PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb postale I gruppo - Cena 35 lir | Leto XVIII. - Št. 147 (5231) | TRST, četrtek 28. junija 1962

RAZPRAVA O FURLANIJI-JULIJSKI KRAJINI V POSLANSKI ZBORNICI

Obstrukcija fašistov, monarhistov in liberalcev Poslanska komisija za nacionalizacijo

Sindikalni voditelji o nacionalizaciji električne industrije - Dogovor med zakladnim ministrom in sindikati glede državnih nameščencev - Stavka v FIAT

RIM, 27. — V ponedeljek se ni mogla začeti predvidena razprava o načrtu ustavnega zakona za avtonomno deželo Furlanija-Julijska krajina, ker je bilo navzočih nezadostno število poslancev, to je manj kot polovica. Zato se je razprava začela šele včeraj in je danes trajala skoraj do polnoči. Že včeraj so fašistični, monarhistični in liberalni poslanci začeli z ostro obstrukcijo, ki so jo napovedali že prej. Povzročili so dvakrat glasovanje. Za prvi njihov predlog o odložitvi razprave je glasovalo samo 38 navzočih poslancev, za drugega pa 73, kar pomeni, da so z desničarji potegnili zelo verjetno — ker je bilo glasovanje tajno — tudi nekateri demokristjanski desničarski poslanci. Fašistično glasilo trdi, da je takih poslancev — neke vrste prostih strelcev — okrog 80.

Govorniki levega centra nastopajo z argumenti na podlagi ustave, ki točno določa ustanovitev avtonomne dežele Furlanije-Julijske krajine. Desničarski poslanci pa predvsem z znanimi nacionalistični gesli iz fašistične dobe o tako imenovanem popuščanju na «svetih mejah domovine», kjer je onstran zavese «komunistična Jugoslavija» ter o popuščanju Slovencem, ki so za «varnost države nevarni» itd. Danes so v tem smislu govorili fašisti Tripodi in Servello ter liberalec Cantalupo. Včeraj pa tudi fašista Almirante in Gefter-Wondrich. Almirante je bil tudi danes tisti, ki je zahteval prekinitev razprave, češ da ustavni zakon o avtonomni deželi ne bo imel predpisane dvetretjinske večine glasov in da čl. 138 ustave določa v teh primerih referendum, ki pa ga je nemogoče izvesti, ker še ni bil izglasovan zakon za njegovo izvajanje. Predsednik zbornice mu je odgovoril, da je nemogoče predlagati vnovič odložitev razprave, ker je tak predlog zbornica zavrnila že včeraj. Toda s svojo obstrukcijo je Almirante klub temu nadaljeval in se skliceval na neki člen pravilnika. S predsednikom zbornice sta potegnila med drugimi tudi komunistični poslanec Tognoni ter demokristjan Berry, Almirantejev predlog pa je zagovarjal fašistični poslanec Roberti. Fašisti so z zavlačevanjem kljub temu v določeni meri uspeli, ker je moral dati predsednik fašistično zahtevo na glasovanje z dviganjem rok. Predlog je bil seveda zavrnjen z ogromno večino.

V razpravo je posegel danes tudi poslanec Beltrame (KPI), ki je hkrati podpisnik prvega izmed štirih zakonskih predlogov za ustanovitev dežele Furlanija-Julijska krajina. Poudaril je, da se strinja s sedanjim zakonskim osnutkom, ki ga je sestavila komisija za ustavne zadeve, pri čemer pa je kritiziral predloženi način volitev, ker ne upošteva ostankov, kakor tudi finančno plat predloga.

Danes se je seja zaključila ob 23.45, jutri pa se bo razprava nadaljevala najprej ob 10. uri dopoldne, nato pa še ob 16.30 popoldne.

Včeraj je bil predložen poslanski zbornici tudi zakonski načrt za nacionalizacijo električne industrije. Sklenili so, naj se ustanovi 45-članska komisija poslancev, ki bo zakonski načrt proučila. Predsednik poslanske zbornice je danes objavil imena članov komisije, v kateri so predstavljene sorazmerno vse politične stranke.

Komisija se bo sestala že jutri. Po radiu in televiziji pa sta o nacionalizaciji govorila danes sindikalna voditelja Santi (CGIL) in Storti (CISL) ter monarhistični voditelj Covelli in fašistični leader Michelini. Santi in Storti sta se seveda za nacionalizacijo zavzemala in vladni ukrep zagovarjala, druga dva pa sta ponovila svoje stare argumente o nepotrebnosti nacionalizacije, češ da so zasebne električne družbe vsako leto izplačale državi najmanj sto milijard lir. Hkrati sta napovedala «borbo z vsemi razpoložljivimi sredstvi» proti vladnemu ukrepu.

Pri zakladnem ministru La Malfi so se danes predstavniki vseh sindikatov dogovorili, da bo določeno 150 milijard lir, s katerimi bi se zadovoljile zahteve državnih nameščencev v razdobju od 1. julija 1962 do 30. junija 1963, in sicer na podlagi splošnega načrta rešitve vprašanja javne uprave v treh etapah: od 1. julija do 31. decembra 1962, od 1. januarja do 30. junija 1963 in od 1. julija 1963 dalje. O načinu razdelitve omenjene vsote bo razpravljala komisija, ki so jo sklenili ustanoviti in ki bo pripravila prav tako ob sodelovanju vseh sindikatov splošni načrt za reformo javne uprave. Dirstat se s tem dogovorom ni strinjal in tudi predstavniki državnih inženirjev so poudarili, da si pridržujejo pravico podrobneje obrazložiti svoje zahteve.

Stavke tiskarskih delavcev

RIM, 27. — Medtem se nadaljujejo stavke tiskarskih delavcev po posameznih pokrajinah. V Turinu danes niso izšli dnevniki Stampa Sera, jutri pa ne bodo izšli Stampa, Gazzetta del Popolo in Tutto Sport. V Trstu niso izšli Piccolo, Piccolo Sera in Primorski dnevnik, a stavka se je končala zvečer ob 20. uri. V Bologni bo 24-urna stavka od jutri zjutraj ob 6. uri.

V Firencah danes ni izšel dnevnik La Nazione, jutri pa ne bo izšel Giornale del Mattino. V Livornu danes ni izšel Il Telegrafo. V Rimu se je začela danes ob 6. uri 48-urna stavka. V Neaplju se je končala stavka danes ob 18. uri, ki je trajala 24 ur, tako da noben neapeljski dnevnik ni izšel. V Bariju se je zjutraj začela prav tako 48-urna stavka in Gazzetta del Mezzogiorno ne bo izšla ne jutri ne pojutrišnjem. Tudi v Palermu se je koncala ob 18. uri stavka, tako da danes ni izšel noben dnevnik ne v Palermu ne v Catanii ne v Messini.

39. podzemeljska jedrska eksplozija ZDA

WASHINGTON, 27. — Komisija za atomsko energijo javlja, da je danes eksplodirala do sedaj najmočnejša ameriška podzemeljska atomska bomba. Dosedanje podzemeljske bombe je bilo moč primerjati z največ 20.000 tonami tritola, današnja bomba pa je bila srednje močna: med 20.000 in milijonom ton tritola. Do sedaj najmočnejša eksplozija podzemeljske atomske bombe (19.000 ton tritola) je bila 30. oktobra 1958 v Nevadi.

Gorbach hoče posredovati med SZ in Zah. Nemčijo

STUTTGART, 27. — Na poti v domovino, kamor se vrača po svojem tridnevnem obisku v Franciji, je avstrijski kancler Gorbach izjavil v Stuttgartu naslednje: «Če bi jo zaprosili, bi Avstrija bila pripravljena nuditi svoje posredovanje med Sovjetsko zvezo in Zahodno Nemčijo glede nemškega vprašanja. Naravno je da smo kot nevtralna država pripravljeni prevzeti tako posredovalno vlogo».

Trgovinski sporazum med ZSSR in ZAR

MOSKVA, 27. — Tass javlja, da sta ZSSR in ZAR podpisali trgovinski sporazum, ki obsega izmenjavo v višini 150 milijonov rubljev v treh letih. ZAR bo dobavila SZ bombaž, riž in cedre, iz Sovjetske zveze pa bo izvozila stroje, petrolej in petrolejske proizvode, les, kovine, kemične proizvode, zdravila, ure in fotografske aparate.

Hruščov o razorožitvi

MOSKVA, 27. — Na svetovnem kongresu za splošno razorožitev in mir, ki se bo začel 9. julija v Moskvi, bo govoril tudi Hruščov in obrazložil politiko ZSSR glede splošne in popolne razorožitve. Vest je objavila danes agencija TASS.

Na sliki vidimo dva voditelja kapitulantske fašistične OAS v emigraciji na Dunaju. Levo Soustelle, desno Bidault, ki ga je Salan imenoval za poveljnika OAS. V svoji zadnji javni izjavi je Bidault dejal, da v Franciji državna oblast ne pomeni več nič in da zakon diktira policija

IZJAVE PREDSEDNIKA ZDA

Kennedy o Formozi Rusk na Portugalskem

Kennedy se ne strinja z de Gaullom glede francoske neodvisne jedrske sile, ker nasprotuje NATO - Ruskovi težavni razgovori s Salazarjem

WASHINGTON, 27. — Na današnji tiskovni konferenci je predsednik Kennedy izjavil med drugim, da ZDA nasprotujejo uporabi sile na področju Formoze. Zbiranje precejšnjih vojaških sil v pokrajini Fukjen zaskrblja ameriško vlado, ker ne vidi jasno njegovega namena. Kennedy je s tem v zvezi dejal, da ameriška vlada ostaja zvesta politiki bivšega predsednika Eisenhowerja pred sedmimi leti in pogodbi med ZDA in Čangkajškom, ki ima obrambni značaj. ZDA nasprotujejo vsakršnemu poskusu Čangkajška, da bi se izkrcal v Kitajski, vendar pa se bodo uprle tudi vsakršnemu poskusu Kitajske, da bi s silo rešila vprašanje Formoze. Kar zadeva otoka Kvemoj in Matsu, je Kennedy dejal, da bodo ZDA posegle le v primeru, da bi kitajski napad na ta dva otoka predstavljal uvod v napad na Formozo. Po mnenju Kennedyja je še vedno v veljavi sporazum med ZDA in Čangkajškom, na podlagi katerega ne bo formoška vlada začela z nikako ofenzivno operacijo proti Kitajski, brez predhodne soglasnosti ameriške vlade.

Kennedy je nato dejal, da se ne strinja s sklepom generala de Gaulla o ostvaritvi neodvisne francoske jedrske sile. V odgovor na ustrezno vprašanje je dejal, da ZDA smatrajo razvoj take sile v nasprotju z interesi atlantskega zavezništva. Če bi ZDA pristale na zamisel neodvisnih nacionalnih jedrskih sil, bi to pomenilo napako tako za ZDA kot za atlantsko zavezništvo. ZDA sicer pristajajo na to, da si Francija ostvari neodvisno jedrsko silo, toda ne strinjajo se s to zamislijo.

V odgovor na vprašanje o moči zapadnih vojaških sil v Evropi, je Kennedy dejal, da bodo ZDA skušale ohraniti tam šest svojih divizij.

Kar zadeva jedrske poskuse, je Kennedy izjavil, da služijo interesom ZDA in da ne predstavljajo nobene nevarnosti za zdravje ameriškega prebivavstva. Glede Laosa pa je dejal, da še vedno skrbi ameriško vlado in je izrazil upanje, da bodo z uspehom uveljavili sporazum o sestavi laoške koalicijske vlade. ZDA bodo še nadalje podpirale zamisel nevtralnega in neodvisnega Laosa, ki ji je naklonjen tudi Hruščov.

LIZBONA, 27. — Po zaključku razgovorov v Londonu, je ameriški zunanji minister Rusk prispel danes v Lizbono. Ob prihodu je izjavil, da se bo razgovarjal s člani portugalske vlade «v duhu zaupanja» glede vprašanj, ki zadevajo atlantsko zavezništvo. Rusk se bo sestal s predsednikom vlade Salazarjem in z zunanjim ministrom Nogueiro.

Tudi z Adenauerjem, ki ga je obiskal pred svojim obiskom Rima in Londona, je vodil Rusk — kot včeraj s Salazarjem — težavne razgovore, v prvi vrsti o Berlinu

Politični opazovavci pripominjajo s tem v zvezi, da bodo razgovori Ruska v Lizboni verjetno najbolj težavni od vseh, kar jih je imel na svojem krožnem potovanju po evropskih prestolnicah. V istih krogih poudarjajo, da je Portugalska jezna na ZDA, zlasti zaradi tega, ker po mnenju portugalske vlade Washington ni dal svoje podpore Portugalski, ko je Indija zasedla Goo, in zaradi tega, ker so ZDA glasovale proti Portugalski v generalni skupščini OZN.

V večernih urah so nekateri mladeniči priredili demonstracijo pred ameriškim veleposlaništvom. Medtem ko so nekateri mladeniči v zboru kričali «Go home», so drugi nosili transparente z napisi «V Angoli ubijajo vaši dolarji tisoče Portugalcev» in «Zapomnite si: Goa bo spet naša».

Rusk se bo zadržal v Lizboni do jutri popoldne, ko bo odpotoval z letalom v ZDA.

Ko portugalski tisk najavlja njegov obisk, pravi med drugim, da Rusk obišče narod, ki so ga razočarali tisti prijatelji, ki jim je do sedaj zaupal in jih spoštoval. To razočaranje zadeva ameriško politiko glede Afrike, ki je bila odločno nasprotna Portugalski, kakor je bilo nasprotno Portugalski tudi zadržanje ZDA glede Goe. Tisk poudarja, da ni moč biti član zavezništev, brez zaveznikov, in da ni moč zahtevati portugalskega prispevka brez protiuslug. V tem konkretnem primeru gre za obnovo koncesije glede ameriškega letalskega in pomorskega oporišča na Azorskih otokih, ki zapade ob koncu letošnjega leta. Neki list piše med drugim, da tisti, ki je odgovoren za ameriško zunanjo politiko, ne more zahtevati prijateljstva od nekega naroda, ki se čuti izdanega; zaključiti more trgovske posle, toda le na podlagi določenih jamstev.

Rusk torej ne bo imel lahke naloge. S Salazarjem in z zunanjim ministrom je imel danes prvi razgovor po večerji, ki so jo priredili njemu v čast na sedežu zunanjega ministrstva. Pred večerjo je Rusk imel razgovor z ameriškim veleposlanikom v Lizboni Elbrikom. Jutri bo imel ponoven razgovor z zunanjim ministrom Nogueiro, na koncu pa se bo ponovno sestal še s predsednikom vlade Salazarjem.

Italijanske novinarke na obisku v FLRJ

Skupina italijanskih novinark, ki je med svojim obiskom Jugoslavije, obiskala tudi Ljubljano, kjer je novinarke sprejela predsednica ljudske skupščine LRS Vida Tomšič. Iz Ljubljane so novinarke odpotovale na obisk v Zagreb

PO SPORAZUMU MED ALŽIRCI IN OAS

Fašistična OAS je sinoči kapitulirala končno tudi na področju Orana

Gardy je skupaj s svojim oasovskim štabom zapustil Oran
Kapitulantski poziv J. J. Susinija

ALŽIR, 27. — Fašistična OAS je sinoči kapitulirala tudi na področju Orana. Njen predstavnik je po radiu pozval svoje pajdaše, naj prenehajo s teroristično dejavnostjo, «da ne bi ovirali izseljevanja francoskega prebivavstva iz Orana». Tudi voditelj OAS Jean Jacques Susini v Alžiru je med današnjo uskoško radijsko oddajo poudaril med drugim, da sedaj ni več moč onemogočiti izvajanje sporazumov, ki so bili sklenjeni 17. t.m. med OAS in alžirsko osvobodilno fronto. Nato je zaključil: «Alžirci, muslimani in Evropejci! Mir je na pohodu! Imejte zaupanje, vaša prihodnost je tu!» Dodal je še, naj se vrnejo vsi tisti, ki so odšli in naj ostanejo v Alžiriji tisti, ki «so še tu».

Iz Orana se je zvedelo, da je bivši general Gardy skupaj z generalnim štabom OAS zapustil mesto Oran.

V sporočilu, ki ga je izročil novinarjem, visoki komisar Fouchet izjavlja: «V splošnem se v oranskem departmaju položaj normalizira. Zahvaljujoč naporom nekaterih oseb, ki jih oblasti podpirajo, sem prepričan, da bo tudi v Oranu prevladala razsodnost nad blaznostjo.»

Oran je praktično odrezan od sveta. Okrog poldne so bile zveze z mestom ponovno pretrgane. Sinoči je neka eksplozija baje hudo poškodovala ojačevalno postajo v Oranu. Tja so poslali skupino specialistov, toda v Alžiru ne vedo, kako velika je škoda in koliko časa bo potrebno, da bi ponovno vzpostavili zvezo s tem mestom.

Predstavnik francoske vlade Peyrefitte ni hotel odgovoriti na vprašanje nekega novinarja o odhodu Gardyja in njegovega štaba. V Parizu tudi niso docela prepričani, da je Gardy odpotoval v Rocher Noir, da bi se sestal z Mostefaiem, temveč so mnenja, da nameravajo oasovski prvaki tajno odpotovati v Francijo, da bi nadaljevali svojo dejavnost po navodilih triumvirata Bidault-Soustelle-Argoud.

Še pretekli ponedeljek so teroristi OAS zažgali s plastičnimi bombami sedem skladišč goriva angleške družbe «British Petroleum», kar je spremenilo celotno področje pristanišča v ogromen požar, katerega plameni so se dvigali do 300 metrov visoko. Kljub temu da so gasivci stalno na delu, jim do danes še ni uspelo pogasiti požara, ki resno ograža tudi mesto samo.

Sedanji voditelj OAS za področje Orana, bivši polkovnik Dufour, je še v ponedeljek med neko «uskoško radijsko oddajo» grozil, da bi Evropejci storili prav, če bi zapustili mesto pred 1. julijem, ko bodo Alžirci glasovali o referendumu. Hkrati je posvaril prebivavce, da se bo uničevalna kampanja OAS obnovila z do sedaj še nevideno silovitostjo. In res, v noči od ponedeljka na torek so v mestu nastale eksplozije in požari v mnogih šolah, javnih zgradbah in na magistratu.

Množično izseljevanje Francozov iz Alžirije se nadaljuje v nezmanjšanem obsegu. Od 1. do 25. junija se je izselilo okrog 260.000 oseb. Pretežna večina beguncev izhaja s področja Orana. Računajo, da je število prebivavcev v tem mestu že padlo na polovico. V glavnem se begunci naseljujejo v Južni Franciji okrog Marseilla, Toulona in Nice, vzdolž obale, kjer jim oblasti nudijo zatočišče v zasilno opremljenih barakah.

Mnogi Evropejci v Alžiriji ne skrivajo svoje zaskrbljenosti pred nevarnostjo, da bi utegnilo priti do neredov ob priliki referenduma o samoodločbi, ki bo prihodnjo nedeljo, in ki bo sankcioniral neodvisnost dežele. Francozi se boje, da bodo arabski voditelji osvobodilne fronte, ko bo proglašena neodvisnost Alžirije, začeli s preganjanjem francoskega prebivavstva. Spričo tega so francoske oblasti razširile komunikeje, v katerih sporočajo, da bodo Francozi mogli odpotovati v Francijo v popolni varnosti pod zaščito francoske vojske tudi po 1. juliju.

Dr. Mostefai, ki je podpisal sporazum o mirnem sožitju z glavnim voditeljem OAS v Alžiru Susinijem, je odklonil pogajanja z voditelji OAS v Oranu, ker so bile njihove zahteve pretirane. Pariški trgovec Soyer, ki skuša že dva meseca posredovati med poveljstvom OAS v Oranu in alžirsko osvobodilno fronto, se je danes ponovno vrnil v Oran s predlogom nekega novega kompromisa, potem ko je zaključil vrsto sestankov s predstavniki OAS in alžirske osvobodilne fronte.

Golistično glasilo «La Nation» je pred kapitulacijo OAS zapisalo: «Zaradi poraza postanejo ljudje besni. Ko se je nekdo zmotil do take meje, ne preostane drugega, kot vztrajati na pogrešni poti, če se hoče imeti še nekaj besede. Pregovor pravi, da je vztrajanje na pogrešni poti ‚diabolicum'. In nedvomno bomo priča kakšnemu vražjemu podvigu. Videli smo, kako sta končala Bidault in Soustelle. V deželi imamo mlade zanesenjake, ki so v letih, ko ne razmišljajo mnogo o posledicah svojih dejanj. Ta vedno bolj fašistični novi poujadizem utegne, kakor že prejšnji poujadizem, zbrati okrog sebe, pod zastavo kretenstva, več pristašev, kot si moremo misliti». Spričo tega se golistično glasilo zavzema za sodelovanje med centrom in «nacionalno levico», ki naj bi podprla de Gaullov režim, da bi «obvarovali demokracijo, izgradili Evropo in vsilili socialni napredek».

Pariški tednik «L'Express» objavlja danes vest, da je de Gaulle zaskrbljen glede svojega naslednika in da ima baje namen določiti pariškega grofa, pretendenta na francoski prestol, za svojega «prestolonaslednika». To vest komentira omenjeni tednik tako: «Na to misli predsednik že dolgo; prepričan je, da se bo v sedanjem političnem položaju njegov naslednik težko uveljavil. Zaradi tega je sklenil, da bodo predsednika republike volili neposredno s tajnim glasovanjem... Po drugi plati pa je de Gaulle zaupal, še nedavno, pariškemu grofu številne poluradne misije.» Prva sondiranja v krogih Elizejske palače so baje dokazala precejšnje nasprotovanje načrtu ponovne vzpostavitve monarhije v Franciji, toda de Gaulle ima baje namen o tem spregovoriti tudi javno.

DANES

Končno so oasovski fašisti tudi na področju Orana kapitulirali. Takoj pa moramo dodati, da se je to zgodilo šele sinoči in da zaradi tega še ne moremo trditi, da se atentati najbolj vnetih vročekrvnih fašistov ne bodo še nadaljevali. Nadvse važno pri tem pa je dejstvo, da je iz Orana izginil bivši general Gardy z vsem svojim štabom.

Druga važna novica je nastatanek dveh novih neodvisnih afriških držav: republike Ruanda in kraljevine Burundi. Gre za belgijski koloniji, iz katerih pa se belgijski vojaki ne bodo takoj umaknili, kot se je zgodilo v Kongu, kjer je — kot so tedaj trdili — prav zaradi tega prišlo do znanih krvavih dogodkov, katerih tragične posledice še sedaj trajajo. Kolonialni vojaki bodo na zahtevo vlad obeh dežel še nekaj časa lahko ostali. Prebivalstvo obeh dežel ne dosega 5 milijonov.

Vsa svetovna javnost pa medtem še vedno pazljivo spremlja potovanje zunanjega ministra ZDA Deana Ruska, ki je doslej obiskal Pariz, Bonn, Berlin, Rim in ki se sedaj razgovarja v Lizboni s portugalskim diktatorjem Salazarjem. Včeraj pa je Kennedy dal nekaj važnih izjav spričo stanja okrog Formoze in glede de Gaullove politike. Glede koncentracije kitajskih čet nasproti Kvemoju je dejal, da bo interveniral le v primeru napada na Formozo, a glede Čangkajška je rekel, da ne bo podpiral njegovih napadalnih načrtov proti LR Kitajski. Za de Gaulla pa je poudaril, da se z njegovo jedrsko silo ne more strinjati, ker ni v interesu NATO.

V rimski poslanski zbornici je vlada predložila kar dva zakona, za katera so fašisti, monarhisti in liberalci napovedali obstrukcijo: o ustavnem zakonu Furlanija-Julijska krajina se je razprava že začela in z njo obstrukcija; za proučitev zakona o nacionalizaciji električne industrije pa je poslanska zbornica ustanovila najprej 45-člansko komisijo, v kateri so zastopani poslanci vseh strank. Komisija se bo prvič sestala že danes.

Še dve afriški deželi postaneta neodvisni

Prva je republika Ruanda, druga pa kraljevina Burundi - Belgijski vojaki bodo ostali še nekaj časa v obeh deželah, toda le na zahtevo njunih vlad

NEW YORK, 27. — Belgijski protektorat Ruanda Urundi bo s 1. julijem postal neodvisen; nastali bosta dve neodvisni državi: republika Ruanda in kraljevina Urundi. Zainteresirani vladi bosta mogli zahtevati, da belgijske čete ostanejo še nadalje v deželi, če bi se izkazalo to za potrebno za vzdrževanje reda, spričo nasprotij, ki vladajo med raznimi plemeni, zlasti med Vatusi in Bahutu. Vatusi, pleme velikanov etiopskega porekla, bi se utegnili povezati s pigmejci Batva, da bi premagali pleme Bahutu, ki so bili nekoč sužnji, in ki so se, baje s pristankom Belgijcev, polastili oblasti leta 1959. Vatusi, ki predstavljajo fevdalno elito, ki je vladala v deželi skozi 400 let, so se zatekli sedaj v gozdove in na sosedna ozemlja, od koder se spuščajo v gverilske akcije, ki bi se, po neodvisnosti, utegnile spremeniti v pravo državljansko vojno.

«Zakon proti sabotaži» v Južni Afriki

PRETORIA, 27. — Z današnjim dnem je stopil v veljavo popravek «splošnega zakona», ki je znan pod imenom «zakon proti sabotaži». Na podlagi tega zakona je vlada raztegnila definicijo o sabotaži tako, da postanejo zabotažna dejanja tudi stavke in druge dejavnosti, ki jih do danes živ krst ni smatral za sabotažo. Najmanjša kazen za taka dejanja znaša pet let zapora, najvišja pa ustrelitev!

Proti temu zakonu so nastopile zelo ostro verske, študentovske, kulturne, sindikalne, pravne in druge organizacije.

Kakšen je položaj mednarodnega gospodarstva

Iz poročila švicarske komisije za opazovanje konjunkture, objavljenem v prilogi mesečnega poročila Švic. narodne banke, je razvidno, da je bila tendenca konjunkture v svetovnem gospodarstvu zopet neenotna. V ZDA je nastopil premor v vzponu. Na splošno je postala rast v Evropi počasnejša, vendar se je v nekaterih državah, kot n. pr. v Franciji, Italiji in Švici ekspanzija nadaljevala v skoraj neomejenem obsegu. V Nemčiji je bila konjunktura zavirana, v Veliki Britaniji pa je vladala stagnacija. Glavne opore ekspanzije so bile stavbna konjunktura, zasebna in javna potrošnja. Ugoden preskrbovalni položaj na trgih surovin in konjunkturni položaj nista dala nobenega povoda za okrepitev, zalog, tako da so ostale cene surovin na njihovem zelo nizkem stanju. Razvojne države, ki producirajo surovine, si zaradi tega niso mogle prigospodariti investicij, ki so potrebne za povečanje splošne ponudbe blaga in so ostale navezane na uvoz kapitala.

V ZDA se je negotovost o nadaljnjem razvoju konjunkture okrepila. Najvažnejši pogoji za stalni vzpon (zvišanje potrošnje povečanih zalog in okrepitev investicijske dejavnosti) so se le počasi pojavljali. Pritok naročil za trajne industrijske dobrine je prvikrat po enem letu oslabel, ker so umerjena pričakovanja potrošne industrije in presenetljivi padec produkcije povzročili popuščanje povpraševanja Res se je sicer izboljšala prodaja avtomobilov ,vendar je ostalo povpraševanje po drugih trajnih potrošnih dobrinah relativno zmerno. Največji problem strukture nadprodukcije in nezaposlenost sta povzročila izvedbo posebnega programa za preskrbo dela, hkrati pa je bila rast oboroževalnih izdatkov slabša. V jeklarski industriji ni bilo nobenega povoda za zvišanje zalog, sklenjena je bila pogodba med tvorničarji in delavci. Tudi v gradnji stanovanj je nastopil odmor. Investicijska dejavnost se je le malo razvila in je zaostajala za prvotnimi cenitvami. Negotovost v politiki odmerjanja kakor v politiki znižanja carin in presežne zmogljivosti so zmanjšali nagnjenje k uvozu. Izvoz pa se je dobro držal in je bila trgovinska bilanca zaključena zadovoljivo. Plačilna bilanca pa je bila še nadalje pasivna pod pritiskom pomoči inozemstva, izvoza kapitala in različnosti ravni obrestnih mer. V *Kanadi* se je konjunkturni vzpon le počasi nadaljeval. Investicije podjetnikov, predvsem za obnovo strojnega parka, so bile le malenkostno višje kot lani. Tudi povečanje zasebne potrošnje je bilo samo slaba opora konjunkturi, čeprav je bila zimska nezaposlenost manjša, kot je to bilo sezonsko običajno.

V Zahodni Evropi je na splošno rast postala počasnejša in so se razlike med posameznimi državami in industrijami okrepile Najmočnejše tendence k vzponu je bilo mogoče opaziti v državah, katerih izvoz se je najbolj ugodno razvijal (Francija, Italija in Švica). V drugih državah so pridobili na pomenu zasebna potrošnja, pospeševanje javne uprave in gradbena dejavnost, rast investicij pa je bila manjša pod pritiskom nazadujočih dobičkov in znakov prenasičenosti. Dober preskrbovalni položaj in padajoče cene surovin so povzročile pri podjetnikih previdnost pri držanju zalog, čeprav je industrijska produkcija z izjemo tekstilne industrije rasla.

Tudi na območju Evropske gospodarske skupnosti je bil neenotni razvoj zelo značilen. Trgovina v sami skupnosti je bolj napredovala kot blagovna trgovina z nevčlanjenimi državami.

V Zahodni Nemčiji je bil vzpon počasnejši. Povpraševanje po investicijski dobrinah je stagniralo in samo pri gradbenih podjetjih ugotavljamo sile za rast. Močni dvig stroškov za plače in posledice revalvacije so zavirali povpraševanje za izvoz. Kljub pomirjenju povpraševanja povzročajo močna zvišanja mezd tendenco k nadaljnjemu dvigu cen. V gradbenem sektorju, kjer je vzpon najmočnejši, se pripravljajo ukrepi za njegovo omiljenje.

V gospodarstvu *Francije* prevladujejo še vedno ekspanzijske sile, ki dobivajo svoj dotok iz izvoznega in notranjega povpraševanja. Nazadovanje naročil za nekatere industrijske dobrine kaže na rahlo popuščanje konjunkture.

V *Italiji* se je konjunkturni vzpon nadaljeval nespremenjeno in so vse stroke, tudi kmetijstvo, imele svoj delež pri povečanju produkcije. Tako v Franciji kot v Italiji povzroča pomanjkanje primernih delovnih moči povečanje investicije za racionalizacijo.

Kljub splošnemu štrajku in nazadujoči konjunkturi se je v *Belgiji* volumen industrijske proizvodnje zboljšal zaradi znatno povečanega dotoka naročil za izvoz, medtem ko lahko sklepamo iz razvoja gradbenih dovoljenj in kreditov na počasnejšo rast investicijske dejavnosti. Zaradi kmetijske krize je *nizozemski* izvoz stagniral ,uvoz pa je še nadalje rastel, ker ni bilo mogoče domače proizvodnje dvigniti v zadostni meri.

Tudi v državah, članih EFTA je bil razvoj neenoten. V *Švici* je visoka konjunktura povzročila nadaljnja zvišanja cen in mezd. V *Avstriji* so pojemajoče povpraševanje, vremenski vplivi in počasnejši dvig mezd in cen vplivali pomirjevalno na konjunkturo. Tudi v Avstriji so prišle gonilne sile iz izvoza in nakupov potrošnih dobrin. Podoben je bil razvoj na *Norveškem*, kjer je bila ekspanzija kljub slabši prodaji proizvodov gozdarstva in ribištva nadalje močna. *Finska* je lahko povečala svoj izvoz kljub težavam na svetovnem trgu lesa. Prav tako je *Danska* obdržala svoj izvoz, ker so njeni agrarni proizvodi kljub svetovni agrarni krizi ostali konkurenčni. Napeti položaj na trgu delovne sile je preprečil močnejši dvig danske industrijske proizvodnje. Na *Švedskem* so stabilizacijske tendence zavirale povečanje izvoza. Tudi v *Veliki Britaniji* ni bilo opaziti odločilnega povečanja izvoza; povpraševanje za potrošnimi dobrinami je stagniralo, kar je imelo za posledico ponovno nazadovanje industrijske produkcije.

V Aziji je izdala *Indija* nove uvozne omejitve, da bi preprečila stalni odtok deviznih rezerv in po drugi strani varovala industrijsko produkcijo, katere rast se je zmanjšala. Razveseljivo je bilo povečanje agrarne produkcije in nadaljnji dotok inozemskih kreditov ob ugodnih pogojih.

Pakistan ni poostril uvozne kontrole. Naraščajoča domača potreba je zmanjšala tisti del produkcije, ki je bil razpoložljiv za izvoz. Tako je moral Pakistan iskati nove kredite za povečanje produkcijskih naprav in ponovno osvojitev izvoznih trgov na *Japonskem* se je okrepilo pomirjujoče učinkovanje omejevalnih ukrepov. Produkcija kapitalnih dobrin je izkazoval padanje, prav tako tudi uvoz in zastajajoče povpraševanje nadrobne trgovine ni izvajala nobenega ekspanzivnega pritiska. Izvoz je zopet narastel, tako da kaže na izravnavo plačilne bilance. V *Avstraliji* se je gospodarstvo polagoma opomoglo od recesije prejšnjega leta. Vlada je uveljavila posebne ukrepe za pospeševanje konjunkturnega vzpona. Zaradi rekordne produkcije v kmetijstvu in rahlo naraslih cen je bilo mogoče ponovno povečati izvoz in presežek v trgovinski bilanci. Obratno pa je bila na *Novi Zelandiji* pozornost vlade usmerjena na zmanjšanje pritiska, izvirajočega iz povpraševanje. Vlada je imela namen z uvoznimi kontrolami zadržati nadaljnji odtok deviznih rezerv.

Glavna ovira v gospodarstvu *afriških držav* je v tem, da je povečanje donosa iz izvoza zaostajalo za zvišanjem uvoznega povpraševanja in se je lanska produkcija živil manj povečala kot prebivalstvo. V *Južni Afriki* se je zopet začela usmerjena ekspanzija in si je ta republika s hitrim deviznim dvigom spet pridobila večji del zaupanja mednarodnega finančnega sveta. Glavne sile pošivitve so izvirale iz investicij lastnega južnoafriškega kapitala, povečane potrošnje in izvoza. *Rodezijska federacija* je trpela pod pritiskom nejasnosti, kar je zmanjševalo nagnjenje k investicijam. Pomirjenje v *Kongu* je pospeševalo trgovino s Severno Rodezijo, ki je imela dobiček od nekoliko zvišanih londonskih cen bakra. Problem brezposelnosti povzroča ogromne skrbi *Keniji:* letno manjka okoli 100.000 delovnih mest za otroke, ki zapuščajo šolo. Pridelek koruze in žita je izredno padel in je bilo treba žito uvažati, zaradi česar je bil lokalni transportni sistema preobremenjen in se je zadrževal izvoz, *Gana* ima skrbi zaradi plačilne bilance in pomanjkanja kapitala in zato zahteva od inozemskih podjetij v prihodnje poleg bruto prometnega davka, da ponovno investirajo v državi 60 odst. donosa svojega kapitala.

V Latinski Ameriki je značilno za celotni razvoj splošno popuščanje pri izvajanju stabilizacijskih programov. To je imelo za posledico stalni pritisk na cene in s tem na notranje in zunanje vrednosti valut. Izvoz je bil nekoliko nad višino lanskega leta, ker je naraslo povpraševanje iz ZDA. Na *Kubi* se je pokazalo naraščajoče pomanjkanje blaga kljub napredku industrijske proizvodnje ter kmetijstva. Strah v zvezi z valutno stabilnostjo je okrepil v *Ekvadorju, Urugvaju* in *Cilu* odstopanje kapitala. Kljub nadaljnjim izgubam deviz se je v *Venezueli* pokazalo rahlo zboljšanje. *Brazilija* je lahko odtok deviz delno kompenzirala z močnim povečanjem izvoza. V *Argentini* se je industrijska proizvodnja zadovoljivo razvijala, vendar je narastel tudi uvoz. Veliko nazadovanje izvoza ter deviznih rezerv je privedlo marca do devalvacije peza. *Mehika* je imela ugodno konjunkturo in so devizne rezerve narasle. Najugodnejši je bil razvoj v *Peruju*, katerega izvoz in produkcija sta hitro narastli, dvig cen pa je postal počasnejši.

Včeraj je obiskal tržaški mednarodni velesejem podpredsednik zvezne Ljudske skupščine Jugoslavije Franc Leskošek-Luka, ki je s soprogo in hčerko na neuradnem obisku v Italiji. Visoki gost si je z zanimanjem ogledal razstavljeno blago

HUDA NEVIHTA NAD MESTOM IN OKOLICO

Kot oreh debela toča napravila škodo na poljih

V gornji tržaški okolici so bile ceste pokrite z debelo plastjo točnih zrn, mestne ulice pa preplavljene z vodo

Včeraj popoldne se je nad domala vsem tržaškim področjem razbesnela nevihta, ki je v nekaterih krajih povzročila tudi veliko škodo. Zaradi toče so bile prizadete zlasti naslednje vasi: Piščanci, Konkonel, Bani, Općine, Trebče, Padriče, Gropada in Fernetiči. Neurje se je začelo okoli 15.15, ko se je nad tem področjem utrgal oblak in je začelo liti kot iz škafa. Toda kmalu so se pokazala tudi prva zrna toče, ki je postajala vse večja in vse bolj gosta. Ponekod je dosegla debelino graha, drugod lešnikov in nekje je bila toča debela kot orehi. Zato je razumljivo, da je v desetih minutah dodobra oklestila drevje, da ne govorimo o raznih poljskih kulturah, ki jih je zbila v tla.

Bili smo priče divjanju neurja na Općinah. Narodna ulica se je na mah spremenila v potok in voda je z vedno večjo silovitostjo drvela navzdol, zavila na Proseško ulico in zastajala v kolenu pod nasipom, preko katerega teče železniška proga. Kljub požiravnikom, ki so nenehno požirali vodo, pa se je v nekaj minutah nabralo toliko vode, da je dosegla nad meter višine in je kamion, ki je hotel prevoziti tekočo zapreko, ostal v vodi. Vmes je začela padati toča, ki se je potem v kupih nabirala na vodni gladini.

Ceste so bile popolnoma prazne in ljudje so z grozo opazovali neurje, ki je postajalo iz trenutka v trenutek silovitejše. Kjer ni bilo vode, je bilo vse belo in ponekod je toča dosegla tudi pol metra višine. Na križišču Narodne ulice in trbiške avtomobilske ceste je toča pokrila cestišče kakih 20 cm visoko, tako da so morali delavci ANAS z lopatami odstranjevati ledena zrna in jih z vozički odvažati v bližnjo dolino.

Na Konkonelu se niti najstarejši ljudje ne spomnijo, da bi doživeli tako hudo neurje. Toča je oklestila tudi trte in tako letos ne bo treba misliti na trgatev. Pri Banih se je voda razlivala preko cestišč na dvorišča in v stanovanja (kolikokrat so domačini že prosili, da bi jim uredili kanalizacijo!!!), ljudje pa so brezmočno čakali, da se neurje poleže, saj zaradi debelih zrn toče ni bilo moč iz hiše.

Zelo hudo je bilo tudi v Trebčah, Padričah in Gropadi. Tu je ponekod padala tudi kot oreh velika toča, ki je oklestila latnike pred hišami in popolnoma uničila stebla krompirja in drugih poljskih rastlin. Tudi tu smo slišali, da tako strašnega neurja ljudje ne pomnijo.

Vsekakor je neurje povzročilo povsod veliko škodo, ki je tako hitro ni moč oceniti. Vsa sreča — če se o sreči sploh lahko govori — je v tem, da je toča prizadejala predvsem področje, na katerem v glavnem ne gojijo vinske trte, ki je za številne kmetovavce glavni vir dohodkov.

Tudi v mestu so bile ulice preplavljene z vodo.

Zaradi včerajšnjega neurja so imeli tržaški gasivci precej dela, ker so jih klicali na razne kraje, kjer je vdrla voda v stanovanja, kakor na primer v Ul. Palladio, Ul. Pindemonte, Ul. Fortunio, Ul. Bajardi in Ulici Commerciale. V Ul. Bajardi se je pred vrati nekega stanovanja v pritličju nabralo toliko toče, da so vrata odpovedala in je voda vdrla v stanovanje ter ga preplavila skoraj v višini pol metra. V Ul. Ginnastica se je odtrgal okvir okna in je padel na dva avtomobila. V nekaterih krajih je močan veter polomil veje dreves, ki so padle na ulice in ogrožale promet. Nekaj ur pa je bil omejen in preusmerjen promet v Miramarskem drevoredu, ker se je zaradi naliva in istočasne plime nabralo dosti vode zlasti pri podvozu v Barkovljah.

Ulica Commerciale se je spremenila v deročo reko. Voda, visoka vsaj deset centimetrov, je nosila s seboj kamenje in kar se je nabralo na poti. «Ze 23 let stanujem na tej ulici,» nam je dejal znanec, «pa kaj takega še nisem videl».

RIM, 27. — Neki Mario Vanelli je danes popoldne na Trgu di Petra našel zavoj, v katerem je bilo 4.770.000 lir. Takoj je odhitel na policijsko postajo na Montecitoriu ter denar oddal.

V kolenu pod železniškim nasipom na Općinah je zaradi neurja voda preplavila cestišče in dosegla več kot meter višine. Na njeni površini vidimo kupe ledenih zrn toče, ki je oklestila drevje in povzročila veliko škodo na poljih in vrtovih

Za novo plovno zvezo med Atlantikom in Pacifikom

Panamski prekop ne zadošča več za pomorski promet med Atlantskim in Tihim oceanom. Prej kot čez dvajset let, najkasneje leta 1980 bi bilo treba — tako kažejo gospodarske statistike — zagotoviti novo plovno zvezo na območju Srednje Amerike, ker bodo sicer morale tako dolgo čakati v vrsti, da bi se jim časovno bolj izplačala plovba okoli Cape Horna, skrajnega južnega konca ameriške celine. Načrte in možnosti za graditev drugega prekopa proučujejo tako v Washingtonu kakor v Panami, Kolumbiji, Mehiki in Nikaragvi.

Graditelji, ki so leta 1903 izkopali Panamski prekop, so že takrat izračunali, da bo njegova zmagljivost najkasneje leta 1980 premajhna za pomorski promet. Zdaj kaže, da se bo to zgodilo že prej, zakaj v obdobju 1951-61 se je število ladij, ki so plule skozenj, zvišalo od 5.593 na 10.866, oziroma tranzitni promet se je več kot podvojil (od 31 na 65 milijonov ton). Po trideset ladij na dan plove zdaj skozi prekop, katerega zapornice in vse drugo oskrbuje skupno 14 tisoč ljudi. Če bo pomorski promet naraščal v sedanjem tempu, bo treba zgraditi novi prekop že prej, ne šele čez dvajset let, kakor so napovedali prvi računi.

Na dodatno plovno zvezo skozi srednjeameriške dežele so začeli misliti leta 1947. Načrtov je več; medtem ko meri sedanji Panamski prekop 65 km, bi bil drugi, prav tako čez panamsko ozemlje, dolg 80 oziroma 107 km, tisti po kolumbijskem načrtu pa celo 145 kilometrov.

Vsi novi načrti so zasnovani tako, da bi njihovi uresničevavci izkoristili plovne reke in da bi ne bile potrebne zapornice, ki močno zmanjšujejo zmogljivost sedanjega prekopa in ki so nujne zaradi znatne višinske razlike med gladino obeh oceanov; to pomeni, da bi za oskrbovanje zadoščalo kakih tisoč ljudi.

Ameriška komisija za atomsko energijo je predlagala, da bi kopali novi prekop z ustrezno močnimi atomskimi eksplozijami. V tem primeru bi nanesli gradbeni stroški milijardo dolarjev — pravijo, da skupno s potrebnimi zaščitnimi napravami — medtem ko bi bil prekop, grajen po do sedaj običajnem načinu, kljub najboljšim strojem trikrat dražji.

O «krivdi» za nesrečo pri Settimo Torinese

BEOGRAD, 28. — V zvezi z vestjo agencije «Associated Press», da je do železniške nesreče 24. junija v Settimo Torinese prišlo zaradi slabega tehničnega stanja jugoslovanskih vagonov, ki so bili natovorjeni s svincem, je skupnost jugoslovanskih železnic dala posebno sporočilo, v katerem se ugotavlja, da so vsi mednarodni vlaki in vsi vagoni posebej po mednarodnih predpisih o železniškem prometu na mejnih postajah podvrženi strogi tehnični kontroli po železniških organih države, ki izroča, in države, ki sprejema vlake. Tako je bilo postopano tudi v primeru omenjenega vlaka. Poleg tega, ugotavlja uprava jugoslovanskih železnic, so omenjeni jugoslovanski vagoni šli skozi več italijanskih ranžiranih postaj, na katerih niso ugotovili nobene pomanjkljivosti. V primeru, da bi bila ugotovljena kaka pomanjkljivost, bi se vagoni po mednarodnih predpisih, izključili iz prometa. Potemtakem, ugotavlja sporočilo, navedbe o vzrokih nesreče, ki jih omenja agencija, niso točne. Vsekakor gre za druge vzroke, za katere v nobenem primeru ne morejo biti krive jugoslovanske železnice. Posebno presenečа trditev agencije «Associated Press» da je do nesreče prišlo zaradi prevelike vročine, in da je počila os vagona. Znano je namreč, ugotavlja skupnost jugoslovanskih železnic, da se zaradi vročine lahko razširi samo tir, ne morejo pa nikakor zaradi tega počiti osi.

Tako je včeraj popoldne drvela voda nasproti velesejma. Sploh so se vse nekoliko višeče ulice spremenile v prave reke

APZ iz Ljubljane na turneji v Nemčiji

V Zahodno Nemčijo je odpotoval na daljšo turnejo ljubljanski Akademski pevski zbor «Tone Tomšič». Najprej je bil gost prirediteljev drugega zveznega nemškega študentovskega glasbenega festivala v Tübingenu, katerega pokrovitelj je državni predsednik Lübke. V okviru te prireditve so ljubljanski akademiki z uspehom nastopili v Stuttgartu, prav posebne pozornosti pa so bili deležni v samem festivalskem mestu Tübingenu, kjer so bili poleg dvajsetih odličnih umetniških skupin z vseh največjih nemških univerz edini tuji gostje. S svojim koncertom so prav oni 23. junija zaključili festivalske prireditve. Skoraj 2.000 poslušavcev je z navdušenim ploskanjem izrazilo svoje zadovoljstvo nad tem koncertom, dirigentu Igorju Lavriču pa so čestitali ugledni glasbeniki. Ostala mesta turneje pa so še: Berlin, Hamburg, Hannover, Darmstadt, Köln, München, Aachen in Koblenz.

Cudno je, da APZ iz Ljubljane še ni gostoval v Trstu, zlasti še, ker imamo na tržaški univerzi CUM (Circolo Universitario Musicale), ki se sicer ukvarja z organizacijo glasbenih prireditev. Pri tem bi še pripomnili, da obstaja v Ljubljani še odličen zbor primorskih akademikov, ki bo menda letos nastopil na tekmovanju v Arezzu. Ali ne bi bila vsaj tedaj (ob povratku) priložnost za gostovanje tega zbora pri CUM?

Cudna usoda Leonardove risbe

LONDON, 27. — *Slavna Leonardova risba (Devica z detetom, sv. Janez Krstnik in sv. Ana) je na tem, da jo v juliju prodajo, če muzej ne bi do tega časa zbral potrebnih 800 tisoč šterlingov, kar je približno poldrugo milijardo lir. Vendar je do sedaj zbranih šele 350 tisoč šterlingov. Risba je ena izmed najbolj varovanih umetnin na svetu. Nad njo neprestano bedi posebna televizija, fotoelektrični aparati in še številni pazniki. In kljub temu bi se včeraj skoraj dogodilo, da bi risba utrpela nepopravljivo škodo. V muzej je prišel neki moški in v bližini risbe je proti njej zagnal stekleničico črnila, ki ga je dotlej skrival v časopisu. Toda stekleničica se je razbila ob zaščitnem steklu pred risbo. «Atentator» je pobegnil med ljudmi. Pazniki so takoj dali alarm s svojimi piščalkami in pri vratih je bil moški ujet in izročen policiji. Izvedelo se je, da je ta človek 56-letni Nemec Franz Weng, ki je baje slikar. Jutri bo prišel pred sodišče. Strokovnjaki «National Gallery» in «British Museum» so ugotovili, da risba ni utrpela škode, razen majhne odrgnine spodaj. Zakaj je Weng to napravil, pa ni znano.*

Samo enkrat dovoljen film «Jules in Jim»

«Jules et Jim», film francoskega režiserja Françoisa Truffauta, ki ga je kot prvega prizadela nova cenzura, so v ponedeljek zvečer pokazali v celoti na festivalu dveh svetov v Spoletu. Cenzurna komisija je dovolila predvajanje filma samo enkrat. Na predstavi je bil režiser Truffaut kakor tudi glavna igravka Jeanne Moreau. Film je dobil nagrado na festivalu v La Plata ter so ga že vrteli v mnogih deželah, tudi v Angliji in Kanadi.

Avantgardna umetnost na razstavi v Aquili

V Aquili pripravljajo za julij in avgust mednarodno razstavo avantgardne arhitekture, slikarstva in kiparstva pod naslovom «Aktualne alternative». Razstava bo v gradu iz XIV. stoletja. Poleg same razstave bo še posebna retrospektivna razstava Burrija, na kateri bo kakih 40 del, ki bodo prikazala razne faze njegove dejavnosti od 1949 do danes. To bo pravzaprav prva Burrijeva retrospektivna razstava v Italiji. Od arhitektov bodo imeli na razstavi svoja dela: Luis Khan, Giovanni Michelucci, Franco Albini in Franca Helg, Ludovico Quaroni, Michele Achilli, James Stirling, James Gowan, Leonardo Ricci, Guido Canella, Paolo Portoghesi in Marco Dezzi-Bardeschi.

Belgijske nagrade filmom

BRUSELJ, 27. — *«Zlato oljko» belgijske nagrade «Femina» za film je prejel film «Majority of one» Mervina Leroya, «srebrno oljko» pa je dobil italijansko-francoski film «Ljudje hočejo živeti» Leonida Moguya. Jean Paul Belmondo si je osvojil nagrado kot najboljši moški igravec za film «Leon Morin, duhovnik», Natalie Wood pa kot najboljša igravka za vlogo v filmu «Blesk v travi». Ostale nagrade pa so bile razdeljene takole: velika nagrada 1962 za izredne filmske kvalitete filmu «Kanoni Navarona» J. Leeja Thompsona; nagrada 1962 za umetniško kvaliteto filmu «Flower drum song» Henryja Kosterja; nagrada 1962 za prispevek k sporazumevanju med narodi filmu «Mir tistemu, ki vstopi» Alova in Naumova; nagrada 1962 za najboljšo realizacijo filmu «Sweet bird of Youth» Richarda Brooksa in nagrada 1962 za film razvedrila filmu «Lepa Američanka» Roberta Dheryja.*

Natalie Wood

***

James Mason je sporočil svojo namero, da se loči od ameriške igravke Pamele Kellino. Ta je sama pred dnevi povedala časnikarjem, da je njun zakon v težavah, ker hoče Mason živeti v Veliki Britaniji, kjer se sedaj nahaja, medtem ko želi ona, ki živi z otrokoma v Hollywoodu, ostati v ZDA.

KMETJE, VRTNARJI
Za vsako vašo potrebo se obrnite na domačo tvrdko
FURLANI EDVARD
TRST, Ul. Milano 18
TELEF. 35-169
katera vam nudi po najnižjih cenah vsakovrstna semena najboljših inozemskih krajev in semena lastnega pridelka ter razne sadike, žveplo, modro galico nacionalno in angleško, umetna in organska gnojila ter vsakovrstno orodje in stroje vsake velikosti.
Ekskluzivni zastopnik za tržaško pokrajino: svetovno znanih strojev za obdelovanje zemlje, ter kosilnice «AGRIA»

»JUGODRVO«
PREDUZEĆE ZA IZVOZ I UVOZ DRVETA I DRVNIH PROIZVODA
u BEOGRADU
Trg Republike broj 3-V
Telefoni: 621-133 — 621-274
Generalni direktor: 623.450
Telegram: Jugodrvo-Beog. teleprinter: 01235
Tekući račun kod Jugoslovenske banke za spoljnu trgovinu
PRETSTAVNIŠTVA:
Zagreb, Kaptol 21 - Telefon 37-483
Sarajevo, Jug. Nar. Armije 43 - Tel. 35-04
Ljubljana, Gradišče 4 - Telefon 21-214
RIJEKA, Delta 4 - Telefon 27-75
Stovarište: SMEDEREVO, Dunav obala
Obiščite naš štand na mednarodnem velesejmu v Trstu — Lesni paviljon

TOVARNA KOVČKOV IN USNJENIH IZDELKOV
TOKO
TELEFON: DOMŽALE ST. 19
TELEGR.: TOKO DOMŽALE
DOMŽALE - JUGOSLAVIJA
NAŠI IZDELKI: LETALSKI KOVČKI, LISTNICE, AKTOVKE, DENARNICE, MAPE, TORBICE, POTOVALNE TORBE, CIGARETNE DOZE, PASOVI, TOKI ZA NAOČNIKE IN NALIVNA PERESA itd.
Predstavnik za Italijo v MILANU, Ul. Ariberto 8
Oglejte si naše proizvode na tržaškem velesejmu, jugoslovanski paviljon v palači narodov

MARULIČEV TRG št. 18
Poštni predal številka 197
EXPORTDRVO
Telefon: 37-323 - 36-251
Telegr.: EXPORTDRVO ZAGREB
Podružnice: REKA, Delta 11
Zastopstvo: FREUD & FABRIS TRST, Ul. Carducci 10
IZVAŽA: izdelke iz jugoslovanskega lesa
REZANI LES, TRD IN MEHAK
CELULOZNI LES
RETORTNO IN GOZDNO OGLJE
LES ZA KURJAVO
FURNIR
VEZANE PLOŠČE IN PANEL PLOŠČE
HRASTOV IN BUKOV PARKET
OPREMO IZ UPOGNJENEGA LESA
RAZNO LESNO OPREMO
LESNO GALANTERIJO
SODE, HRASTOVE IN BUKOVE
TANINSKE EKSTRAKTE
SPORTNE ARTIKLE
OBIŠČITE NAS PAVILJON NA TRŽAŠKEM VELESEJMU

Četrtkova črtica

Denarnica

Gregor Skok je vstopil v prazen kupe, obesil že malce obnošen jopič na kavelj v kotu pri oknu in sedel. Koj nato je obstal pri vhodu v kupe neznanec. Nekaj časa je stal, ko da se ne more odločiti, ali naj vstopi ali ne. Slednjič je vstopil in sedel nasproti Gregorju. Molče sta se otipavala s pogledi. Neznanec je bil srednje rasti, podolgovatega obličja in iskrih oči, ki so nemirno begale po Gregorju. Nosil je čepico s ščitkom, usnjen jopič in že nekoliko shojene čevlje.

Ko si je Gregor ogledal neznančevo vnanjost, ki ni napravila ugodnega vtisa nanj, se je naslonil v kot, da bi zadremal, zakaj bilo je že nekaj čez polnoč. Prav tedaj pa je vstopil sprevodnik. Neznanec je pokazal svoj vozni listek. Vtem je Gregor segel v notranji žep svojega plašča in potegnil ven denarnico, v koteri je imel vozni listek. Ko mu ga je sprevodnik vrnil, ga je spet vtaknil v denarnico, le-to pa je spustil v notranji žep plašča. Potem se je spet naslonil v kot, se ogrnil s plaščem in kmalu zadremal.

Malo preden je vlak dospel v mesto, se je zdramil. V kupeju je bil sam. Neznani sopotnik je medtem nekje izstopil, je pomislil, vstal, oblekel plašč in odšel k izhodu vagona, da bi čimprej izstopil.

Tisto dopoldne je ves iz sebe planil v eno izmed mestnih policijskih postaj.

«Jaz sem Gregor Skok, stanujoč v Ulici Sedmih piramid,» se je predstavil komisarju. Nato je začel mrzlično pripovedovati. Povedal je, da je preteklo noč potoval z vlakom. V istem kupeju se je vozil tudi neki moški sumljivega vedenja. On, Gregor, da je zaspal in ko se je predramil, moškega ni bilo več v kupeju. Ko je prišel domov, je ugotovil, da je denarnica izginila iz njegovega plašča. Pretipal je vse žepe, toda o denarnici ni ne duha ne sluha. Bil je prepričan, da mu jo je ukradel oni neznanec. V denarnici je bilo sedem tisočakov in njegova, Gregorjeva, osebna izkaznica.

«Hm,» je zamrmral komisar. «Ali bi prepoznali tistega človeka, če bi videli njegovo fotografijo?»

«Brez dvoma,» je pribil Gregor.

Komisar je iz neke omare vzel podolgovato škatlo, jo postavil na mizo in rekel:

«Tu so fotografije vseh znanih žeparjev iz našega okraja. Izvolite poiskati fotografijo onega človeka, če je med njimi, seveda.»

Gregor je nekoj časa pregledoval tiste fotografije, nazadnje pa je zagledal fotografijo onega sopotnika.

«Tale je!» je vzkliknil s pravcatim arhimedskim navdušenjem.

Komisar je segel po fotografiji in koj nato rekel:

«Aha, take je! Poznam tička. Ravno pravemu mojstru ste prišli v roke, težko bi našli spretnejšega žeparja. Pred dobrim tednom je prestal kdo ve katero že kazen zaradi žeparstva, pa je spet šel na posel, nepoboljšljivec. Ni dvoma, da vam je on odnesel denarnico. Jasno: ko ste spali, vam jo je sunil in izginil na prvi postaji. To je kot na dlani. No, ko ga ujamemo, vas obvestimo. Na svidenje!»

Naslednji dan je Gregor na komisarjevo povabilo vstopil v njegovo pisarno. Tu je sedel oni njegov sopotnik.

«No, Valentin, ali poznate tega gospoda?» je vprašal komisar.

Valentin je v zadregi sukal čepico v rokah in motril Gregorja.

«Včeraj ponoči sem ga prvič videl na vlaku,» je povedal premolku.

«Torej ne skušate zanikati, ko je vaša navada, da sprva vse zanikate,» je rekel komisar.

«Čemu bi naj zanikal, ko pa imam čisto vest?»

«Vi pa čista vest! — No, še enkrat vas vprašam: Ali ste temule gospodu vzeli iz žepa njegovega plašča denarnico, v kateri je bilo sedem tisočakov in njegova osebna izkaznica?»

Komisarjev pogled je terjal resnico.

«Ne nisem je vzel,» je odvrnil žepar z glasom močno obrabljene gramofonske plošče.

«Aha, pa smo spet tam! Cujte, Valentin: vsi znaki zgovorno pričajo o tem, da ste ukradli denarnico, vi pa si kljub temu upate trditi, da ste nedolžni.»

«Saj tudi sem,» je vztrajal oni.

Zdaj je komisar poskušal z zmernim tonom v upanju, da bo na ta način laže izmozgal priznanje iz zakrknjenca.

«No, Valentin, nikar ne izgubljajmo časa po nepotrebnem. Lepo priznajte, da ste vzeli denarnico, in jo vrnite gospodu. Če to storite, se vam bo to štelo za olajševalno okolnost, ko se boste morali zagovarjati pred sodiščem zaradi tega svojega najnovejšega podviga.»

«Kako naj priznam, da sem jo vzel, če je pa nisem vzel?» se je žepar izvijal iz precepa.

«Zdaj pa je dovolj tega slepomišenja!» je trdo rekel komisar, ki mu pošlo potrpljenje. «Priznate da ste vzeli denarnico, ali ne priznate?»

«Nisem je vzel,» se je trdovratno upiral.

Komisar ga je spet zapletel v štreno vprašanj, da se je žepar komaj izmotaval. Njegovi odgovori so bili nejasni, izmikajoči in so potrjevali Gregorjevo in komisarjevo prepričanje, da je prav in ukradel denarnico.

«Prav vse okoliščine potrjujejo domnevo, da ste vzeli denarnico,» je rekel komisar. Preostane vam samo dvoje: ali priznate, da ste zagrešili krajo in se vam bo to upoštevalo pri odmeri kazni, ali pa boste zaradi svoje trmoglavosti sedeli nekaj mesecev več. Izbirajte!»

Valentin je sklonil glavo, upognil kazalec in se z njim v zadregi grebel po bradi, kakor bi se bril. Zavedal se je, da mu sodišče ne bo verjelo, da ni ukradel denarnice, ker je jasno ko beli dan, da jo je ukradel. Če torej prizna, si bo prihranil kakih pet mesecev zapora, je pomislil.

«No, priznam: ukradel sem denarnico,» je naposled izjavil z brezbarvnim glasom.

«Tako, tako,» je zamomljal komisar, očitno zadovoljen, da ni bil njegov trud brezploden. Nato je vprašal z glasom, ki je izgubil prejšnji strogi zven: «No, in kako ste jo vzeli?»

«Ko je gospod zaspal, sem previdno segel v žep, kamor je bil spravil denarnico, jo potegnil ven, nato sem se umaknil iz kupeja in izstopil na prvi postaji.»

«Natanko tako se je zgodilo kot sem domneval,» je rekel komisar in se samozavestno obrnil h Gregorju. Nato je poočital Valentinu: «Ko ste pred tednom dni prišli iz zapora, ste slovesno obljubili, da ne boste več segali v tuje žepe. Na, pa so vas spet zasrbeli prsti. Kaj?»

Valentin je molče skomignil z rameni.

«No, in kje imate denar, ki ste ga vzeli?» je vprašal komisar.

«Tukajle,» je rekel Valentin. Segel je v hlačni žep in vzel ven nekaj posvaljkanih tisočakov. Vrgel jih je na mizo, odštel sedem bankovcev, ostala dva pa je spet stlačil v žep. Nato je z dlanjo zlikal tisočake in jih prožil Gregorju, rekoč:

«Izvolite nazaj vaših sedem tisočakov...»

«Kje imate pa mojo denarnico in osebno izkaznico?»

«Uničil sem ju,» je ravnodušno odvrnil žepar. Nato je vzel iz žepa ona dva tisočaka, mu ju porinil v pest in rekel: «S tem si kupite novo denarnico in poravnajte stroške za novo izkaznico.»

Gregor je spravil vseh devet tisočakov, zadovoljen, da je kljub vsemu le prišel do svojega.

Naslednje jutro se je odpravljal z doma. Ko je oblekel plašč, je začutil, da ga je nekaj udarilo v meče desne noge. Sklonil se je in hlastno otipal spodnji rob plašča oziroma tisto, kar je tičalo med suknom in podlogo. Tedaj je pod prsti začutil — denarnico.

ALOJZ RAVBAR

Mihec in Jakec

— Jakec moj ljubi, kam smo pršli! Vse be se čakau, ma kej tašnega pej ne! Sej je res, de dandanes jeh videš prou vseh kolorjeu, ma vselih je blo zmiri vsaj nekej reda jen nekaj rešpeta jen vsaj kašne reči so ble svete. Ma tu, kar so zdej nardili, pej prou ni nobenmi podobno!

— Ma Mihec, pej kej ti je? Kej te je taku razjezilo?

— Ma kej nisi slišou? Ma tam u Ameriki, ke so se ani norci zmisleli za tožet vlade. Nekšen Pauling se je zmislu za tožet amerikansko jen rusko vlado zastran šperimentou; de bojo njega potomci jemeli škodo na zdravji zatu ke zastruplajo zrak sez njeh bombami. Jen je nečko vložu tožbo, koker če be aden vložu tožbo ke ga je kadu udaru. Jen se postope tožet vlade jen ministre! Jen se premjo Nobel de je! Jen de so tisto tožbo podpisali prfina drugi učenjaki jen profesorji jen umetniki jen kej jest znam... Ma kej so se zmotli! Jen de je vmes prfina tisti angleški filozof Russell!

— A, sm slišou, ja! Ma ni miga ta prvi bot. Glih tašno tožbo so vre nardili leta 1958. Ma tabat ne amerikanski, ne ruski governo ni tou vzet tega na znanje, zatu ke so rekli, de sej so se takuintaku vre zmenli, de nardijo moratorij za atomske šperimente jen taku de je tožba brez potrebe. Ma zdej, ke so ani ku drugi šli ses temi šperimentami naprej, so se tisti filozofi spet zmisleli jen nardili tožbo še an bot. Jen jest mislem, de so nardili prou, de so jasno povedali, de vse tisto šperimentiranje sez bombami, de tisto je zločin. Jen zločin narjen pruti ledem, ke se niso nanka še rodili jen ke prou gvišno niso neč krivi. Jen jest mislem, de je prou treba povedat tistem, ke jemajo oblast, de se njeh delo lahko vzame tudi kot zločin. Sej videš, de dokler jem dopovedavaš zlepa, de nečejo neč zastopet!

— Ma Jakec moj ljubi, kam pridemo, če bomo tratirali glavne ministre koker de be bli navadni lumpi? Sej bomo zgebili ves rešpeto jen vse! Bomo pršli do tega, de če mi bo aden reku minister, ga bom tožu zastran razžaljenja časti!

— Ma pej ke se je tudi u Italiji najdu an avokat, ke se je zmislu glih nekej tašnega. Tam u Genovi je nekšen Musio Sale, ke je na tribunali u Genovi vložu tožbo pruti Hruščevi. Tu je blo tabat kadar so delali šperimente Rusi. Jen zdej pej, ke jen delajo Amerikanci tože pej Kenedija jen tudi Francjo, zatu ke tudi Francozi so, ni dougo od tega, strili počt ano bombo u Sahari. Jen prfina pravejo, de bo proces decembra.

— Ben ma si misleš, Jakec, de tribunal pošle Hruščevi al pej Kenediju domov karto: «Vi se moreste prežentirat na ta tribunal, zatu ke ste obtožen, de ste z nekšnemi šperimentami zagiftau zrak!» Jen jeh videš ti, kaku Hruščev jen Kenedi pestijo governo jen vse jen grejo na tribunal jen tam jeh denejo na bank od obtožencev. Jen avokate, jen tožilca, jen kaku se branejo jen kaku se zgovarjajo, de so tu nardili zastran varnosti jen take naumnosti.

— Al pej če ne pridejo, kaku jeh sodejo «in cantumaciam»! Dej, dej Mihec, pejmo u bar lovet cigarete!

MODNE MUHAVOSTI Z VSEH VETROV

Ruski motivi v ameriški modi

Sicilske košare - Angležinje kade pipe - Folklorni motivi itd.

Modni eksperti nam za to in pa za prihodnjo sezono obetajo te novosti:

Američanke bodo prihodnjo jesen oblečene v modele, ki bodo po kroju spominjali na rusko modo. Tako vsaj javljajo ameriške modne revije, ki napovedujejo velik uspeh usnjenih škornjev, oblek, okrašenih s krznom, visokih krznenih kučem in pa ovratnikov iz astrahana, ali zibelina. Plašči bodo obvezno okrašeni s krznom, ne samo okrog vratu, temveč tudi ob robu in na rokavih. Pravijo, da so se Američanke navdušile za rusko modo potem, ko so videle ruske folklorne in baletne skupine, ki so z uspehom nastopale na Broadwayu in ko so mnoge med njimi, kot turistke, obiskale Sovjetsko zvezo.

Ameriške modne hiše pa napovedujejo še drugo novost in sicer pulloverje in kazake s portreti slavnih skladateljev. Nekatere študentke so se s takšnimi pulloverji pokazale že na zaključnih šolskih izpitih ter pravijo, da so se profesorjem glasbe kar prikupile.

Odkar so angleške žene čitale ugotovitve znanih zdravnikov in znanstvenikov, da je kajenje lahko vzrok pljučnega raka, so se odločile, da ne bodo več kadile cigaret, temveč pipe. Prve ženske s pipo v ustih so se že pojavile na londonskih ulicah in v javnih lokalih. Seveda so vzbudile precej pozornosti in zanimanja. Kmalu pa se bo tudi to poleglo in ženska s pipo v ustih bo postala že vsakdanji pojav.

Slamnik «Pamela», dvodelna bombažna obleka ala «Saint Tropez» (krilo zvončasto in kratka bluza, ki pušča odkrit pas), košare, kot so jih do sedaj nosili le otroci za vrtec in živopisane rute in kopalne obleke — to so novosti, ki jih modni eksperti priporočajo vsem ženskam, ker pravijo, da se bo v njih vsaka počutila mlada in srečna.

Tudi foklorni izdelki se vedno bolj uveljavljajo v ženski modi. Na Holandskem so modni eksperti ponovno «odkrili» že tradicionalne lesene coklje ter jih priporočajo ženskam za plažo in kopanje. S Sicilije pa prihajajo kopalne torbe in košare, okrašene z zvončki in raznobarvnimi trakovi.

Psihologi, ki morajo tudi o modi povedati svoje, so mnenja, da predstavljajo takšne novosti in ekstravagance, nekakšen «relex» za vsako žensko in torej tudi najboljše pomirjevalno sredstvo in kuro za živce. Trditev mogoče ne bo točna — res pa je le, da se ženska v oblačilih, ki ji dopuščajo, da razvije svojo fantazijo in da se obleče drugače, kot sicer, počuti vse bolj mlada in zadovoljna in že to je korak k boljšemu počutju.

Kozmetične tovarne so za letošnje poletje izdelale vrsto dezodorantov in krem, ki nas bodo rešile neprijetnega duha po potu in pa dlak na nogah in pod pazduho. Uporaba deodorantov se je v zadnjem času tako razširila, da obetajo tem proizvodom še velik uspeh.

Druge tovarne so izdelale vrsto novih rdečil, pudrov in drugih lepotnih pripomočkov, ki so primerni za ogorelo polt in ki ne dovoljujejo, da se koža suši in dehidrira.

Nove poletne modne drobnarije: Torbica iz rumene slame in s temnorjavim robom; torbica iz trsja, primerna za potovanje in kopanje; torbica lakiranega volnenega blaga, narejena po barvi obleke, in čedne sandale za na plažo

Modnih novosti je, kot vidimo, nič koliko in vse hočejo žensko ne samo polepšati, temveč tudi osrečiti. Privoščite si zato kakšno izmed teh tudi ve — videle boste, da se boste počutile bolj sproščene in tudi bolj mlade. In to je končno tudi tisto, kar hočemo ženske vedno doseči.

V BLIŽINI ANCONE NOV VAL OTROŠKE PARALIZE

Zakaj se namesto Salkovega cepiva ne uporablja raje Sabinovo?

Tudi cepljeni otroci podlegajo - V ozadju interesi farmacevtske industrije?

Zdelo se je že, da je otroška paraliza premagana. Zdaj se je strašna bolezen spet pojavila in znova žanje svoje žrtve med otroki. V Lancianu, v provinci Chieti, je napadla 18 otrok med dvema in štirimi leti, od katerih jih je deset bilo cepljenih s Salkovim cepivom.

Najbolj tragično se je neučinkovitost cepiva izrazila v primeru dveletnega Osvalda Tintarella, ki je bil 12. aprila že četrtič cepljen proti tej bolezni. Teoretično bi otrok moral biti imun proti otroški paralizi za vse življenje, vtem ko ga je ta 9. maja napadla z najtežjimi posledicami.

Postavlja se vprašanje: kako, da cepivo proti otroški paralizi otrokom ni pomagalo? Vprašanje je vznemirilo vse, ki so bili s primerom seznanjeni. Tudi samo ministrstvo za narodno zdravje si je bilo v svesti resnosti položaja ko je uvedlo preiskavo, ki traja že tri tedne. Toda o rezultatih ni moč izvedeti ničesar, v tem pogledu vlada najgloblja tajnost. Preiskava se je začela 28. maja. V bolnišnico v Anconi, kamor so bili sprejeti oboleli otroci, in v sirotišnico v Lancianu, kjer se je tudi pojavilo več primerov obolenja, sta bila takoj odposlana dva funkcionarja višjega Zdravstvenega zavoda. Bolnim otrokom so odvzeli kri, kakor tudi vzorce blata za potrebe preiskave. Zaplenjena je bila, kolikor je je bilo še dobiti, serija cepiva, ki so z njim bili otroci cepljeni. Ves material je bil zatem odposlan v Rim, kjer je imel biti preiskan v Mikrobiološkem zavodu, ki ga vodi profesor Diego Balducci.

Na osnovi zakona bi moralo biti cepivo proti otroški paralizi, preden gre v prodajo, vsakokrat pregledano od strani državah organov. Ta naloga sodi v pristojnost prav viruškega oddelka omenjenega višjega Zdravstvenega zavoda. Razumljivo, da se bo, potem ko je bila ugotovljena neučinkovitost cepiva, ki so ga uporabili v Lancianu, vsakomur zdelo najmanj čudno to, da se ga pošilja v ponoven pregled ustanovi, ki ga je že, oziroma bi ga bila morala pregledati, preden je šlo v rabo.

Skoraj gotovo je, da je pregled, oziroma kontrola bila opravljena, in to dobro opravljena brez napak in nerednosti. Toda, kako je potem mogoče, da se je cepivo, katerega učinkovitost je bila z laboratorijskim pregledom zagotovljena, na otrokih izkazalo za neučinkovito? Na to vprašanje je brž kone moč dati samo en odgovor: cepivo proti otroški paralizi tipa Salk, izdelani na osnovi «mrtvih» ali «omrtvičenih virusov» ne zadostuje več v borbi proti strašni bolezni. Obstaja pa še neko drugo cepivo in sicer tipa Sabin, katerega rabo pa je ministrstvo za zdravje v Italiji prepovedalo. Izdelano je na osnovi «oslabljenih živih virusov», a njegova učinkovitost je mnogo večja.

Nedvomno ko je bilo odkrito, je Salkovo cepivo predstavljalo odločilen korak v borbi proti otroški paralizi. Toda kasneje se je čedalje pogosteje ugotavljalo, da njegova učinkovitost pojema. Vrhu tega je delovalo počasi in je moralo preteči kar šest mesecev, preden je opravilo svoje delo imunizacije. Upoštevanja vredno dejstvo, posebno v primerih, ko je do izbruha epidemije že prišlo! In če pri tem vzamemo v poštev še to, da je Salkovo cepivo zelo občutljivo za toploto, pa ga je treba zaradi tega stalno držati v prostorih z največ štirimi stopinjami toplote, potem ni težko razumeti, da je izredno podvrženo nevarnosti, da se pokvari, posebno ob priliki prevoza.

Glede postopnega zmanjševanja učinkovitosti Salkovega cepiva so zelo zgovorni nekateri statistični podatki, ki so do njih prišli v ZDA. Leta 1952 je bilo na bilijon prebivavcev 380 žrtev otroške paralize to število se je leta 1957, ko se je začelo uporabljati Salkovo cepivo, znižalo na 36, nakar se je iz nerazumljivih razlogov znova začelo višati. Leta 1958 je bilo ugotovljenih 38, naslednje leto pa 47 primerov otroške paralize na milijon prebivavcev.

Vtem je znanstvenik Sabin, ruskega porekla, rojen pred 55 leti v Bjalistoku, odkril novo, zelo učinkovito sredstvo proti tej bolezni, cepivo izdelano na osnovi «živih oslabljenih virusov». In ni dolgo tega, ko je italijanska televizija predvajala dokumentarni film, posnet v Londonu, kjer je bila prikazana enostavnost uporabe omenjenega cepiva: nekaj kapljic sirupa na kocki sladkorja, ki jo otrok použije, zagotavlja skoraj stoodstotni učinek, in to za vse življenje. Izredna je tudi nenavadna hitrost učinka, saj doseže cepljena oseba stanje imunosti že v osmih dneh.

Uporabo Sabinovega cepiva v širšem merilu so v ZDA dovolili šele pred letom dni, nekako dve leti kasneje od Rusov, ki že od leta 1959 uporabljajo cepivo na osnovi «oslabljenih živih virusov», odkrito od profesorja Mihaila Petroviča Čumakova in njegovega sodelavca Smorodinceva. Cepivo sta izdelala iz izvlečka opičjih ledvic in je dalo zares presenetljive uspehe. Od 106 primerov otroške paralize na milijon prebivavcev v l. 1958 je število leta 1961 padlo na 17 primerov.

Doslej je bilo po vsem svetu imuniziranih z omenjenim «živim cepivom» okrog 130 milijonov oseb: 100 milijonov v SZ in trideset milijonov v Jugoslaviji, Južni Afriki, na Japonskem, v ZDA, Veliki Britaniji, Izraelu, Indiji Braziliji, Avstriji, Švici in drugod.

Po vsem tem se bo vsakomur po pravici zdelo čudno, čemu v Italiji še ni bila dovoljena njegova uporaba, čeprav je skoraj že pred tremi leti neka tovarna farmacevtskih izdelkov iz Siene vložila pri ministrstvu za narodno zdravje prošnjo, da bi smela omenjeno cepivo izdelovati. Razlogov za to bo več, ne samo eden, nedvomno pa, da imajo med temi zelo važno mesto tudi interesi farmacevtskih industrialcev. Cepivo Sabin je dokaj cenejše od Salkovega in v trenutku, ko bi se pojavilo na trgu, bi z njega izginili vsi ostali tovrstni proizvodi. Toda med proizvajavci je dokajšnje število tudi takšnih, ki so v letih 1957 in 1958 vložili vse, ali večino svojih kapitalov za izgraditev dragih objektov in naprav za proizvodnjo Salkovega cepiva. Razumljivo, da predstavlja zdaj možnost prodaje cepiva Sabin veliko nevarnost za njihove dobičke, zaradi česar se ni čuditi, da skušajo na vse načine to preprečiti.

Toda, postavljati privatne interese nad skupne, posebno ko gre za zdravje otrok, je vsega obsojanja vredno, vendar, na žalost, to sodi med pravice, ki pripadajo privatnim proizvajavcem. In, dokler bo postavimo, proizvodnja ljudstvu potrebnih zdravil v rokah kapitalistov, ta gotovo ne bo v splošno korist in prid, zakaj privatni proizvajavci bodo vedno v prvi vrsti gledali za svoj dobiček in mnogo manj za potrebe javnega zdravja. To je nekako razumljivo, čeprav ne opravičljivo. Manj razumljivo pa je, čemu do danes ustrezni organi še niso izdali potrebnega dovoljenja za razpečavanje Sabinovega cepiva, ki se je pokazalo za učinkovitejše od Salkovega, čeprav ni za to nobenega znanstvenega, niti tehničnega zadržka. Govori se o nekem sestanku na ministrski ravni, kjer da bo s pospešeno naglico to vprašanje obravnavano in skoraj gotovo tudi izdano omenjeno dovoljenje, vendar bo to prišlo prav toliko prekasno, kolikor je bilo potrebno, da je vtem prišlo do omenjenih primerov otroške paralize v Lancianu, kjer je en otrok na njenih posledicah umrl, ostali pa bodo za vse življenje pohabljeni.

PNEVMATIKA ZA NA LUNO

Američani pravijo, da bodo na Luni leta 1970, ali celo prej. Sovjeti pa trdijo, da bodo na Luni pred Američani, torej vsekakor bi morali priti tja pred letom 1970. Zemljanom se torej mudi. Toda če se strokovnjaki za rakete mrzlično pripravljajo na to, da bi na Luno poslali človeka čim prej, se drugi strokovnjaki trudijo, da bi mu tam bilo bolj prijetno. Eden teh je tudi Američan Joe Hawkes, ki je izdelal nekaj na videz nepomembnega, kar pa ni tako enostavno. Izdelal je namreč pnevmatiko za avtomobil ali motorno vozilo, s katerim se bo človek prevažal po Luni.

Po njegovi zamisli je družba «Goodyear Tire and Rubber Co» izdelala 5 m veliko kolo, ki tehta v celoti komaj 60 kg. Najpomembnejša sta tu seveda pnevmatika in plašč. Na Luni ni asfaltnih cest, niti kolovozov, pač pa so tla ali prašnata, ali zelo skalnata. Zato navadna guma ne zadošča. Hawkes je izdelal plašč iz gume, aluminija, steklenih vlaken in še nekaj drugih vezivnih snovi.

Ker je na Luni sila teže za trikrat manjša kot na Zemlji, zdrži tamkaj kolo trikratno težo, ki bi jo zdržalo na Zemlji.

Važen je tudi pritisk zaradi razlike v temperaturi. Ker znaša razpon med najnižjo in najvišjo dnevno temperaturo okoli 230 stopinj, je pnevmatika napravljena tako, da v vročem času dneva avtomatično izpusti toliko zraka, da ni nevarnosti, da bi eksplodirala.

Jutri, 29. t. m. ob 20.30 na dvorišču doma PD «ANDREJ ČOK» (Konkonelska št. 1) ponovitev Shakespearove drame

«HAMLET»

za prebivavce Občin, Bazovice, Trebč, Padrič, Proseka, Kontovela, Velikega Repna, Repentabra in drugih okoliških vasi

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Zapreke v vašem delu boste odpravili samo z vztrajnim delom. Vsekakor upoštevajte nasvete, ki vam jih bo dala ljubljena oseba. Zdravje nespremenjeno.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Vaš uspeh je odvisen samo od sposobnosti objektivnega ocenjevanja stvari. Ne obsojajte z lahkoto oseb, ki jih komaj poznate. Nervoznost.

DVOJCKA (od 21.5. do 22.6.) Verjetno boste spremenili delo. Posvetite večer pisanju pisem. Zdravje odlično.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Posvetite vse sile vprašanju, katerega rešitev vam zagotavlja dokajšnje moralne in materialne korist. Ne prepuščajte se izbruhom jeze. Zdravje dobro.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Bodite nadvse oprezni do nekaterih preveč lepih in zapeljivih ponudb. Vaša širokogrudnost vam bo omogočila uredit nekega družinskega spora. Zdravje izvrstno.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Zdaj je najugodnejši trenutek, da si pridobite naklonjenost vplivne osebe. Nepredvideno prijetno srečanje na večer. Zdravje zadovoljivo.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Dan je posebno ugoden za one, ki se nameravajo podati na potovanje. Ne žalite več osebe, ki vas ljubi. Zdravje zelo dobro.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Preden sprejmete neko ponudbo, prej dobro premislite. Resnicoljubnost in poštenje bosta še bolj utrdili neko čustveno razmerje. Nobenih motenj glede zdravja.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Prelzkušani boste vaša odločnost in delovna sposobnost. Lepo razpoloženje v družini. Zdravje dobro.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Zdaj je nedvomno najboljši trenutek, da rešito neko vprašanje, ki vam je pri srcu. Poravnali boste neki spor. Zdravje dobro.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Začnite uresničevati svoje zamisli, samo tako boste dokazali svoje sposobnosti. Skušajte sestaviti načrt za bodočnosti. Zdravje ugodno.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Uspešno boste branili svoje ideje in interese pred napadi zavistnežev. Utrdili si boste svoj ugled med prijatelji. Zdravje izvrstno.

Bergman o filmu «Tišina»

Izmišljena zgodba o namišljenem mestu

«Ne ugajajo mi spekulacije. Teh je bilo na račun mojega bodočega filma vse preveč. Samo jaz vam lahko povem, kaj bo predstavljal in koliko bo stal...»

Približno te besede je izrekel Ingmar Bergman novinarjem, ki jih je sklical, da bi jim javil, da bo 3. julija začel s snemanjem svojega najnovejšega filma «Tišina» (Silenzio).

«Ta film,» je dejal znani švedski reziser, «bo posnet v približno štirideseth dneh in bo v njem nastopilo samo pet igravcev, mea katerimi bosta imela zelo važni vlogi Ingrid Thulin, ki jo vidite tu zraven mene, in mali Joergen Lindstroem, star 11 let, ki je prav tako tu prisoten.» Plavolasi Joergen s svetlim, jasnim obrazom, se je pri tem rahlo priklonil.

«Če protagonistov res ne bo mnogo, pa bom potreboval precejšnje število statistov,» je nadaljeval Bergman.

«Film bo prikazoval neko namišljeno mesto, Timulko, ime, ki sem ga odkril v zbirki pesmi moje žene in ki me je resnično očaralo. Res, film bo precej drag,» je pristavil, «saj bo stal okrog 200 tisoč dolarjev (126 milijonov lir).»

«To delo bo vsebovalo precej novosti: nekako v skladu že s samim naslovom, bo v njem zelo malo dialogov. Kot v mojih predhodnih delih, pa bo glasba tudi v tem filmu imela odločujočo vlogo. Oprta bo na motive Bachove Sonate za violončelo, obenem bo v njem tudi nekaj modernih jazzovskih kosov, pripravljenih prav za to potrebo.»

Ob tej priliki je Bergman tudi povedal, da je za prebivavce Timulke, izmišljenega glavnega mesta neke namišljene dežele, sestavil tudi poseben jezik. V filmu bo prikazana zgodba dveh sester, ki se vrneta s počitnic. Ena od obeh v Timulki zboli. Med potekom bolezni pa se med obema sestrama razvije psihološki konflikt.

Na koncu je Bergman še povedal, da je bil njegov namen, da v svoji filmski trilogiji, katere zadnji del je prav «Tišina», s treh različnih zornih kotov obdela vprašanje življenja in boga.

Ingrid Thulin, ki bo v tem filmu igrala glavno vlogo, je že nastopila v več Bergmanovih filmih. Igrala je tudi v filmu «Stirje vitezi apokalipse».

Glede na visoko raven Ingmarja Bergmana kot filmskega režiserja, oziroma ustvarjavca, je pričakovati, da bo tudi to njegovo delo na višini onih, ki jih je bil že ustvaril. Vsi njegovi filmi so doslej želi najvišja priznanja v mednarodnem merilu, zahvaljujoč predvsem njihovim dovršenim formalno-estetskim, a tudi izpovednim vrednotam. Poleg tega sodi med umetnike, ki se ne zadovolijo s tem, kar so dosegli, marveč vedno znova stremijo za novimi, boljšimi stvaritvami tako z oblikovne kot vsebinske plati.

RADIO VELEVIZIJA

Četrtek, 28. junija 1962

Radio Trst A

7.00: Koledar; 7.30: Jutranja glasba; 11.30: Iz slovenske pesmarice; 11.45: Vrtiljak; 12.30: Za vsakogar nekaj; 13.30: Inštrumentalna in vokalna glasba; 17.00: Orkester p. v. Guida Cergolija; 17.20: Glasbene variacije; 18.15: Umetnost, književnost in prireditve; 18.30: Violončelist Adriano Vendramelli; 19.00: Ivan Teurschuh: «Lepo pisanje», nato nekdanje pesmi v današnji izvedbi; 20.00: Sport; 20.30: Simfonični koncert p. v. Charles Mac Kerrasa; 21.10: Literarna oddaja: Manica Lobnik: «Dolinčani»; po koncertu, približno ob 22.10 Mara Kalan: «Aleijadinho, brazilski slikar», ob koncu plesna glasba.

Trst

12.00: Plošče; 12.25: Tretja stran; 13.15: Pet malih orkestrov; 13.45: Zgodovina in legende o ulicah in trgih; 13.55: Brittenove skladbe; 14.30: Pisma Umberta Sabe.

Koper

6.15: Jutranja glasba; 7.00: Prenos RL; 7.15: Glasba za dobro jutro; 21.00: Glasba po željah; 13.40: Orkester Riddle; 14.00: Glasba po željah; 14.30: Melodije za prijetno popoldne; 15.30: Zbor «Branko Krsmanović» iz Beograda; 16.00: Priljubljene melodije; 16.30: Otroški kotiček; 17.00: Solisti in zbori; 17.40: Bolgarske pesmi in plesi; 18.00: Prenos RL; 19.00: Harmonikar Maurice Larcagne; 19.30: Prenos RL; 22.15: Kvartet Tonny Scott; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 8.20: Omnibus; 10.30: Pisma iz Francije; 11.15: Otvoritev V. neapeljskega sejma; 12.00: Srečanje pesmi; 13.00: Po dnevnih vesteh Tour de France; 13.30: Operno gledališče; 14.55: Vreme na ital. morjih; 15.15: Glasbena beležnica; 15.45: Italijanske pesmi in plesi; 16.00: Program za najmlajše; 16.35: Mali koncert za najmlajše; 18.00: Dogodki doma in po svetu; 18.10: Zvečer v svetu; 20.30: Aleksander Dumas ml.: «Dama s kamelijami»; 22.45: Beethovnove skladbe.

II. program

8.00: Jutranja glasba; 8.35: Poje Claudio Villa; 9.35: «Čmrlj»; 10.40: Pesmi; 11.00: Glasba za vas, ki delate; 15.00: Album pesmi; 15.15: Kolesa in motorji; 16.00: Glasba in šport; 17.35: Varietejski program; 19.50: Tour de France; 20.00: Operna glasba; 20.35: Sto mest; 21.35: Večerna glasba.

III. program

18.40: Izbira dela; 19.15: Filozofija; 19.30: Vsakovečerni koncert; 20.30: Revija revij; 20.40: Albinonijeve skadbe; 21.30: Bartokov Kvartet za godala; 21.50: Nova sezona italijanskega filma; 22.30: Sodobna glasba; 22.55: Arthur Schnitzler: «Epizoda».

Slovenija

5.00: Dobro jutro!; 8.05: Glasbena podoba Mihovila Logarja; 8.30: Zabavni kaleidoskop; 8.55: Počitniško popotovanje; 9.10: Vesele počitnice; 9.25: Iz Wagnerjeve opere «Lohengrin»; 10.15: Od tod in ondod; 11.00: Orkestralne podobe iz Londona in Rima; 11.30: S popevkami po Evropi; 12.05: Narodne pesmi iz Bosne; 12.15: Kmetijski nasveti; 12.25: Melodije; 13.15: Obvestila in zabavna glasba; 13.30: Spominski list; 14.05: Glasbeni omnibus; 14.30: Prireditve dneva; 14.35: Naši poslušalci čestitajo; 15.20: Gostje iz opere; 16.00: Vsak dan za vas; 17.05: Koncert po željah; 18.00: Aktualnosti doma in v svetu; 18.10: Turistična oddaja; 19.00: Obvestila; 19.05: Glasbene razglednice; 20.00: Domače pesmi in napevi; 20.45: Mali zabavni cocktail; 21.00: Večer umetniške besede; 21.40: Mjaskovski: Lirični certino št. 3; 22.15: Srečanje jug. in tujih izvajalcev jazza; 22.45: Lahka glasba; 23.05: Plesna glasba.

Ital. televizija

17.30: Program za najmlajše; 18.30: Dnevnik; 18.45: Nikoli ni prepozno; 19.15: Vokalni in inštrumentalni koncert; 19.55: Kmetijska oddaja; 20.20: Sport; 20.30: Dnevnik; 21.05: TV igra «Dvojnik»; 21.55: Film danes; 22.25: Sergej Diagilev in njegovi baleti; 23.00: Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.10: Glasbeni spored; 22.20: Dnevnik; 22.45: Sportni četrtek.

Jug. televizija

JRT 20.20: TV dnevnik. Ljubljana 20.20: Interpol — film. Beograd 20.20: Poštna kočija — film. Ljubljana 20.50: TV obzornik; 21.20: Koncert norveškega akademskega pevskega zbora; 21.50: Proti obali — francoski film.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 25.7, najnižja 15, ob 19. uri 15.2; zračni tlak 1010.7 stalen, vlage 71 odst., veter 38 km severovzhodnik s sunki 60 km, nebo pokrito, morje razgibano, temperatura morja 18.6, 6 mm padavin.

Tržaški dnevnik

Danes, ČETRTEK, 28. junija
Zorana
Sonce vzide ob 4.17 in zatone ob 19.59. Dolžina dneva 15.42. Luna vzide ob 1.55 in zatone ob 16.11
Jutri, PETEK, 29. junija
Peter in Pavel

ŽIVAHNI PRETEKLI DNEVI

Avstrija, Brazilija in ČSSR na velesejmu

Obstajajo možnosti za povečanje tranzita ČSSR skozi Trst
Velik pomen tržaškega pristanišča za Avstrijo
Včeraj dan Kameruna

V preteklih dneh je bilo življenje na tržaškem mednarodnem velesejmu dokaj živahno, saj so sejem obiskali številni prebivavci mesta, prišle pa so tudi skupine iz bližnje in oddaljenejše okolice ter iz zalednih držav. Prav tako smo opazili tudi številne manifestacije, katere prirejajo vzporedno s sejmom in o katerih v našem listu nismo mogli poročati zaradi stavke tiskarskih delavcev.

V soboto je bil dan Avstrije. Ob tej priliki je bila v avstrijskem paviljonu tiskovna konferenca, na kateri je najprej spregovoril generalni tajnik avstrijske zvezne trgovinske zbornice dr. Korinek, za njim pa trgovinski svetnik inž Jäger, ki odgovarja za posebni odsek zbornice za prirejanje velesejmov v inozemstvu.

Dr. Korinek je najprej govoril o splošnih trgovinskih odnosih in menjavi med Italijo in Avstrijo in rekel, da je bila lani vrednost trgovinske menjave v obeh smereh 7 milijard in 800 milijonov šilingov, pri čemer je trgovinska bilanca med obema državama za Italijo precej pasivna. Prva postavka v avstrijskem izvozu v Italijo pripada lesu, medtem ko je izvoz živine nazadoval.

Ko je prešel na Trst, je dr. Korinek dejal, da je tržaško pristanišče najbolj važno za Avstrijo, saj gre skozenj 43 odstotkov vsega avstrijskega prometa z inozemstvom, medtem ko gre 21,5 odstotka skozi Hamburg, 17 skozi Reko in 9 odstotkov skozi druga pristanišča. Seveda je po drugi strani avstrijski promet zelo važen tudi za tržaško pristanišče, saj predstavlja nad 40 odstotkov celokupnega tržaškega pristaniškega prometa. Zaradi tega so Avstrijci vedno prosili, naj se izboljšajo prometne zveze in pristaniške usluge, v čemer so jim tudi v glavnem ustregli. Dr. Korinek je nato govoril tudi o naraščanju prometa s kamioni.

Inž. Jäger je poudaril, da pripisuje Avstrija velik pomen udeležbi na raznih velesejmih v inozemstvu, še posebno pa na tržaškem velesejmu. Kar se tiče tržaškega velesejma se Avstrija vsako leto omejuje na posebne panoge. Letos je predvsem pokazala razvoj industrije strojev in orodja za obdelovanje lesa, ker so uvideli, da postaja les vedno bolj važen činitelj za tržaški velesejem.

V nedeljo dopoldne je bilo zanimivo zasedanje, posvečeno pohištvu, popoldne pa še javna debata pri okrogli mizi o isti temi. Vidni italijanski arhitekti so v okviru teh diskusij razpravljali o sedanjih stilih ter izrekli marsikatero kritiko na račun sedanje proizvodnje, ki ni sodobna in brez pravega «stila». Istočasno je tudi žirija podelila nagrade na natečaju za sestavljeno pohištvo. Prvo nagrado je prejel arh. Adriano Galderiso iz Padove (800.000 lir), drugo Hrast-Stelo-Magris iz Trsta in tretjo prof. M. Pasquinelli iz Firenc.

O lesni trgovini so razpravljali v ponedeljek na posebnem tradicionalnem dnevu, na katerem so bili prisotni najvidnejši italijanski predstavniki te stroke in kot opazovalci strokovnjaki iz Jugoslavije, Avstrije in drugih držav. Obenem so razpravljali o pridelovanju topola in evkalipta, saj znaša italijanska letna proizvodnja lesne mase 3.6 milijona kub. metrov, od česar odpade 1,1 milijona na omenjene plantaže. Razprava se je nato vrtela okoli novih vprašanj, ki jih odpira druga stopnja izvajanja sporazuma o Skupnem evropskem tržišču, ko bodo prišla 14. januarja prihodnjega leta na dnevni red zapletena carinska in druga vprašanja. Končno so ponovno razpravljali o tropskem lesu, ki postaja za evropske potrošnike vedno pomembnejši in katerega tranzit skozi Trst stalno narašča.

V ponedeljek pa je bila tudi že nekako tradicionalna tiskovna konferenca, ki jo je priredil generalni ravnatelj avstrijskih tobačnih tovarn inž. Schramm. V začetku svojega govora je predvsem prikazal potrošnjo tobačnih izdelkov v Avstriji ter ugotovil, da se kadivci vse bolj usmerjajo na kvalitetnejše cigarete.

Istega dne je bil dan, posvečen Braziliji, ko je obiskal velesejem minister za gospodarska vprašanja pri veleposlaništvu v Rimu Arisio De Viana, ki je ponovno poudaril velik pomen tržaškega pristanišča za izvoz brazilske kave, tropskega lesa in drugih pridelkov.

V torek je obiskal velesejem veleposlanik CSSR v Rimu dr. Jan Pudlak. Ob tej priliki je svetnik za gospodarska vprašanja veleposlaništva dr. Jaromir Balcar na tiskovni konferenci naglasil veliko zanimanje CSSR za tranzitni promet skozi tržaško pristanišče. Ugotovil je, da je ta promet dosegel 1959. leta 34.000 ton, lani pa že 450.000 ton. Po češkoslovaškem mnenju sporazumi nikakor ne predstavljajo najvišje ravni tranzitnega prometa, vendar pa je ta odvisna od valutnih možnosti in torej od možnosti plasiranja proizvodov v Italiji. Visoka raven razvoja italijanske in češkoslovaške industrije pa zagotavlja velike možnosti, ki niso v celoti izkoriščene.

Včerajšnji dan je bil na tržaškem mednarodnem velesejmu posvečen novi neodvisni afriški državi Kamerunu. Minister za gospodarstvo Victor Kanga je na tiskovni konferenci pojasnil, da je to mlada država, saj so postali neodvisni šele oktobra 1961. leta, ko sta se tudi združila oba dela Kameruna, ki sta bila prej pod francosko in britansko upravo.

Vendar pa ni dovolj politična neodvisnost, ki je vedno okrnjena, če nisi tudi gospodarsko samostojen. Kamerun se zato trudi, da se gospodarsko razvije in rade volje sprejema pomoč od koder koli, seveda brez vsakih političnih pogojev. V tej zvezi je minister poudaril, da računajo na Italijo kot prijateljsko državo, ki je pred nekaj meseci poslala v Kamerun svojega veleposlanika.

Pri teh gospodarskih naporih je ta nova afriška država že dosegla določen napredek, saj ji je uspelo okrepiti izvoz svojih tipičnih pridelkov. Tako se je od 1956. leta do lani povečal izvoz kavčuka od 3.045 ton na 4.900 ton, kakaa od 45.965 ton na 58.300 ton in tropskega lesa od 86.437 ton na 144.830 ton.

Minister je poudaril ugoden odmev, ko je Italija znižala carino na kakao in s tem omogočila okrepitev izvoza.

Vendar celotno gospodarsko vprašanje ni odvisno samo od krepitve izvoza kmetijskih pridelkov in lesa, temveč se trudijo, da bi zlasti okrepili industrijsko proizvodnjo. V tej zvezi je predstavnik Kameruna orisal nov kodeks o investicijah, ki omogoča svobodno in ugodno investiranje tujega kapitala.

Zvečer pa se je minister sestal s tržaškimi trgovci, ki so zainteresirani pri trgovini s to novo afriško državo. Razpravljali so o dobavi kave, kakava, oljčnih semen, banan in lesa. Tako so ugotovili, da bi bilo umestno če bi italijanske oblasti dovolile uvozni kontingent banan tudi s tega področja. Pri lesu pa so razpravljali o previsokih pomorskih prevoznih stroških.

S SEJE TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Svetovavci so zavrnili predlog za gradnjo taborišča na Kozjaku

Pismo 500 Barkovljanov županu - Odložena gradnja podzemeljskih prehodov na Trgu Goldoni

Na ponedeljkovi seji tržaškega občinskega sveta so svetovavci na tajnem glasovanju z 28 glasovi proti 15 in z dvema belima glasovnicama zavrnili predlog občinskega odbora, da bi se med Furlansko cesto in Napoleonovo cesto, in sicer na Kozjaku, zgradilo novo središče za zbiranje tujih beguncev.

Na eni od prejšnjih sej je odbornik za javna dela podžupan prof. Cumbat predložil v diskusijo in odobritev sklep o zamenjavi omenjenega zemljišča z nekim zemljiščem pri Padričah, ki je last mednarodne organizacije za pomoč beguncem, da bi ta organizacija zgradila na Kozjaku novo begunsko taborišče. Prof. Cumbat je tedaj poudaril, da je občina dolžna izdati omenjeni organizaciji gradbeno dovoljenje za gradnjo begunskega taborišča. Povedal je tudi, da je mednarodna organizacija za pomoč beguncem kupila pri Padričah zemljišče za gradnjo taborišča. Ker pa se je veliko število raznih turističnih in drugih ustanov temu uprlo, je občina hotela zamenjati svoje zemljišče na Kozjaku z zemljiščem pri Padričah in tako omogočiti gradnjo taborišča med Furlansko cesto in Napoleonovo cesto.

Razumljivo je, da je ta rešitev, ki jo je predlagal občinski odbor, naletela na velik odpor zlasti Barkovljanov in večine v občinskem svetu, ker je zemljišče na Kozjaku na eni najlepših točk bližnje tržaške okolice. Poleg tega pa je celotno področje okrog tega zemljišča zelo primerno za gradnjo zasebnih hiš in turističnih objektov. To so tudi poudarili številni svetovavci v diskusiji, kar je privedlo do zavrnitve sklepa občinskega odbora. Po zavrnitvi sklepa je župan sporočil, da bo podpisal dovoljenje za gradnjo taborišča pri Padričah.

V zvezi z omenjenimi načrti občinskega odbora smo prejeli iz Barkovelj dopis, v katerem Barkovljani protestirajo proti namenam občinskega odbora, ki pa se po sklepu občinskega sveta ne bodo več uresničile.

Petsto Barkovljanov pa je naslovilo na župana dr. Franzila pismo, v katerem pravijo:

Podpisani prebivavci Barkovelj, zaskrbljeni v zvezi z govoricami o premestitvi begunskega središča od Sv. Sobote v predel med Furlansko cesto in Napoleonovo cesto (na Kozjaku) izjavljajo, da bi bil tak ukrep v škodo in oviro razvoju tega področja, ki je eno izmed najznačilnejših turističnih točk na Tržaškem, ter bi gotovo povzročil težko rešljiva vprašanja sožitja in obenem trenja in nerede, kot nam dokazujejo druge prejšnje izkušnje.

Zato pozivajo gospoda župana in občinski svet v Trstu, naj se upreta taki rešitvi vprašanja, da se ohrani mirno sožitje med barkovljanskimi prebivavci in da se turistično delovanje ne otežkoči.

Poleg tega je občinski svet odobril sklep, da se podari ustanovi ENAL ustrezno zemljišče na področju Ul. Capitolina, kjer bodo zgradili Center za strokovno izobrazbo delavcev v trgovini in kjer bo imela omenjena ustanova svoj nov deželni sedež. Nadalje je bilo sporočeno, da bodo začeli z gradnjo podzemeljskih prehodov na Trgu Goldoni šele spomladi leta 1963, ker je podjetje ACEGAT sporočilo, da mora na novo proučiti stroške svojih del, ki so bila svoj čas ocenjena na okrog 28 milijonov lir.

85-letnica rojstva Friderika Znidarčiča

V Barkovljah je slavil v torek 26. t. m. svoj 85. rojstni dan Friderik Znidarčič, ki se je rodil leta 1877 v zavedni slovenski hiši pri Gašperih.

Že v svoji zgodnji mladosti si je postavil za smoter svojega življenja borbo za teptane pravice slovenskega naroda in proti krivicam, ki so tlačile delavski razred.

Še pred prvo svetovno vojno je ustanovil v Barkovljah Ljudski oder, ki je imel svoj sedež

v Judovcu v gostilni Šajmer. Tam se je shajala socialistična mladina, ko se je začel rdeči nagelj komaj pojavljati.

Slavljenec Riko Šardo je bil dolgoletni član obrtniškega društva, podporni član pevskega društva «Adrije» in skozi dolgo dobo predsednik pogrebnega društva. Naš slavljenec je vzgojil lepo število zavednih hčera, ki hodijo le po njegovi poti in jih srečaš povsod, kjer gre za kako naše vprašanje. Želimo mu, da bi dočakal tisti dan, ko bi nam bile priznane vse tiste pravice, za katere se bori vse življenje.

• Na ortopedskem oddelku je včeraj umrla 82-letna Elena Marzari por. Mattossi iz Ul. Cave 20, ki je 4. t.m. nerodno padla in si zlomila levo nogo.

Tovarišu FRIDERIKU ZNIDARČIČU, dolgoletnemu članu in podporniku barkovljanskega pd iskreno čestitajo ob petinosemdesetletnici člani, prijatelji in odbor

V trgovini
VELIAK - ŠPORT
v Ul. dell'Istria 13 - Tel. 44.237
dobite vso poletno športno opremo:
za v hribe, morje in za jezera kopalne obleke — kvalitetno blago.
Resna trgovina, ki ima zelo nizke cene
OBIŠČITE NAS!

IZPRED POROTNEGA SODIŠČA

Starancanski občinski svetovavci oproščeni obtožbe sramotenja policije

Z resolucijo, v kateri so obsodili ravnanje policije za časa stavke v Tržiču, niso zagrešili kaznivega dejanja

Sinoči se je pred porotnim sodiščem končala obravnava proti štirinajstim članom starancanskega občinskega sveta, ki so bili obtoženi, da so sramotili oborožene sile. Porotniki so oprostili vse obtožence, ker dejanje za katero so jih obtožili, ni kaznivo. Z isto utemeljitvijo so oprostili tudi odgovornega urednika tržaškega lista «Il Piccolo», ki je objavil inkriminirano resolucijo starancanskega občinskega sveta.

Na zatožni klopi je sedelo od skupnih 20 samo 14 svetovavcev, in sicer zato, ker so samo tile podpisali inkriminirano resolucijo. Dva svetovavca seji dne 29. januarja letos nista prisostvovala, dva sta se glasovanja vzdržala in dva sta že prej podala ostavko. Poleg starancanskega župana Ottona Zanolle so sedeli na zatožni klopi naslednji: Gualtiero Grasseti, Marino Comar, Siro Casarsa, Antonio Russi, Giorgio Moser, Onorio Donda, Francesco Gon, Renato Papais, Giacomo Naibo, Vittorio Sdrigotti, Luigi Soban in Silvano Urizzi. Skupaj z omenjenimi sedi na zatožni klopi tudi odgovorni urednik tržaškega dnevnika «Il Piccolo» Chino Alessi.

Obtožnica dolži omenjene osebe, da so sramotile pripadnike oboroženih sil, in sicer v zvezi z dogodki, do katerih je prišlo 26. januarja letos v Tržiču. Omenjenega dne je prišlo v Tržiču do splošne stavke. V popoldanskih urah se je razvila po mestu povorka stavkajočih, ki so jo policijski agenti in karabinjerji skušali razgnati. Pri tem je prišlo do lučanja solzilnih bomb po policijskih organih ter do spopada med stavkajočimi in policijskimi silami. Tri dni pozneje je starancanski občinski svet odobril z veliko večino protestno resolucijo, v kateri je ostro grajal obnašanje policijskih organov. V resoluciji je bilo med drugim rečeno: «Medtem ko so delavci uveljavljali svoje pravice, ki jim jih priznava republiška ustava in mirno manifestirali v povorki po mestnih ulicah, so jih sile javnega reda večkrat napadle». In še: «Občinski svet tolmači mišljenje javnosti ter obsoja obnašanje sil javnega reda, ki so pretepale vsevprek in na nezaslišano divji način delavce in mirne meščane».

Starancanski občinski svet je tožil goriški prefekt dr. Nitri. Dovoljenje za kazenski postopek je dal minister Bosco.

Do januarskih dogodkov je prišlo ob priliki znane stavke uradniškega osebja v ladjedelnicah CRDA. Že 25. januarja je prišlo do raznih spopadov med delavci in policijo. Ti spopadi pa so naslednjega dne zavzeli mnogo večji obseg, med drugim tudi zato, ker so policijske oblasti, po neuradnih cenitvah, osredotočile v Tržiču okoli tisoč petsto članov «celere». Že zgodaj zjutraj je bilo kazno, da se med občinstvom ni polegel gnev zaradi policijskih nastopov prejšnjega dne. Delavci so ob 8. uri odšli na delo v tovarno, ker so prenehali s stavko, uradniki pa so ostali na trgu pred ladjedelnico. Menda je bilo na pločnikih okoli 30 oseb. Na včerajšnji obravnavi je neka priča izjavila, da so policijski organi nastopili proti maloštevilnim skupinam pred ladjedelnico brez predhodnih trojnih pozivov s trobento. Nenadoma so začele padati solzilne bombe in vsi prisotni so se razbežali. Ta nenapovedan napad je povzročil v ladjedelnici odpor vseh delavcev, ki so sklenili, da z 12. uro stopijo vsi v stavko. V prvih popoldanskih urah se je večje število delavcev napotilo po Ul. Cosulich proti mestnemu središču, kjer je bilo sklicano zborovanje. Toda že pri mostu 9. junija jih je policija napadla. Delavci so odšli do Anconete in se razkropili po vsej četrti, kjer so neprestano odmevale eksplozije solzilnih bomb. Do 15. ure je prišlo do številnih spopadov in mesto je bilo zavito v gost oblak dima, ki je žgal v oči in povzročal glavobol. Ob priliki policijskega napada na demonstrante so prepeljali v civilno bolnišnico 14 oseb, ki so jim zaradi udarcev s pendreki in puškinimi kopiti ugotovili poškodbe na glavah in drugih delih telesa.

Na včerajšnji obravnavi je predsednik porotnega sodišča zaslišal najprej odgovornega urednika «Il Piccolo», ki je bil obtožen, da je objavil protestno resolucijo starancanskega občinskega sveta. Chino Alessi je dejal, da je pri listu v navadi, da se objavljajo resolucije občinskih svetov, ne da bi tem posvečali posebno pozornost. Gre za kronistično poročanje o odmevih določenega dogodka. Župan Zanolla pa je s svoje strani povedal, da je občinski svet sprejel resolucijo, na podlagi pričanja oseb, ki so prisostvovale dogodkom. Nato so prečitali vrsto člankov v raznih časopisih, ki so poročali o dogodkih z dne 26. januarja. Takoj nato je predsednik dr. Rossi zaslišal policijskega komisarja dr. Leporeja, ki je poveljeval policijskim silam, ki so napadle stavkajoče. Dr. Lepore je izjavil med drugim, da je po Tržiču krožil glas, da bodo demonstranti napadli policijske sile. Ker je šlo po njegovem mnenju za nezakonito manifestacijo, je ukazal razgnati demonstrante, upoštevajoč pri tem vsa zakonska določila. Pričevanje policijskega komisarja ni napravilo v dvorani dobrega vtisa, ker se je ta obnašal precej prevzetno, kar je prišlo posebno do izraza nekoliko pozneje, ko bi moral odgovarjati na vprašanja, ki jih je zastavila obramba. V določenem trenutku je dr. Lepore celo vprašal, za čim teži določeno vprašanje. Takoj za policijskim komisarjem je nastopil poslanec Raffaele Franco, ki je bil priča policijskemu napadu. Poslanec je povedal, da je v bližini mosta 9. junija nagovoril komisarja Leporeja ter mu ponudil svoje posredovanje, da ne bi prišlo do spopada. Dr. Lepore pa mu je odvrnil: «Izginite mi izpred oči, ker iaz moram napasti». Priča je še povedala, da je policija sicer oddala tri pozive s trobento, toda takoj nato so začele padati solzilne bombe. Solzilne bombe so padle tudi pred bolnišnico, kjer je ena razbila zelo debelo okensko steklo. Nato je pričeval Fulvio Bergomas, tajnik Delavske zbornice, ki je povedal, da so policisti lučali solzilne bombe na posamezne mimoidoče.

Zelo zanimivo je bilo pričevanje bivšega karabinjerja Ernesta Polo, ki se je nekaj dni prej ponesrečil pri delu. V bolnišnici so mu dali prsni koš v mavec. Tistega dne se je odpeljal s kolesom proti središču mesta. Pred policijskim komisariatom ga je ustavil neki agent, ker so prav tedaj prihajali na ulico policijski «jeepi». Takoj nato mu je dovolil prosti prehod. Kakih 50 metrov naprej je začelo pokati z vseh strani. Solzilna bomba ga je zadela v prsi, nakar je izgubil zavest ter padel na tla. Do zavesti je prišel šele v bolnišnici.

Na popoldanski razpravi so nastopile še razne druge priče, ki so potrdile, da je policija nastopila proti meščanom brez vsakršne diskriminacije.

Javni toživec je zahteval, naj porotniki oprostijo starancanske občinske svetovavce zaradi pomanjkanja dokazov, a China Alessija, ker dejanje ni kaznivo.

Huda prometna nesreča med Štivanom in Tržičem

Avstrijski avto z devetimi potniki je zletel s ceste in treščil v steber - Za dve ženski so si zdravniki pridržali prognozo

V torek popoldne se je zgodila huda prometna nesreča na cesti med Štivanom in Tržičem, in sicer na razpotju, nad katerim je železniški most. Na malem ovinku je zletel s ceste avto Mercedes z evidenčno tablico S-4758 iz Avstrije, v katerem se je peljalo devet oseb. Avto je zletel kakih 30 m navzdol in treščil v steber mosta. Avtomobilisti, ki so zapazili zmečkan avto pod mostom, si skoraj niso upali blizu, ker so mislili, da so vsi potniki mrtvi. Obvestili so prometno policijo ter rešilni postaji v Trstu in Tržiču. Kmalu nato sta prišla rešilna avtomobila iz Trsta in Tržiča, da so ranjence odpeljali v tržiško in tržaško bolnišnico.

V tržaško bolnišnico so pripeljali 28-letno Evo in 31-letnega Hansa Rotha iz Salzburga. Mož se bo moral zdraviti dober teden, ker se je ranil po levi rami in se je pobil po glavi in kolenih, njegovo ženo pa so sprejeli s pridržano prognozo na II. kirurški oddelek, ker si je verjetno prebila lobanjo in je dobila pretres možgan ter si je zlomila desno ramo. Prav tako so sprejeli s pridržano prognozo Ano Dalus iz Salzburga, ki se je hudo udarila in ranila v čelo ter si nalomila nosno kost.

V tržiško bolnišnico pa so pripeljali 40-letnega Herberta Dalusa, ki se je le nekoliko ranil po vratu in čelu in se bo moral zdraviti 10 dni. V bolnišnici so mu nudili prvo zdravniško pomoč, nato pa se je odpeljal v Trst, da bi obiskal svojo ženo v tržaški bolnišnici. Več sreče je imel njun štiriletni sin Manfred, ki se je le nekoliko prestrašil in udaril v čelo. Prav tako je imel srečo 4-letni Kaure Roth, ki se je malo ranil po čelu in po glavi ter opraskal po rokah. V avtu so se peljali tudi 40-letni Hans Baumgartein, njegova 25-letna žena Mitgard in 4-letni sin Gudenem. Baumgarteinova žena se je pobila in ranila po glavi in se bo morala zdraviti dober mesec, Baumgartein se je hudo ranil po glavi in si je zlomil levo roko, zaradi česar se bo moral zdraviti 40 dni, mali Gudenem pa se je le nekoliko prestrašil. Škoda na avtomobilu znaša skoraj milijon lir.

V torek zvečer pa se je tudi na cesti pri Montebellu zgodila prometna nesreča, ki bi lahko terjala smrtne žrtve, vendar je bila le ena oseba nekoliko ranjena. Po omenjeni cesti je nekoliko po 18. uri ameriški podoficir Amerigo Chiocchio, ki je nameščen v Nemčiji in je zdaj na dopustu v Trstu, vozil avto, v katerem se je peljal tudi 35-letni Rudolf Sossi z Opčin, Ul. Ricreatorio 39. Namenjena sta bila v mesto, toda pred predorom je šofer zgubil nadzorstvo nad vozilom, ki se je prevrnilo in treščilo v zid. Avto je zelo poškodovan, Sossi se je pobil in ranil po čelu ter se bo moral zdraviti dva tedna, Chiocchio pa se je le nekoliko ranil po rokah.

Tržaški mladinci na avtostrado

Mladinska iniciativa bo organizirala sodelovanje slovenske mladine na delovnih akcijah jugoslovanske mladine. Brigadirji bodo odpotovali na delovno akcijo iz Trsta 25. julija v Obračin v južni Srbiji. Delovna akcija bo trajala do 9. avgusta, nato pa si bodo mladinci kot gostje centralnega komiteja Ljudske mladine Jugoslavije ogledali tovarno «Zastava» v Kragujevcu, Niš, Novi Sad, Beograd in naravne lepote južne Srbije.

Vpisovanje na sedežu v Ul. Geppa št. 9 vsak delavnik, kjer so na razpolago tudi ostale informacije.

Popolnoma uspela stavka kovinarjev zasebnih podjetij

V vseh tovarnah so delavci stavkali skoraj stoodstotno

Danes zjutraj se je zaključila 48-urna stavka kovinarjev zasebnih podjetij. Stavka je v vseh podjetjih zelo dobro uspela, saj so se je udeležili delavci skoraj stoodstotno. Stavkali so delavci v ladjedelnicah Felszegy in Giuliano, v tovarnah ORION, SAI, v podjetju Machne itd. S tem so delavci pokazali enako borbenost kot v ostalih italijanskih mestih, kjer je stavkalo skupno okrog milijon kovinarjev.

Delegacija mladine PSI bo obiskala Slovenijo

V petek 29. t. m. odpotuje deželna delegacija mladinske federacije socialistične stranke za tri dni v Slovenijo, s čimer bo vrnila obisk delegaciji CK LMS. Delegacijo bo vodil odv. Castiglione, deželni tajnik FGS. Obiskali bodo Ljubljano, tovarno Litostroj, neko kmetijsko zdrugo in Bled.

Stališče odbora PSI do avtonomne dežele

V torek se je sestal izvršni odbor tržaške federacije PSI in razpravljal o stališču tržaških socialistov v zvezi z zakonskim osnutkom o ustanovitvi avtonomne dežele Furlanija - Julijska krajina. Na osnovi poročila tajnika Arnalda Pittonija, ki je obrazložil stališče stranke do ustanovitve dežele in poudaril napore, ki so jih socialisti storili v korist Trsta v okviru bodoče deželne ureditve, je izvršni odbor federacije po daljši diskusiji sprejel resolucijo, v kateri odobrava člen 71 zakonskega osnutka, ki poudarja izreden položaj Trsta in priznava važnost ustanovitve avtonomne dežele za demokratični razvoj države, kot tudi za gospodarski in socialni napredek v deželi. Hkrati pa ugotavlja, da so perspektive Trsta v okviru dežele na osnovi zakonskega osnutka precej skromne in da se bo zato Socialistična stranka v parlamentu borila, da se glede našega mesta sestavijo in sprejmejo bolj koristni zakonski členi.

Nagrajeni kmetje

Preteklo nedeljo so bili v veliki dvorani trgovinske zbornice nagrajeni kmetovavci, ki so sodelovali v natečaju za razne zemeljske izboljšave ter v natečaju za obnovo hlevov. Nagraditev je bila pod okriljem kmetijskega nadzorništva, slavnosti pa so prisostvovali tudi številni predstavniki oblasti. Zaradi pomanjkanja prostora bomo daljše poročilo o nagraditvi objavili v naši nedeljski številki.

Počastitev spomina žrtev v Rižarni

Preteklo nedeljo je Zvezni svet odporniškega gibanja priredil v Rižarni spominsko proslavo ob 18. obletnici začetka delovanja krematorija, v katerem so nacisti sežigali svoje žrtve. Več kot 2 tisoč antifašistov, mož in žena, je končalo svoje življenje v pečeh, ki so bile prvič prižgane 22. junija 1944.

Na proslavi je spregovoril dr Bruno Pincherle in počastil spomin žrtev. Nato so položili venec na spomenik na dvorišču Rižarne.

* Včeraj se je na sedežu trgovinske zbornice pričelo zasedanje o načrtovanju gospodarskih procesov v podjetju. To zasedanje se bo danes nadaljevalo.

Prireditve in objave

Slovensko gledališče v Trstu

Jutri, 29. t. m. ob 20.30 na vrtu prosvetnega društva «A. Čok» na OPČINAH

W. SHAKESPEARE

«HAMLET»

Režija: Jože Babič

Jutri na Opčinah zadnja predstava Hamleta

Še nekaj dni in konec bo XVII. sezone Slovenskega gledališča v Trstu. Čeprav je bilo v našem načrtu, kot vsako leto, daljše nastopanje po naših okoliških krajih, so nam nepremostljive ovire spremenile ta načrt.

Tako bomo zaključili sezono z dvema predstavama na prostem. Prva je bila v torek 26. t. m. kljub hladnemu in precej neugodnemu vremenu na vrtu prosvetnega društva «Andrej Čok» na Opčinah. Gledavci, ki so se pogumno odločili za predstavo, so nam lahko priče, da je bila predstava na prostem zares impozantna. Seveda je temu poleg scene dajal okvir tudi prostor, ki je res med najprimernejšimi.

Ker nam je tokrat vreme nekoliko ponagajalo, smo se odločili, da predstavo ponovimo v petek 29. t. m. prav tam, zlasti še zato, ker smo ugotovili, da na prostoru v Križu, kjer naj bi bila druga predstava, ni mogoče postaviti odra za «Hamleta».

Toplo priporočamo našim okoliškim gledavcem, da si predstavo ogledajo. Opozarjamo jih, da smo v vsaki bližnji vasi organizirali predprodajo vstopnic. OPENCI si lahko priskrbijo vstopnice v pekarni pri gospe ZORI ČOK in v gostilni VETO, KONTOVELCI naj se zglasijo pri MARJANU PERTOTU, v BAZOVICI predprodaja TONČEK KALC, v TREBČAH pa so vstopnice na razpolago v gostilni.

Ker je scena masivna in zahteva veliko prostora, ne bomo mogli s predstavo «Hamleta» niti v tiste kraje, ki jih sicer obiskujemo v poletnem času. Priporočamo gledavcem, naj ne čakajo na ugodnejši čas, temveč da izkoristijo priliko, ki se jim nudi in se pripeljejo na predstavo!

29. JUNIJA TOREJ OB 20.30 NA VRTU PD «ANDREJ ČOK» NA OPČINAH!

Kino

Nazionale 15.30 «Nefertite, kraljica Nila» (Nefertite la regina del Nilo).
Fenice 16.00 «Ugrabitev Sabink» (Il ratto delle Sabine). Technicolor. Milene Demongeot.
Excelsior 16.00 «No pasaran». Dogodki iz španske revolucije.
Grattacielo 16.00 «Fra Diavolo». Stanlio in Olio.
Arcobaleno 16.00 «Suspence». Deborah Kerr. Prepovedano mladini.
Supercinema 16.00 «Smeh in presenečenja» (Emozioni e risate). Charlot, Stanlio in Olio.
Alabarda 16.30 «Pohujšanje na morju» (Scandalo al mare).
Aurora 16.30 «Zadnji napad» (L'ultimo attacco).
Cristallo 16.30 «Postelja pripoveduje» (Il letto racconta).
Garibaldi 16.30 «Strastni veter» (Vento di passione). Technicolor. Ester Williams.
Capitol 16.30 «Razbojniki v Orgosolu» (Banditi a Orgosolo). Nagrajen v Benetkah.
Impero 16.30 «Pustolovščine Pippa, Pluta in Paperina» (Le peripezie di Pippo, Pluto e Paperino).
Italia 16.30 «Kratke ljubezni v Palma di Malorca» (Brevi amori a Palma di Maiorca).
Massimo 16.30 «Macist, najmočnejši človek na svetu» (Maciste l'uomo più forte del mondo). Technicolor.
Moderno 16.30 «Noč» (La notte). — Marcello Mastroianni, Jeanne Valerie. Prepovedano mladini.
Astoria 17.30 «Gusarji velemesta» (I pirati della metropoli).
Astra 16.00 «Scaramouche». Technicolor.
Vittorio Veneto 16.00 «Slavne ljubezni» (Amori celebri). Technicolor. Brigitte Bardot.
Ideale 16.30 «Okrvavljeni meči» (Spade insanguinate). Technicolor.
Marconi 16.30 «Z ognjem in mečem v Normadiji» (Ferro e fuoco in Normandia). Peter Carsten.
Abbazia 15.30 «Zlodej ob štirih» (Il diavolo alle 4). Technicolor. Frank Sinatra.
Odeon 16.00 «Tragedija pri Riu Grande» (La tragedia di Rio Grande).

Izleti

Izlet SPDT na «Bohinjsko ofcet». Odhod 1. julija ob 5. uri od začetka Ul. Fabio Severo. Prosimo za točnost.

***

V nedeljo 15. julija priredi SPDT planinski izlet v najbližjo sosesčino očaka Triglava: preko Bleda na Pokljuko ter od tod za planince na Lipanski vrh (1983 m). Vpisovanje in obvestila v Ul. Geppa 9.

***

Prosvetno društvo «Andrej Čok» na Opčinah organizira v nedeljo 1. julija t.l. enodnevni izlet v okolico Postojne: Rakova dolina, Predjamski grad. Vpisovanje v trgovini Draščček.

***

Prosvetno društvo v Skednju sporoča vsem udeležencem izleta v Ljubljano in na Otočec dne 29. 6. 1962, da bo odhod točno ob 5. uri izpred gostilne «Pri belem konjičku» zraven cerkve. Vsi izletniki morajo imeti s seboj **osebno izkaznico**, ki jo bo treba pokazati na obmejnih prehodih.

***

Prosvetno društvo Prosek-Kontovel priredi v nedeljo 22. julija enodnevni izlet v Ljubljano-Novo mesto in na Otočec. Vpisovanje vsak večer od 21. do 22.30 na sedežu prosvetnega društva Prosek.

Šolske prireditve

Osnovna šola v Dolini priredi zaključno šolsko prireditev danes 28. t.m. ob 19. uri.

Razstave

Danes bo v galeriji «La Loggia» (Piazza Piccola, za magistratom) ob 18. uri otvoritev razstave del Areana Maniaga. Slikar ima prvič samostojno razstavo, ki bo ostala odprta do 9. julija.

IZŽREBANI DOBITKI NA VELESEJMU

Sinoči so na tržaškem velesejmu izžrebali nagrade med obiskovavci velesejma. Prvo nagrado dobi Pierina Parti iz Ul. Orlandini 26, drugo Mario Medica iz Ul. Campanelle 58, tretjo Francesco Divito s Stopnišča Bonghi 111, četrto Piero Mattiuzza iz Ul. Limitanea 8, peto Luigi Castamagna iz Ul. Sanzio 51; železniško vozno karto pa dobi Giorgio Marzari iz Ul. Cellini 15.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Od 23. do 27. junija 1962 se je v Trstu rodilo 46 otrok, umrlo pa je 57 oseb.

UMRLI SO: 79-letna Giovanna Sabaz vd. Castagna, 79-letni Armanno Toppan, 67-letni Antonio Furlan, 39-letni Esperino Camaur, 75-letni Riccardo Medicus, 79-letna Lucia Podobnik vd. Olivo, 77-letni Francesco Umari, 82-letna Eufemia Faragona, 60-letni Giuseppe Pupulin, 61-letni Giuseppe Pugliese, 82-letni Saverio Campagna, 80-letna Anna Mora vd. Delecraz, 82-letni Oreste Bellio, 71-letna Odetta Firm vd. Bevilacqua, 71-letni Giuseppe Izanc, 62-letna Marija Vrabec, 84-letna Anna Teresa Leo vd. Sisto, 69-letni Giovanni Pontrelli, 83-letna Angela Sereni vd. Giugovaz, 79-letna Giuseppina Lunder, 73-letna Antonija Vidmar vd. Miloš, 82-letni Jakob Stoka, 71-letna Giovanna Bordor por. Bersan, 88-letna Maria Fabris por. Milocco, Luciana Demarchi stara 11 dni, 80-letna Carolina Francovich por. Premru, 85-letni Riccardo Martino Carucci, 82-letna Ema Adamič por. Skerlj, 88-letna Sofia Koch por. Bachrach, 83-letni Pietro Parisi, 73-letna Lucia Dagri por. Degrassi, 80-letna Clara Kolb vd. Lossi, 75-letni Angelo Pittani, 75-letni Giuseppe Serblin, 87-letna Agnese Testen vd. Boenco, 68-letni Ivan Suselj, 66-letna Emilia Berdugaz, 62-letni Domenico Gagliardo, 60-letna Giuseppina Serini por. Milocco, 77-letna Katarina Zlobec por. Zorzetti, 80-letna Barbara Balantič por. Bernobič, 88-letni Giuseppe Crisai, 83-letni Giovanni Rigotti, 81-letna Luigia Delise vd. Fragiacomo, 75-letni Josip Hrovatin, 85-letni Riccardo Dorsi, 75-letna Eufemia Lippan vd. Rodini, 46-letna Teresa Rojatti, 81-letna Emma Calani, 80-letna Karolina Jurjevič vd. Schillani, 83-letna Santina Brumati por. Sutori, 78-letni Emilio Spazal, 60-letna Bianca Gorsinez por. Bevilacqua, 52-letna Argia Cappelletti por. Sachar, 63-letni Gaetano Intole, 82-letna Elena Marzari por. Matassi, 52-letni Camillo Camardese.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

Davanzo, Ul. Bernini 4; Millo, Ul. Buonarroti 11; Mizzan, Piazza Venezia 2, Tamaro-Neri, Ul. Dante 7; Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta).

Darovi in prispevki

V počastitev spomina in namesto cvetja na grob pokojnega Jakoba Stoke, očeta delovnega tovariša Slavka Stoke, darujejo člani uredništva in uprave «Primorskega dnevnika» 10.400 lir za Dijaško Matico.

Namesto cvetja na grob pok. Štefana Hrovatina daruje družina Solvi 1000 lir in družina Renko 1000 lir za Dijaško Matico.

Ob obletnici smrti Josipine in Melite daruje družina Nardin 1000 lir za Dijaško Matico.

Mali oglasi

VAJENKO ali polkvalificirano delavko sprejme takoj krojačnica Roman Grilanc, Bazovica št. 18.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi

Josip Ižanc

Pogreb je bil 25. t. m. na tržaško pokopališče.

Ob tej priliki se zahvaljujemo vsem onim, ki so z nami sočustvovali in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoča žena IVANKA, bratje in ostali sorodniki

SOŽALJA

Člani uredništva in uprave «Primorskega dnevnika» izražajo globoko sožalje svojemu delovnemu tovarišu Slavku Stoki ob bridki izgubi njegovega očeta.

Izraze iskrenega sožalja izreka vodstvo Neodvisne socialistične zveze tovarišu Slavku Stoki ob smrti njegovega očeta.

Založništvo tržaškega tiska izraža svoje sožalje tovarišu Slavku Štoki, kateremu je te dni umrl dragi oče.

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega očeta, starega očeta in tasta

JAKOBA ŠTOKE

se iskreno zahvaljujemo dr. Starcu in dr. Pertotu za njune napore, da bi mu lajšala bolečine med dolgo boleznijo, darovavcem vencev in cvetja, domačemu pevskemu zboru in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Užaloščeni žena, hčeri in sinova, snahi in zet, vnukinje in vnuka ter ostalo sorodstvo

Kontovel - Ljubljana - Vipava.

ZAHTEVE DRŽAVNEGA PRAVDNIKA

Samo dvanajst let zapora za devet fašističnih teroristov!

Zastopnika zasebne stranke sta zahtevala ostre kazni za obtožence

Lastnik bara «Portorico» Lachi ni potrdil Fabbrijevega alibija

Pred kazenskim sodiščem se je pod predsedstvom dr. Boschinija nadaljevala predvčerajšnjim razprava proti skupini fašističnih teroristov, ki so pod vodstvom 23-letnega Uga Fabbrija zagrešili lani in letos večje število terorističnih atentatov ali poskusov atentatov na našo tiskarno, na delavski krožek v Ul. S. Zenone, na stanovanje prof. Carla Schiffrerja itd.

Razprava ni odkrila nobene nove okoliščine, ki bi utegnila vsaj delno omiliti obtožbe, ki so jih naprtili mladim teroristom. Nasprotno! Nekaterim izmed njih, in sicer Fabbriju, Portolanu in Bressanu, so celo poostrili obtožnico, in sicer zato ker je 92-letna Adele Frittelli utrpela pri atentatu na hišo prof. Schiffrerja hude poškodbe. Policijski zdravnik dr. Nicolini je namreč v teh dneh ponovno pregledal priletno žensko ter je ugotovil vzročno vez med poškodbami zaradi atentata ter nastopom flegmone na levi nogi, zaradi katere je morala Frittinijeva še enkrat v bolnišnico. Zaradi tega se je morala zdraviti več kot 40 dni, kar spremeni lahke poškodbe v hude.

Tudi pričevanje lastnika bara Portorico Giovannija Lachija ni bilo zadovoljivo za Fabbrija, kot si je ta morda želel. Fabbri je namreč trdil, da je bil ob tisti uri, ko je prišlo do atentata na hišo prof. Schiffrerja, v omenjenem baru, kjer je sledil televizijskemu prenosu neke nogometne tekme. Med tekmo se je baje pogovarjal z lastnikom, s katerim je komentiral igro. Giovanni Lachi pa je dejal, da se v njegovem baru vedno govori le o športu ter da zato ne more niti potrditi in niti zanikati Fabbrijevih trditev. Tako je Fabbrijev «železni alibi» splahnel kot se razblinijo rahle meglice v sončnem poletnem jutru.

Po zaključku dokaznega postopka sta spregovorila zastopnika zasebnih strank dr. Flora in dr. Pogassi, ki sta še enkrat poudarila odgovornost obtožencev ter zahtevala ostre kazni. Gre, posebno v primeru Fabbrija, za nevarnega človeka, ki bi vedno ogražal javno varnost, če bi ga spustili na svobodo. Odv. Pogassi pa je še enkrat poudaril potrebo, da se teroristična devetorica sodi ne zato, ker je ustrahovala javnost z bombami, temveč ker je napravila poskuse množičnega pokola. Poleg tega bi jih bilo treba obsoditi tudi zaradi zločinskega združevanja.

Javni toživec dr. Pascoli pa je skušal odvzeti delovanju devetorice politični videz ter jih spremeniti v navadne pobaline, ki predstavljajo le relativno nevarnost za družbo. Zato je zahteval za Fabbrija 3 leta in 7 mesecev zapora ter 60.000 lir globe, za Bressana 2 leti, 8 mesecev in 20 dni zapora ter 40.000 lir globe, za Benita Di Maura in Roberta Franzota po 1 leto zapora, za Gianfranca Frisija 1 leto in pol zapora, za Francesca Neamija in Alberta Dossija pa po 6 mesecev zapora. Za De Manzinija pa je zahteval, naj mu sodniki odpustijo zaradi njegove mladoletnosti. Skupno je tožilec zahteval 12 let, 4 mesece in 10 dni zapora.

Razprava se nadaljuje danes.

Včeraj se je Fabbri znašel spet na zatožni klopi in sicer zaradi znanih dogodkov v februarju lani, ko so fašistični kolovodje naščuvali italijanske dijake, da manifestirajo proti «dvojezičnosti». Skupaj s Fabbrijem sedijo na zatožni klopi tudi naslednji: Sandro Semsey, Benito Di Mauro, Renzo Gobbo, Italo Minca, Ezio Barbieri, Lucio Rosin, Gabriele Forziati in Pierpaolo Dorliguzzo. Proces so odložili, ker je odvetnik Wondrich odsoten.

Razpis za prijave za tečaj

Slovenski dijaški dom v Trstu priredi
TEČAJ ZA POPRAVNE IZPITE.

Starše dijakov, ki imajo popravne izpite opozarjamo, da je rok za prijavo zelo kratek in poteče že 30. t.m.

Tečaj bo letos organiziran samo za nižje srednje šole (nižjo gimnazijo in nižje strokovne šole).

Vse informacije daje uprava Slovenskega dijaškega doma v Trstu, Ul. Ginnastica 72, tel, št. 93-167.

Jutri skupščina Delavskih zadrug

Jutri, 29. t. m. ob 9. uri bo v kinematografski dvorani «Grattacielo» skupščina članov Delavskih zadrug. Upravni svet je napovedal sledeči dnevni red: predložitev in obrazložitev obračuna za leto 1961; poročilo upravnega sveta; poročilo nadzornega odbora in proučitev morebitnih pripomb.

Na osnovi statuta bo skupščini predsedoval predsednik Delavskih zadrug prof. Giuseppe Dulci, ki bo tudi predložil lanski obračun. V diskusijo bodo lahko posegli samo člani Delavskih zadrug, ki so plačali članarino.

Na skupščini bodo razdelili okrog 100 šolskih podpor po 5.000 lir otrokom članov.

Turistični predstavniki koprskega okraja na obisku v Trstu

Predvčerajšnjim je bila v Trstu skupina predstavnikov Koprske turistične zveze, v kateri so bili predsedniki turističnih zvez iz Kopra, Pirana in Izole, ravnatelj turističnega podjetja «Slavnik» iz Kopra in še nekaj drugih strokovnjakov. Turistični delavci so si najprej uradno ogledali tržaški velesejem, kjer so se še posebej ustavili v jugoslovanskem paviljonu, v katerem ima svoj odsek tudi Turistična zveza Slovenije.

Po ogledu velesejma so bili turistični predstavniki koprskega okraja gostje Tržaške avtonomne letoviščarske in turistične ustanove. V daljšem razgovoru so si izmenjali misli in razpravljali o možnostih za povečanje turističnega prometa na obeh sttraneh meje. Koprski predstavniki so nato povabili svoje tržaške kolege, da vrnejo obisk.

Nezgoda na delu

Na delu sta se včeraj popoldne ponesrečila 51-letni Just Kermac iz Doline št. 290 in 24-letni Aristide Morettin iz San Giorgio di Nogaro. Kermac in Morettin sta postavljala ogrodje pri gradnji nove stavbe na Trgu Valmaura, pa se je pod njima zlomila deska ter sta padla iz višine 3 m. Pri tem se je Kermac pobil po levi nogi in levi roki ter si je verjetno nalomil gleženj leve noge, zaradi česar se bo moral zdraviti od 7 do 20 dni. Prav tako si je poškodoval gleženj desne noge Morettin, ki se bo moral tudi zdraviti od do 20 dni.

Trčenje avtomobilov

Iz Milj se je včeraj pozno popoldne peljal z avtom proti Trstu 57-letni Ottone Tomasi iz Gorice, Ul. Angiolina 20, toda trčil je ob avto, ki ga je vozil 70-letni Ezio Cernuschi iz Ul. Fabio Severo 56, ki je privozil s stranske poti. Zaradi močnega sunka se je Tomasi pobil in ranil po čelu in se bo moral zdraviti dober teden.

Levičarski svetovavci zahtevajo prehod v Ul. sv. Gabrijela

Občinski svetovavci KPI in PSI so poslali goriškemu županu vprašanje, da bi zvedeli za mnenje občinske uprave, da bi v okviru videmskega sporazuma odprli prehod v Ul. sv. Gabrijela. Kakor je znano, gre za predlog o otvoritvi bloka, ki bi prinesel poleg drugih precejšnje koristi vsemu prebivavstvu v severnem delu mesta in še prav posebno manjšim trgovcem, ki so, kakor se zdi, svoj čas že zahtevali po svoji organizaciji otvoritev tega bloka.

Svetovavci sodijo, da ne obstaja nobena ovira za vzpostavitev novega prehoda, ker vladajo med obema sosednima državama dobri politični in ekonomski odnosi, h katerim je prispeval tudi obmejni sporazum. Upoštevajoč navedeno dejstvo bi bilo treba v skladu z recipročnimi odnosi čimprej odpreti predlagani blok.

Stiki, ki jih je občinska uprava vzpostavila z oblastmi onkraj meje, da bi rešila nekatera obstoječa vprašanja (ureditev odpadnih voda v potoku Koren) dokazujejo, da ne bi pri uresničitvi te pobude naleteli na nikakršne ovire. Svetovavci v zaključku svojega vprašanja vljudno prosijo čimprejšen odgovor.

Ker je zavozil s ceste se bo zdravil 30 dni

Včeraj okrog 17. ure se je peljal 47-letni Alberto Dellamea iz Gorice, Ul. Brigata Cuneo, po Ul. Bras s svojim avtomobilom. Iz neznanih vzrokov je zavozil s ceste, padel in se precej močno pobil, da so ga morali odpeljati v bolnišnico. Tu so mu zdravniki ugotovili poškodbo na pogačici v levem kolenu, rano na čelu in udarec na desni strani čeljusti ter še druge poškodbe, zaradi katerih se bo moral zdraviti v bolnišnici mesec dni.

Kadar pade otrok s postelje

Včeraj zjutraj okrog 8. ure so pripeljali v goriško bolnišnico dveletno Auroro Jacomin iz Tržiča, ki si je zlomila levo ključnico, ko je padla doma s postelje, ko ni nihče pazil nanjo. Otroka so zdravniki pridržali v bolnišnici na zdravljenju za 30 dni.

V SREDIŠČU SESLJANA

Jutri otvoritev I. razstave vin devinsko-nabrežinske občine

Na razstavi bo sodelovalo 15 domačih vinogradnikov

Jutri bo v Sesljanu odprta I. razstava domačih vin, ki jo je priredila devinsko-nabrežinska občina. Na razstavi bo sodelovalo 15 vinogradnikov iz Medje vasi, Devina, Mavhinj, Slivna, Prečnika, Praprota, Sempolaja in Nabrežine.

Kiosk, v katerem bodo vina razstavljena, in kjer jih bodo ljubitelji vinske kapljice lahko tudi pokušali, bo postavljen v središču Sesljana, tako da ga ne bo moč zgrešiti, zlasti še, ker bo nanj opozarjal velik napis. Otvoritev razstave in pokušnje domačih vin bo ob 10. uri dopoldne in se je bodo udeležili poleg vinogradnikov ter predstavnikov občine tudi drugi predstavniki oblasti.

Razstavljena bodo bela in črna vina poleg tega pa bodo prodajali tudi obložene kruhke in še kaj zraven, tako da bo šla vinska kapljica bolj v slast. Razstava bo odprta do nedelje, 1. julija.

Omenimo naj še, da bo jutri in v nedeljo zvečer igrala v Sesljanu godba na pihala, tako da bo vzdušje prijetnejše. Vinogradniki, ki bodo dobili najboljše ocene za svoja vina, bodo prejeli številne nagrade.

Štirje motociklisti ranjeni pri trčenju

Včeraj nekoliko po polnoči se je 18-letni Francesco Blasi iz Ul. Garibaldi 5 peljal z motorjem po Senenem trgu, na zadnjem sedežu pa je sedel 19-letni Marcello Saridacchi iz Ul. Tibullo 7. Takoj za njima je vozil lambreto 19-letni Walter Buzio iz Ul. Montello 3, na zadnjem sedežu pa je sedel 19-letni Olivero Bruschina iz Ul. Cassa di risparmio 12. Pred prometno kabino je Blasi trčil ob avto, ki ga je iz Ul. Vergerio privozil 24-letni Vittorio Collarich iz Ul. Ponticello. Zaradi tega so vsi štirje motoristi zleteli na tla in se nekoliko poškodovali.

Blasi se je pobil in ranil po obrazu, nogah in levi rami, zaradi česar so ga sprejeli na ortopedski oddelek in se bo moral zdraviti od 8 do 30 dni. Saridacchi se je pobil po nogah in bo okreval v nekaj dneh. Buzio se je pobil in ranil po bradi in se bo moral zdraviti dober teden. Bruschina pa se je pobil in ranil po levi nogi ter se bo moral zdraviti dober teden.

Strela udarila v žerjav in oplazila delavca

Včerajšnje neurje je terjalo svojo žrtev, vendar ne bo hudih posledic. Ko je popoldne bliskalo in grmelo, je 44-letni Giovanni Peri iz Ul. Marco Polo 44 klesal kamen na balkonu nove stavbe, ki jo gradijo v Ul. Piccardi. Nenadoma je zagrmelo in strela je udarila v žerjav, ki je bil nekaj metrov od balkona. Tako je strela obrsnila delavca in so ga takoj odpeljali z zasebnim avtom v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na I. medicinski oddelek. Zdraviti se bo moral dober teden. Imel je pri vsem kolikor toliko sreče, sicer bi ga strela lahko ubila, če bi bil žerjav le malo bliže.

Kino na Opčinah

predvaja danes 28. t. m. z začetkom ob 18 in ob 20.30 na prostem film:

NOBENA LJUBEZEN NI VEČJA

(Nessun amore è più grande)

Za najboljši film iz tujine je prejel nagrado S. Giorgio Coppa Pasinetti v Benetkah.

Goriško-beneški dnevnik

S SEJE POKRAJINSKEGA SVETA

Soglasna zahteva za demokratizacijo uprave pri trgovinski zbornici

Potrebna je taka uprava, ki nepravilnosti ne bo samo ugotavljala, ampak jih bo znala tudi preprečiti

Preteklo soboto popoldne je imel pokrajinski svet v Gorici še svoje zadnje zasedanje pred poletnimi počitnicami. Svetovavce je čakal precej obširen dnevni red, ki pa so ga vkljub vročini v celoti izčrpali.

Uvodoma je predsednik dr. Chientaroli poročal o poteku akcije za izvedbo deželne avtonomije s posebnim statutom, za katero je bil dosežen enoten osnutek vladnih strank, o katerem bo začel razpravljati te dni rimski parlament. Navedel je nekatere izmed glavnih točk sporazuma, ki bo ohranil deželi enotni značaj, ter dodal, da nimajo več smisla nekatere nekonstruktivne časopisne polemike o tem vprašanju.

Sledila je razprava o pravilniku za seje pokrajinskega sveta. Ker so se načelniki vseh strank že nekaj dni prej dogovorili o nekaterih spremembah in jih tudi vnesli v prvoten osnutek, je bil nato pravilnik po prečitanju vnesenih novosti sprejet soglasno ter bo stopil v veljo na jesenskem zasedanju. Pri vprašanju pravilnika za sprejem novih bolničarkgojenk v pokrajinsko umobolnico, kjer je bilo treba znižati starostno dobo od 21 na 18 let, ker ni bilo dovolj prosivk, se je oglasilo v debati več svetovavcev, končno pa so predlog odbora odobrili z 11 glasovi večine, 6 proti (KPI) in 4 vzdržanimi.

Precej debate se je razvilo pri komunističnem predlogu posebne resolucije, s katero naj bi se pokrajinski svet pobrigal na pristojnih mestih, da bi prišlo čimprej do demokratizacije v upravi trgovinske zbornice z odpravo komisarja in izvolitvijo predsednika ter članov upravnega odbora te ustanove. To bi imelo pozitiven odmev tudi pri upravi proste cone za dosego boljšega gospodarskega razvoja in dviga življenjske ravni prebivavstva.

V imenu predlagateljev je obrazložil važnost take resolucije svetovavec Bergomas, ki je navedel več primerov slabe komisarske uprave, med drugim tudi one na Prevalu, ki je prišla celo pred sodišče.

Pri debati se je oglasilo še več drugih svetovavcev. Marinčič (PSI) je poudaril, da je imenovanje komisarja izreden ukrep, ki bi moral trajati čim manj in da komisarska uprava pri trgovinski zbornici traja že preveč mesecev, kar neugodno vpliva na javno mnenje, saj tako nimajo meščani besede pri upravnih zadevah, ki se jih tičejo neposredno. To voliva neugodno tudi na gospodarski razvoj. Govornik je omenil tudi ponovne afere z izrabo kontingentov inozemskega masla ter poudaril, da je potrebna demokratizacija trgovinske zbornice z izvolitvijo predsednika in odbornikov, ker moramo imeti tako upravo, ki nepravilnosti ne bo samo ugotavljala, ampak jih bo znala tudi preprečiti.

V imenu KD je nato odbornik Vezil predlagal drugo resolucijo, ki je bila nekaj različna od komunistične. Svetovavec Makuc je ugotovil razliko med obema in izjavil, da bo glasoval za večinsko. Ta je bila potem tudi sprejeta z 12 glasovi in 9 vzdržanimi, medtem ko je prvotna resolucija (KPI) dobila 9 glasov. V obeh resolucijah pa se poudarja potreba po odpravi komisarske uprave pri trgovinski zbornici.

Po krajšem odmoru so svetovavci obravnavali še preostale točke dnevnega reda in bomo o tem drugem delu seje poročali prihodnjič.

S seje pokrajinskega odbora

Pokrajinski upravni odbor je imel pretekli torek svojo običajno tedensko sejo, ki jo je vodil predsednik dr. Chientaroli. Največ pažnje so na seji posvetili javnim delom in sprejeli več zadevnih ukrepov. Sprejeli so tudi posebno resolucijo s katero opozarjajo pristojne oblasti na njihove obveznosti nasproti pokrajini, posebno zaradi vzdrževanja bivših občinskih cest.

Obravnavali so tudi vrsto problemov v zvezi z asistenco. Ob koncu so sprejeli še vrsto ukrepov v korist pokrajinskih uslužbencev.

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA

Goriški lesni trgovec pred sodiščem zaradi proste cone

Državni tožilec je za Severina Hvalo zahteval pet let zapora in 20 milijonov lir globe, sodišče pa ga je oprostilo

Pretekli torek popoldne sta bila na dnevnem redu goriškega okrožnega sodišča dva procesa: proti goriškemu lesnemu trgovcu Severinu Hvali in proti bivšemu predsedniku trgovinske zbornice Giovanniju Bigotu. Razprava proti Bigotu je bila odložena in se bo vršila danes popoldne. Zaključena pa je bila razprava proti Hvali.

Obtožnica proti goriškemu lesnemu trgovcu Severinu Hvali, ki ima skladišče v Gorici, Ul. Brig. Pavia 32, pravi, da je prodajal les iz kontingenta proste cone klientom izven območja goriške proste cone ter da je izdajal račune na imena ljudi, ki sploh ne obstajajo ali pa bivajo izven goriške občine. Na ta način je davčna policija ugotovila v letih 1957, 58 in 59 razliko za okrog 1187 kub. metrov lesa, zaradi česar je Hvalo prijavila sodišču, potem ko so pregledali vse njegovo računovodstvo, račune in zaslišali tudi celo vrsto klientov, ki so pri njem jemali blago.

Odv. Rosa, ki je zastopal na razpravi državo, je zahteval, naj sodišče spozna Hvalo za krivega in naj ga temu primerno kaznuje. Državni toživeč Placentino je v resnici predlagal, naj bi bil obtoženec obsojen na per let zapora in na plačilo 20 milijonov lir globe zaradi tihotapstva in zaradi potvorb v knjigovodstvu.

Obtoženca sta branila odv. Poillucci iz Trsta in Cossa iz Gorice. Prvi je kritiziral pravilnik proste cone, ki da je zelo pomanjkljiv. Zato je tudi prišlo do tožbe, čeprav Hvala ni zakrivil kaznivega dejanja. Po njegovem je namreč on kot trgovec popolnoma v redu, kadar je od proste cone prejeto blago prodal v svojem skladišču in ni bil dolžan kontrolirati, kje in kako so uporabili kupci pri njem kupljeno blago. Tudi davčna policija je izvajala kontrolo samo pri prevozu blaga od meje do skladišča in potem nič več.

Odv. Cossa je tudi poudaril pomanjkljivosti pravilnika proste cone zlasti pa prehodnega 11. člena. Navedel je razliko pri kontroli lesa in pri kontroli drugega blaga proste cone, kot kava, sladkor in alkohol, kjer so uvedene nakaznice, dočim pri lesu take kontrole ni bilo in tudi ni bila predvidena. Navedel je nadalje pomanjkljivost zapisnika davčne policije, ki omenja med »neznanimi« ljudmi, ki jih ona ni mogla najti, nekatere stalne prebivavce, med katerimi je tudi Bogomil Pavlin, ki je bil med drugim osem let občinski svetovavec. Tudi on je kot njegov predgovornik zahteval, naj sodišče oprosti obtoženca s polno formulo.

Po kratkem posvetovanju v posvetovalnici je sodišče izreklo naslednjo razsodbo: oprostilo je obtoženca zaradi tihotapstva, ker za to ni dokazov, prav tako pa ga je oprostilo tudi obtožbe potvorb v knjigovodstvu s polno formulo, ker dejanje ni kaznivo.

Drž. tož. dr. Placentino; preds. sod. dr. Storto; zap. Pretti. Obtoženca sta branila odv. Poillucci iz Trsta in odv. Cossa iz Gorice.

Zapadlost bencinskih nakazil

Trgovinska zbornica iz Gorice obvešča, da bodo s 30. junijem izgubila veljavo bencinska nakazila za 5 litrov rumene barve in za 10 litrov lešnikove barve. Namesto teh bodo veljala 5-litrska nakazila sive barve in 10-litrska vijolićaste barve. Po 1. juliju izgubijo stara nakazila vsako vrednost.

Tombola na Travniku

Kot je že v tradiciji, bodo tudi letos na praznik sv. Petra in Pavla, jutri 29. junija organizirali na Travniku v Gorici tombolo v prid občinskega zavoda za sirote «Lenassi». Tombola se začne ob 19.30 in je zanjo določenih za 110.000 lir dobitkov, ki so takole razdeljeni: 10.000 lir kvaterna, 20.000 lir činkvina, 70.000 lir prva tombola in 10.000 lir druga tombola.

Urnik trgovin

Jutri, v petek 29. junija na praznik sv. Petra in Pavla velja za trgovine na Goriškem naslednji urnik:

MESNICE bodo odprte od 6.30 do 11. ure; PEKARNE in MLEKARNE bodo odprte od 6.30 do 12 ure; SADJE in ZELENJAVA od 8. do 12. ure in CVETLICARNE od 8. do 13. ure.

Vse ostale trgovine bodo zaprte ves dan.

Danes, v četrtek pa bodo trgovine lahko odprte do 20. ure. Ta urnik velja za vso pokrajino.

Razstava otroških vrtcev v Goriški pasaži

Ker je imela prva razstava občinskih otroških vrtcev v Gorici, ki so jo priredili lani v dvorani trgovinske zbornice v Goriški pasaži, izreden uspeh in je vzbudila veliko zanimanje občinstva, bodo tako razstavo priredili na istem kraju tudi letos ter z njo zaključili šolsko leto.

Razstavo bodo odprli danes 28. junija ob 17. uri ter bo odprta tudi jutri 29. junija od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Na njej bodo naši najmlajši prikazali svoja ročna dela in drugo, kar so se naučili med letom. Pri razstavi sodelujejo tudi otroci slovenskih otroških vrtcev iz Ul. Croce in Ul. Randaccio.

Najdeni predmeti

Na sedežu mestne policije v Ul. Mazzini št. 7-II. so hranjeni naslednji najdeni predmeti:

Dve torbi s šolskimi potrebščinami, nylonski dežni plašč, par naočnikov za slabovidne in par naočnikov proti soncu, moška zapestnica iz dragocene kovine, ogrlica, dva ženska dežnika, par lahkih ženskih čevljev, žensko kolo, tri moška kolesa in štiri denarnice z denarjem in raznimi predmeti.

Kdor lahko dokaže, da je lastnik najdenih predmetov, naj se zglasi med uradnimi urami na sedežu mestne policije.

Šoferja iz Podgore zmečkalo v tovorniku

V torek dopoldne okrog 11. ure je prišlo v Ronkah do trčenja med dvema tovornikoma, pri katerem je izgubil življenje 32-letni šofer Jožef Klinec iz Podgore, Ul. sv. Justa.

Ob tisti uri je 42-letni šofer Alojz Maurenčič iz Fogliana vozil tovornik Fiat 682 po Ul. Dante v Ronkah. Ob njem je sedel kot pomožni šofer nesrečni Klinec. Ko je tovornik že prešel Trg Oberdan, ga je od strani zadela prikolica drugega tovornika, ki ga je upravljal 32-letni Oreste Slaton iz Formegána pri Bellunu. Njegova prikolica se je namreč odtrgala in z vso silo treščila v tovornik Fiat 682 tako, da je tovornikovo kabino kar zmečkalo. Šofer Maurenčič je čudežno ostal nepoškodovan, dočim je ubogega Klineca popolnoma zmečkalo v kabini, da je na mestu umrl.

S pomočjo karabinjerjev in gasivcev so šele ob 14.30 zopet odprli cesto za promet. Truplo ubogega Klineca pa so prenesli v mrtvašnico na pokopališču v Ronkah, od koder ga bodo prepeljali v mrtvašnico v Podgori. Od tu bo danes popoldne pogreb. Tragična nesreča mladega moža je globoko presunila vse Podgorce, ki sočutvujejo z nesrečno družino.

Ponesrečil se je pri delu

Včeraj popoldne ob 15. uri so pripeljali v goriško bolnišnico 20-letnega Alda Pozzara iz Romansa. Pri pregledu so zdravniki ugotovili, da se je mladenič precej močno ranil v levo roko in desno nogo ter so ga pridržali za 30 dni na zdravljenju. Fant se je ponesrečil pri delu v Gradiški, kjer je zaposlen kot klepar.

Podeljene nagrade za dvig kmetijstva

V nedeljo dopoldne so v sejni dvorani goriškega občinskega sveta podelili nagrade in diplome zmagovavcem natečaja za dvig kmetijske proizvodnje. Nagrajenih je bilo 34 kmetovavcev, katerim so podelili 2,250.000 lir.

Med velikimi in srednjimi kmetijskimi posestvi ni nobenega nagrajenega slovenskega kmetovavca, precej pa jih je v kategoriji malih posestnikov: Izidor Polenčič s Plešivega pri Krminu je prejel 150.000 lir, Ciril Sirk iz Krmina — 75.000 lir, Karel Komjanc z Valerišča — 59 tisoč lir, Alojz Polenčič s Plešivega — 40.000 lir, Franc Makovic iz Cegla (Krmin) — 30.000 lir, Josip Prinčič iz Cegla — 30 tisoč lir.

V kategoriji mladih kmetov so prejeli nagrade: Karel Drufovka z Oslavja — 40.000 lir, Alojz Bužinel iz Krmina — 15.000 lir, Silvester Primožič z Oslavja — 15.000 lir, Aleksander Klanjšček z Oslavja — 15.000 lir.

Svečanosti so prisostvovali vsi najvišji predstavniki oblasti ter številni kmetovavci. Najprej so poslušali govor ministra za kmetijstvo Rumorja, o stanju kmetijstva pri nas pa je govoril načelnik kmetijskega nadzorništva dr. Vianello. Prikazal je številne težave, s katerimi se moramo boriti, ter poudaril, da jih bomo premagali predvsem z zvišanjem proizvodnje, ki je še vedno zelo nizka. Nadalje je opisal koristi tekmovanja in dejal, da je v okviru kategorije kmetijskih posestev vseh velikosti vložilo prošnje za nagrado 19 kmetij, ki so uredile namakalne naprave na površini kakšnih 200 ha. Kar se tiče načrtov na tem sektorju, je dr. Vianello posebej poudaril nujnost nadaljnjega razvijanja živinoreje, glede proizvajanja in prodajanja pridelkov pa je predlagal tesno sodelovanje kmetov v zadružnih ustanovah, kjer naj najtesneje sodelujejo.

V okviru določil zelenega načrta je nadzorništvo doslej prejelo nad 800 prošenj za posojila v znesku 1,2 milijarde lir. Na podlagi izdanih dekretov so dosiej izplačali 230 milijonov.

Po govoru prefekta dr. Nitrija so razdelili diplome in nagrade; vsakega nagrajenca pa je pozdravil aplavz vseh prisotnih.

Novi odbor blagajne trgovcev

Na sedežu pokrajinske bolniške blagajne za trgovce je bil pred dnevi sestanek izvoljenih delegatov, da bi izvolili nov odbor za vodstvo te ustanove. Sestanka se je udeležilo zelo lepo število delegatov in zlasti potujoči trgovci in trgovski zastopniki so bili polnoštevilno zastopani.

Od 77 delegatov treh trgovskih kategorij jih je volilo 72. Izvoljeni so bili: za kategorijo stalnih trgovcev Silvio Bressan, Gaetano de Nicolò, Luigi Fogar, Nilo Forcessini, Mario Morassi, Felice Stacul, Giovanni Vianello in Stefano Viatori.

Za potujoče trgovce: Giovanni Albanese, Romolo Bassani, Valentino Fabris, Antonio Napolitano.

Za trgovske zastopnike: Giuseppe Marini.

Za preglednika računov je bil izvoljen Giorgio Benedetti in Livio Felluga kot njegov namestnik.

Danes četrtkov sejem

Danes dopoldne je v Gorici za ljudskim vrtom običajni četrtkov sejem. Potujoči trgovci vabijo kupce naj si ob tej priliki ogledajo blago in cene.

F—

TEKMA V SOVODNJAH

Zmagali so domačini z rezultatom 3:0

Po tekmi je bila lepa zabava v prosvetni dvorani

V četrtek popoldne so na igrišču v Sovodnjah igrali napovedano nogometno tekmo, pri kateri je nastopila mladina iz Sovodenj proti enaki ekipi, ki so jo sestavljali igravci iz Rupe in s Peči. Tekma se je zaključila z zmago domačinov iz Sovodenj z rezultatom 3:0 (prvi polčas 1:0) vendar pa to še ne pomeni, da so imeli lahko nalogo.

Tudi igravci iz Rupe in s Peči so namreč pokazali veliko borbenost ter so izvedli več napadalnih akcij, ki so spravile v nevarnost sovodenjska vrata in jih je rešila le izurjenost vratarja.

Zanimanje za tekmo je bilo precejšnje in je prišlo precej navijačev iz vseh bližnjih vasi. Pri tekmi so se lepo izkazali najmlajši, med katerimi nekateri nimajo še niti 14 let ter sta dva od njih zabila tudi vsak po en gol, in sicer Viljem Sfiligoj ter Radimir Fajt. Tako bo imela sovodenjska ekipa nove moči na razpolago pri svojem tekmovanju v novi športni sezoni.

Po tekmi je sledila zakuska (ki so jo morali plačati seveda tisti, ki so tekmo izgubili), po zakuski pa se je v domači prosvetni dvorani razvila zabava s petjem, recitacijami, šaljivimi prizorčki in plesom, kar se je potegnilo skoro do polnoči.

Med prvimi izleti, ki jih je letos priredilo Slovensko planinsko društvo iz Gorice, je bil tudi popoldanski izlet v Brda, ki se ga je udeležilo zelo veliko število izletnikov. Obiskali so vinsko klet v Dobrovi in spomenik na Gonjačah. Na sliki vidimo del izletnikov pod razglednim stolpom na Gonjačah, odkoder je lep razgled daleč naokoli

V Doberdobu in Dolu so goreli kresovi

Kakor vsako leto so tudi v soboto 23. junija Doberdobci in Dolani poskrbeli, da, kakor ob davno že pozabljeni Kresnici, gorijo v vasi veliki ognji na čast sv. Ivanu. Lepo je bilo videti v Dolu velike ognje, ki nas spominjajo predvsem na čase Turkov, ko so si stari Slovani naznanjali nevarnost s tem, da so zažigali krese na najbolj vidnih krajih in s tem marsikateremu rešili življenje in imetje.

V Dolu kakor v Doberdobu so fantje, ko je plamen pojenjal, začeli skakati čezenj in s tem pokazali dekletom, da so res pogumni.

Padec mlekarice iz Doberdoba

V petek, 22. junija, ko je v zgodnjih urah odhajala z mlekom v Tržič, je padla s kolesa in se močno poškodovala 40-letna Marija Devetag, bivajoča v Doberdobu, Ul. Lago 14.

Sprednje vilice so se pod težino 50 litrov mleka, ki jih ponesrečenka dnevno prevaža, zlomile, pri čemer je padla in se močno udarila. Neki mimoidoči vaščan jo je odpeljal v tržiško bolnišnico, kjer so ji nudili prvo pomoč. Ker je bila rana na levem licu precej globoka, so ji napravili štiri šive.

Na zahtevo je bila ponesrečenka odpuščena iz bolnišnice, toda morala se bo zdraviti približno 15 dni.

Danes-Včeraj

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Od 17. do 23. junija se je v goriški občini rodilo 24 otrok, umrlo je 11 oseb, oklicev je bilo 8, porok pa nobene.

RODILI SO SE: Savio Cumin, Patrizia Collenz, Cristina Braida, Claudio Cossi, Emanuela Pecorari, Franco Ciani, Vincenzo Cagliari, Laura Fusco, Franco Beltrame, Renato Sclauzero, Ammina Lovisini, Liliana Humar, Massimo Visintin, Antonella Vanon, Maurizio Di Matteo, Patrizia Tonut, Manuela Colla, Flavio Sartori, Patrizia Tedesco, Marco Chiarion, Maria Franzot, Giampiero Franzot, Fabrizio Visintin, Andrea Nurchis.

UMRLI SO: upokojenka 97-letna Amalia Toso, kurjač 54-letni Alcide Geretti, gospodinja 70-letna Carmela Makoric, redovnica 81-letna Maria Klette, upokojenka 73-letna Giovanna Visintin, vd. Sturi, 64-letni Giovanni Vogric, delavec 51-letni Antonio Meden, gospodinja 57-letna Iolanda Dejuri, vd. Della Zonca, kmetovavec 77-letni Antonio Bregant, upokojenec 70-letni Luigi Fumis, gospodinja 67-letna Vincenza Maria Cesareo, por. Alessandro Gambardella.

OKLICI: kemični tehnik Francesco Tunis in visokošolka Letizia Maria Magni, trgovec Giovanni Pezzoli in gospodinja Irma Giovannoni, šofer Rodolfo Erzetti in tekstilna delavka Iolanda Marcocig, mehanik Luciano Sentieri in tekstilna delavka Ave Grazia Olivo, elektroinštalater Giovanni Patriarca in tekstilna delavka Annamaria Gobato, mehanik Giuseppe Zanuttini in tekstilna delavka Lidia Grusovin, krojač Giovanni Delpin in šivilja Carolina Okruglic, karabinjer Francesco Lorenzo in gospodinja Maria Luin.

Kino

CORSO. 17.30 «Cartouche». J. P. Belmondo in C. Cardinale. Francoski barvni film.

VERDI. 17.30 «Star fant v nebesih» (Uno scapolo in paradiso). Bob Hope in Lana Turner. Barvni film v cinemascopu.

VITTORIA. 17.15 «Znamenite ljubezni» (Amori celebri). B. Bardot in J. P. Belmondo. Italijansko-francoski barvni film v cinemascopu.

CENTRALE. 17.00 «Mrzlica upora» (Febbre di rivolta). G. Ralli in R. Hossein. Italijansko-francoski črnobeli film v cinemascopu.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna ALESANI, Ul. Carducci št. 12, tel. 22-68.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 24,8 stopinje ob 10. uri, najnižjo 13,8 stopinje ob 2.10. Povprečne dnevne vlage je bilo 68 odst.

KOLESARSKA DIRKA PO FRANCIJI

Nemec Altig v vodstvu tudi po četrti etapi

V včerajšnjem sprintu Italijan Bruni takoj za zmagovavcem Vanderberghenom

LE HAVRE, 27. — Današnja četrta etapa kolesarske dirke po Franciji ni prinesla v splošni lestvici nobenih bistvenih sprememb. Vsaj na vrhu se vrstni red ni spremenil in Nemec Altig je še naprej obdržal svojo minimalno prednost 37" pred Darrigadom.

Etapa od Amiensa do Le Havra, dolga skoraj 200 km, je živela v glavnem na pobegu petorice, ki ga je pravzaprav začel Italijan Manzoni, član moštva Legnano. Njegovemu pobegu so se pridružili kmalu še Belgijec Vandenberghen, Italijan Bruni in Nemec Wolfshohl, ki so se potem tudi borili v zaključnem sprintu, v katerem je z naskokom okrog 1 m zmagal Belgijec pred Brunijem, Nemcem, Manzonijem in petim članom skupine.

Nemec Altig je tudi danes vozil taktično zelo dobro in v največji slogi z Anquetilom, s katerim sta Darrigadu onemogočila vsak poskus pobega.

Jutri je na vrsti peta etapa Pont L'Eveque - St. Malo, dolga 215 km.

VRSTNI RED PO 4. ETAPI:

1. Altig 21.10'45", 2. Darrigade 21. 11'20" z zaostankom 35", 3. Van Looy in Plankaert 1'29", 5. Simpson 1'54", 6. Anquetil in Geldermans 2', 8. Stolker in Junkerman 2'03", 10. Ronchini in Suarez 2'11", 13. Carlesi, 15. Baldini, 21. Massignan, 24. Nencini itd.

Italijanski diletanti za «Dirko bodočnosti»

MILAN, 27. — Danes zvečer so odpotovali v Bordeaux italijanski kolesarji-diletanti, ki se bodo udeležili «Dirke bodočnosti» po Franciji, ki je rezervirana za diletante. Člani italijanskega moštva so: Giorza, Maino, Stefanoni, Zanin, Bongioni, Ferretti, Partesotti, Poggiali.

Italijansko moštvo je zelo mladio in zdi se, da bo njegov glavni steber Partesotti, s katerim komisar Rimedio računa na osvojitev kakšne etape.

VATERPOLO

ZAGREB, 27. — 30. junija in 1. julija bo jugoslovanska vaterpolo reprezentanca nastopila v Budimpešti proti reprezentanci Madžarske. Jutri odpotujejo v Budimpešto naslednji igravci: Muškatirović, Radan, Barle, Čukvas, Trumbić, Sandić, Rosić, Nardelli, Matošić, Janković in Nonković.

Za Garrincho in Amarilda

Juventus ponuja težke milijone

RIO DE JANEIRO, 27. — Juventus naj bi ponudil Botafogu 500 milijonov cruzierov (okrog 625 milijonov lir) za odkup desnega krila Garrinche in 165 milijonov cruzierov (okrog 206 milijonov lir) za srednjega napadavca Amarilda.

Predsednik brazilskega kluba je izjavil v tej zvezi, da klub ne namerava prodati nobenega igravca, ki je bil član zmagovite brazilske reprezentance, toda uradnega odgovora na svojo ponudbo Juventus baje še ni prejel.

***

MANTOVA, 27. — Mantova bo jutri zvečer odigrala prijateljsko tekmo z Modeno, novim članom A lige. Ob tej priložnosti bodo v vrstah Mantove nastopili tudi Nemec Geiger, Turka Mamat in Seref ter branivec Rome Raimondi. Vsi trije igravci so že prispeli v Mantovo.

ROKOBORBA

TOLEDO, 27. — Madžar Imre Polyak je osvojil svetovno prvenstvo v grško-rimski rokoborbi v kategoriji 63 kg.

Svetovni rekord Jazyja na 3000 m

PARIZ, 27. — Francoz Michel Jazy je s časom 7'49"2 postavil nov svetovni rekord v teku na 3000 m. Prejšnji rekord je imel Anglež Gordon Pirie s 7'52"8. Jazy ima tudi svetovni rekord v teku na 2000 m.

Jazyjev rekord je toliko več vreden, ker je bil dosežen v vse prej kot idealnih vremenskih pogojih. Temperatura je bila precej nizka in kaj malo primerna za dosego rekordnega časa.

Pri teku je Jazyju zelo pomagal tekač Banteguy, ki ga je «vlekel» do 1600 m. Potem je Jazy tekel sam in na cilju je bil precej izčrpan, vendar pa tudi zelo zadovoljen.

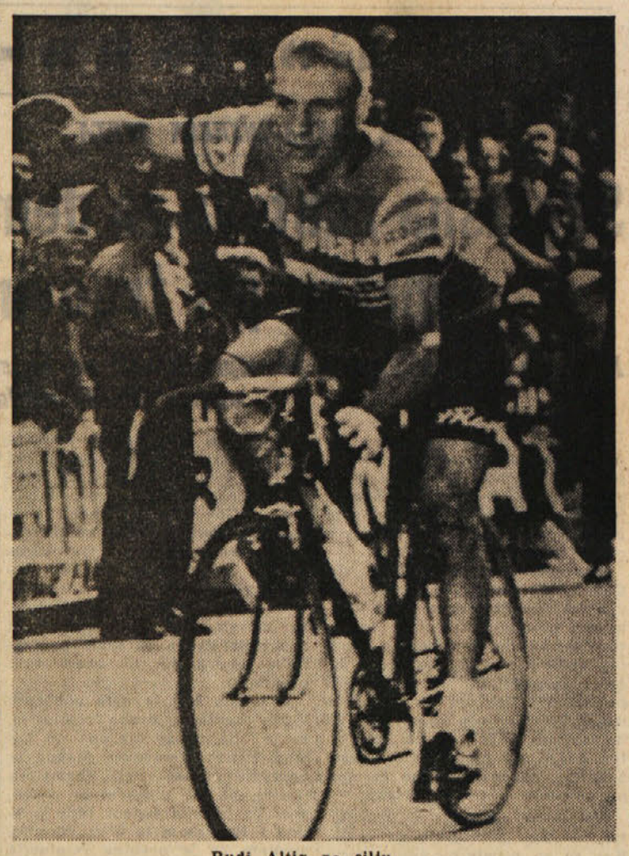

Rudi Altig na cilju

ATLETSKI MITING V NAJVEČJI VROČINI

Vrsta izrednih rezultatov posebno na srednjih progah

Tassini trikrat prvi - Rossetti blizu rekorda - Lepi uspehi atletov Športnega združenja Bor

Kljub neznosni vročini, katero so letos tekmovavci prvič občutili, je dal nedeljski atletski miting vrsto res izrednih rezultatov.

Starter je kot prve poklical tekače na 1500 m. Po prvih dveh krogih je kazalo, da bo zmagovavec Micheli, predstavnika Ginnastice Bertolin in D'Amico pa sta proti koncu prešla odločno v napad in slednji je prvi pritekel skozi cilj v času novega osebnega rekorda 4'19". Izreden je bil tek mlajših mladincev na 600 m. Vatta je startal kot favorit, v zadnjih 300 m pa je z neverjetno hitrim sprintom in stilistično dovršenim tekom Mitri prišel od 3. na vodeče mesto in zmagal v odličnem času 1'30"2, ki velja približno 2'05" na 800 m. V tem teku je nastopil tudi član Bora Sancin, ki je po požrtvovalnem teku dosegel rezultat 1'39"2, ki je za začetnika že dober čas.

Dobro razpoložen je bil znani atlet Tassini. Najprej je nastopil v teku na 400 m in premočno zmagal v 52", slabo uro kasneje pa je bil ponovno na startu, tokrat na 100 m. V izredno močni konkurenci je Tassini zmagal tudi v sprintu z odličnim časom 11"1, levji delež pa je prinesel tudi v štafeti 4x100 m, katero je ekipa Libertasa zmagala v 43"8, ki predstavlja letošnji najboljši čas v naši deželi.

Donati je po dolgem času doživel poraz v skoku v daljino. Zmagal je Bevilacqua s 6,64, z rezultatom 6,72, katerega je dosegel tri dni prej, pa je tudi odvzel članu Fiamme naslov najboljšega v Trstu za letošnjo sezono. Novi mladinski državni rekorder v skoku ob palici Rossetti je prepričljivo zasedel prvo mesto. Začel je šele pri višini 3,60 in 4 m v tretjem poizkusu le za las zgrešil. Čeprav ni svojega državnega rekorda 4,05 m izboljšal, je pokazal Rossetti odlično tehniko in s palico iz «fibreglasa», katero si bo njegov klub verjetno v kratkem nabavil, ima atlet iz Tržiča lepe možnosti da pride tudi do absolutnega rekorda in do reprezentance. V skoku s palico pa je še enkrat za malo zgrešil višino 3.50.

Metavci so tekmovali v treh disciplinah; najuspešnejši je bil v kopju Saitz, ki je s 55,06 zmagal pred favoritom Schiro (53,57) in Spadarom, ki je presenetljivo prvič vrgel orodje čez 50 m.

V kategoriji mlajših mladincev so poleg že omenjenih Savina in Mitrija, dosegli dobre rezultate tudi sprinterji in metavci diska. Mattagliano se je oddolžil za poraz na pokrajinskem prvenstvu in z 9"4 premagal predstavnike Fiamme, v metu diska pa se je za zmagovavcem Delli Compagnijem uvrstil član Bora Fučka, ki je osebni rekord popravil za 3 metre in pol in se nevarno približal vrhu. Najboljši met Fučke je znašal kar 38,92 m, mejo 35 m pa je mladi nadarjeni atlet presegel tudi v dveh drugih poizkusih. V skoku v daljino je zopet slabo skakal Walter Veljak in dosegel komaj 5,89.

Športno združenje Bor je imelo svoje predstavnike tudi v članski konkurenci, tu pa so bili uspehi manjši. Tehnično sta se najbolje izkazala sprinter Kuferzin z 12"2 na 100 m in Vojko Cesar v metu diska z dobro znamko 32,34 m. Kljub slabim predajam je dober rezultat dosegla tudi štafeta 4x100 m v postavi Cesar, Križman, Giacomini in Kuferzin s presenetljivim časom 48".

BRUNO KRIZMAN

TEHNIČNI REZULTATI

Člani in juniorji:

Met kladiva:
1. Trani (Ginnastica) 42,52

1500 metrov:
1. D'Amico (Ginnastica) 4'19"

400 metrov:
1. Tassini (Libertas) 52", *Križman (Bor)* 59"4

Skok v daljino:
1. Bevilacqua (Libertas) 6,64, 2. Donati (Fiamma) 6,63

100 metrov:
1. Tassini (Libertas) 11"1, 2. Bensi (Ginnastica) 11"2, *Kuferzin* 12"2, *Križman* 12"7, *Jankovič (vsi Bor)* 13"

Met diska:
1. Bonifacio (CUS) 41,43, 8. *Cesar (Bor)* 32,34

Met kopja:
1. Saitz (Fiamma) 55,06

Skok ob palici:
1. Rossetti (CRDA) 3,80, 2. Brigante (Fiamma) 3,60, 3. Neubauer (Libertas) 3,40

Štafeta 4x100 m:
1. Libertas (Della Negra, Furlani, Tassini, Bevilacqua) 43"8, 4. *Bor (Cesar, Križman, Giacomini, Kuferzin)* 48"

Mlajši mladinci:

80 metrov:
1. Mattagliano (Ginnastica) 9"4, 2. Moratti (Fiamma) 9"5

600 metrov:
1. Mitri (Acegat) 1'30"2, 11. *Sancin (Bor)* 1'39"2

Skok v daljino:
1. *Veljak* (Libertas) 5,89, 9. *Fabjan (Bor)* 5,09

Met kopja:
1. Di Blas (Fiamma) 50,06

Met diska:
1. Delli Compagni (Fiamma) 41,27, 2. *Fučka (Bor)* 38,92

Skok ob palici:
1. Savino (CUS) 3,20 (nov deželni rekord)

Štafeta 4x100 m:
1. Ginnastica A (Pagani, Antonini, Zanuttin, Mattagliano) 46"6

Športne vesti iz koprskega okraja

Izolski Delamaris je v povratni kvalifikacijski tekmi za vstop v republiško nogometno ligo premagal Tolmin s 4:1. Tekmi je prisostvovalo okrog 800 gledavcev, ki so navdušeno pozdravili zmago domačih. Na potek igre je precej vplivala huda vročina.

***

Na kvalifikacijskih tekmah za vstop v republiško rokometno ligo so dosegli Pirančani lep uspeh, saj so prepričljivo zasedli prvo mesto. Premagali so ljubljansko Svobodo s 16:9, kranjsko Iskro s 15:13 in Gorico s 17:13. Drugo mesto je zasedla Iskra, ki se bo morala boriti za vstop v republiško ligo z drugoplasiranim moštvom vzhodne kvalifikacijske skupine.

***

Na tradicionalni VIII. istrski veslaški regati, so največ uspehov pobrali veslači izolskega Arga. Zmagali so tako pri članih kot pri mladincih. V skiffu za člane je zmagal Lazar (Zagreb) pred Petermanom (Bled), v doublescoullu (mladinci) je bil prvi Argo pred Branikom, v skiffu (mladinci) je zmagal Branik pred Bledom, v double scoullu (člani) je bil prvi Argo pred Bledom, v četvercu za člane je zmagal. Argo pred Branikom, v skiffu (mladinke) je zmagal Branik, v četvercu jole (mladinci) pa je nepričakovano zmagal Koper pred Argom. Regate so se razen domačinov iz Izole in Kopra udeležili še Savica (Ljubljana), Bled, Novo mesto, Sava (Zagreb) in mariborski Branik.

MEDNARODNI TENIŠKI TURNIR V WIMBLEDONU

Za Jovanovičem izločen tudi Pilič

Jovanoviča je že predvčeraj premagal v nadaljevanju Sirola, Piliča pa včeraj Pietrangeli

LONDON, 27. — Jugoslavija je v konkurenci posameznikov že po drugem kolu ostala brez zastopnikov. Medtem ko je včeraj v nadaljevanju prekinjene igre Sirola premagal Jovanoviča, je moral danes položiti Pilič orožje pred Pietrangelijem v samih treh setih, pa čeprav je prvi trajal nič manj kot 46 minut in se zaključil z redkim rezultatom 24:22.

Italijan Sirola je bil uspešen tudi v drugem kolu, v katerem je premagal zelo dobrega Angleža Sangsterja v petih setih. V ženski konkurenci pa je med drugimi bila danes uspešna tudi Italijanka Bassi.

REZULTATI:

Sirola - Jovanovič 8:10, 7:5, 6:2, 5:7, 2:6, Pietrangeli - Pilič 24:22, 6:2, 6:4; Sirola - Sangster 2:6, 2:6, 6:3, 6:2, 6:0, Bassi (It.) - Lee (VB) 6:1, 4:6, 6:4, Reed (ZDA) - McMillan (J. Afr.) 8:6, 4:6, 6:2, 6:4, Knight (VB) - Pilet (Fr.) 7:5, 6:4, Fraser (Avst.) - Crawford (ZDA) 9:7, 4:6, 6:4, 6:4.

Moške dvojice:

Jovanovič-Pilič (Jug.) - Fuji-Ishiguro (Jap.) 6:0, 4:6, 6:2, 8:6, Llamas-Rodruguez - Ecklebe-Elschenbroch (Nem.) 6:2, 4:6, 6:2, 8:6, Howe (Avst.)-Krishnan (Indija) - Fletcher-Newcombe (Avstralija) 4:6, 8:10, 6:3, 6:1, 6:3 Arilla-Soriano - Buding-Tacchini 7:5, 6:3, 5:7, 6:8, 7:5.

Zmagi Sirole najprej nad Jovanovičem in nato nad Sangsterjem predstavljata doslej največji presenečenji turnirja, saj je Sirola bolj znan kot igravec v dvojicah kot pa v singlih.

Bora Jovanović

ATLETIKA

Jugoslavija Norveška 55:49

OSLO, 28. — V lahkoatletskem dvoboju Jugoslavija - Norveška vodi po tekmovanju prvega dne Jugoslavija s 55:49.

Jugoslovanski atleti so zmagali v petih disciplinah. Tekmovanje se je odvijalo po hladnem in deževnem vremenu.

REZULTATI:

100 m: 1. Bunet (Norv.) 10"9, 2 Šarič (Jug.) 11"1, 3. Jonssen 11"2, 4. Mikulec (Jug.) 11"3.

800 m: Solver (Norv.) 11'53"1, 2. Hamarsland (Norv.) 1'53"4, 3. Kirkmajer (Jug.) 1'54"3, 4. Marač (Jug.) 1'56"9.

Disk: Radošević (Jug.) 52,87, 2. Haugen (Norv.) 52,77, 3. Račič (Jug.) 49,38.

400 m zapreke: 1. Guldbraden (Norv.) 52"5, 2. Matič (Jug.) 53"6.

3.000 m ovire: 1. Elseter (Norveška) 8'43"8, 2. Hafner (Jug.) 8'46"4.

Kopje: 1. Miletič (Jug.) 70,81, 2. Petersen (Norv.) 69,68, 3. Kastelic (Jug.) 68,65.

Višina: 1. Kavčič (Jug.) 1,98, 2. Vang (Norv.) 1,95, 3. Majtan (Jug.) 1,95.

5.000 m: 1. Taungen (Norv.) 14'15"4, 2. Cervan (Jug.) 14'16".

Troskok: 1. Stanišić (Jug.) 15,31, 2. Jočić (Jug.) 15,14.

4x100 m: 1. Jugoslavija 41"8, 2. Norveška diskvalificirana.

Končni izid dvoboja:

Jugoslavija - Norveška 111-98.

KVALIFIKACIJA ZA PRVO ŽENSKO LIGO

Odbojkarice Š.z.Bor na turnirju v Padovi

Samo zaradi pomanjkanja kondicije in premajhnih izkušenj so kljub boljši igri zmagale samo enkrat

V soboto in nedeljo je bilo v Padovi italijansko žensko odbojkarsko prvenstvo 2. lige, ki je obenem veljalo kot kvalifikacijski turnir za uvrstitev v 1. ligo. Razen športnega združenja Bor iz Trsta so sodelovala še 4 druga moštva iz Neaplja, Turina, Reggio Emilie in Bergama.

Tržačanke so odšle na turnir s precejšnjimi upi, saj so bile pripravljene tako, kot še nikoli do sedaj. Toda optimizem je bil prevelik. Vse ostale ekipe razen Neaplja so namreč odlične šestorke, ki so ne le po kakovosti enakovredne prvoligaškim moštvom, ampak so — vsaj Torino in Reggio Emilia — celo boljše kot marsikatera ekipa, ki igra v 1. ligi. Razumljivo je, da so se znašle zato Tržačanke pred težavno nalogo, katero pa so kljub nizki uvrstitvi izpolnile več kot častno. Zaigrale so namreč izredno dobro, morda celo tako, kot še nikoli do sedaj. Od sebe so dale vse sile in spravile mnogo močnejše nasprotnice v hude težave. Zal pa niso vzdržale hudega tempa igre. Potem, ko so bile praktično vedno v skoraj vsej igri v vodstvu so tik pred zaključkom seta omagale in predale igro. Jasno je prišlo do izraza dejstvo, da je Borova šestorka letos mnogo premalo nastopala proti drugim ekipam in zato ni vzdržala živčnega napora do konca.

Borove igravke so si pridobile pri vseh, ki so spremljali turnir, mnogo simpatije in splošno mnenje je bilo, da so naše igravke prikazale najbolj borbeno igro in bi si z nekoliko več vzdržljivosti lahko priborile tudi višje mesto.

Poudarjamo pa ob tej priložnosti, da so prireditelji za tak turnir izbrali skrajno neprimeren čas. Mnoge igravke imajo maturitetne izpite in niso mogle nastopiti. Bor je na primer igral polovico turnirja s 6 igravkami, to je popolnoma brez rezerv.

Razen tega pa je bila tudi vročina tako neznosna, da je bila storilnost vseh šestork močno okrnjena.

IZIDI TEKMOVANJA:

ACSI Torino-Bor 2:0 (16:14 in 15:12)

EMCOF Reggio Emilia-Dipendenti Comunali Napoli 2:0

Bergamo-Bor 2:1 (7:15, 15:12 in 15:8)

Torino-Reggio Emilia 2:1

Bergamo-Napoli 2:0

Reggio Emilia-Bor 2:0 (15:7 in 15:6)

Torino-Bergamo 2:0

Bor-Napoli 2:0 (15:6, 15:9)

Reggio Emilia-Bergamo 2:0

Torino-Napoli 2:0.

KONČNA LESTVICA:

TORINO 8 točk

REGGIO EMILIA 6

BERGAMO 4

BOR 2

NAPOLI 0.

HOKEJ NA TRAVI

ZAGREB, 27. — Reprezentanci Italije in Jugoslavije v hokeju na travi sta v Zagrebu odigrali tekmo kot reprezentanci Severne Italije in Zagreba. Zmagali so Jugoslovani z 1:0 in se s tem oddolžili gostom za enak poraz v prvem uradnem srečanju.

Sem ter tja po nogometnih igriščih

Polfinale Mitropa-cupa - Rappan pokal - Madžarska - Avstrija na treh frontah Gostovanja Milana in Sampdorie

Ker zaradi stavke v zadnjih treh dneh naš list ni izšel, ne bo odveč, če na kratko povzamemo, kako so se minulo nedeljo razvijali dogodki na mednarodnih nogometnih igriščih.

V okviru srednjeevropskega nogometnega pokala sta bili odigrani prvi polfinalni tekmi med Dinamom in Bologno v Zagrebu ter med Atalanto in Vasasom v Bergamu. Po slabi in nezanimivi toda ostri in na trenutke tudi grobi igri, predvsem po krivdi Bologne, se je moral Dinamo na lastnem igrišču zadovoljiti z delitvijo točk pri rezultatu 1:1. Vodilni gol za Dinamo je dosegel Zambata na Jerkovičev predložek, izenačil pa je v drugem polčasu Renna. Dinamo je bil ves drugi polčas stalno v terenski premoči, ki pa je zaradi dobre obrambe gostov ni znal izkoristiti. Neodločen rezultat predstavlja za Bologno velik uspeh, ki ji praktično skoraj jamči vstop v finale, saj je le malo verjetno, da bi Dinamu uspelo v Bologni dosseči kaj več kot častn poraz.

Druga tekma se je končala z zasluženo in nepredvideno zmago Atalante nad odličnim Vasasom, ki v kvalifikacijah ni izgubil niti ene tekme. Edini zmagoviti gol srečanja je v 18' drugega polčasa dosegel Magistrelli. Toda v povratni tekmi bo imela Atalanta mnogo težje delo in zaradi tega lahko predvidevamo, da se bosta v finalu za prvo mesto borila Bologna in Vasas.

Tudi tekmovanje za pokal Rappan, ki poteka v osmih skupinah se že bliža koncu, saj manjka do zaključka tekmovanja v kvalifikacijah samo še eno kolo. Sledila bodo četrtfinalna tekmovanja osmih zmagovavcev iz posameznih skupin in nato polfinale oziroma finale. Za sedaj so se zanesljivo uvrstili v finale že Beograd (Jugoslavija), Ruda Hvezda (CSSR), Ujpest (Madžarska), Servette (Švica), Padova (Italija), Tatabanja in Pecs (obe Madžarska). Osmi četrtfinalist bo Rijeka (Jugoslavija) ali pa Oberhausen (Nemčija).

Nedeljski rezultati:

1. SKUPINA: v Bernu: Young Boys-Racing 4:4; v Bratislavi: Ruda Hvezda-Venezia 2:0.

2. SKUPINA: v Padovi: Padova-Chaux de Fonds 4:2; V Dorogu: Dorog-Plsen 4:2.

3. SKUPINA: v Sarajevu: Sarajevo-Servette 0:0; v Nitri: Slovan-Nimes 4:1.

4. SKUPINA: v Pragi: Mantova-Sparta 3:1; v Parizu: Ujpest-Stade Francais 1:0.

5. SKUPINA: v Muenchenu: Bayern-Beograd 4:4; v Rotterdamu: Feijenoord-LR Vicenza 3:0.

6. SKUPINA: na Reki: Rijeka-Basel 5:1; v Oberhausnu: Oberhausen-Enndhoven 3:1.

7. SKUPINA: v Amsterdamu: Tatabanja-Ajax 2:1; v Keiserslauternu: Nancy-Keiserslautern 3:0.

8. SKUPINA: v Hildesheimu: Hildesheim - Blaw Wit 1:0; v Pecsu: Pecs-Velež (Mostar) 4:1.

V nedeljo sta bili na vrsti tudi prvi polfinalni tekmi za «Pokal Alp». V Valenciennesu je Genoa premagala Valenciennes z 2:1, v Milanu pa Grenoble Alessandrio z 1:0.

V prvi finalni tekmi za «Pokal prijateljstva» je Lens premagal na svojem igrišču Torino z 2:1.

Tudi nekaj mednarodnih oziroma meddržavnih tekem je bilo odigranih preteklo nedeljo. Na Dunaju je Madžarska premagala z 2:1 Avstrijo. V predtekmi je juniorsko moštvo Madžarske premagalo avstrijske juniorje z 2:0, v Budimpešti pa je madžarska B reprezentanca premagala odgovarjajočo avstrijsko reprezentanco s 3:1.

Milan je na svojem gostovanju po Južni Ameriki izgubil tudi drugo tekmo in sicer v Montevideu proti Nationalu z 2:0. Tekma je bila zelo groba in pristranski sodnik je izključil iz igre kar tri Milanove igravce. Tudi Sampdoria tokrat ni imela sreče na svojem gostovanju po Sovjetski zvezi. V Kijevu jo je premagal domači Dinamo s 4:1.

IVO ANDRIĆ

Travniška kronika

100. KONZULSKI ČASI

Sedaj, pod Alipaševim vodstvom, je bilo vse opravljeno v strogi tišini in preplahu, brez posebnih slovesnosti, pa tudi brez omahovanja in pogajanja. Hrane ni bilo nikjer. Živelo se je od pičlih obrokov iz vezirjevih kašč. Nikomur ni bilo za pesem in muziko. Ko je vezir osebno odšel na polje, je njegov rabelj na Varošluku usmrtil cazinskega kapetana, ker je pripeljal devet mož manj, kakor je obljubil. Iz prestrašene cazinske čete je vezir takoj izbral novega kapetana.

Tako so tokrat odšli proti Srbiji, kjer je Sulejman paša že čakal s svojimi četami.

Kot najvišja oblast v Travniku je ostal spet stari Resim beg, kajmakam, ki ga je Ali paša ob prihodu obsodil na smrt in so mu begi komaj rešili življenje. Strah, ki ga je takrat kajmakam pretrpel, je bil vezirju najboljši porok, da bo sedaj opravljal posle strogo po njegovih željah in navodilih.

Kakšen pomen bi imelo, si je mislil Daville, poročati temu nesrečnemu starcu o Napoleonovih zmagah? In komu je sploh vredno poročati?

Vezir je odšel z vojaki in svojimi Arnavti, za seboj je pa pustil strah, mrzel, trd in trden kot najmočnejši zid, in misel na svojo vrnitev, ki je bila močnejša od vsake grožnje in strašnejša od vsake kazni.

Mesto je ostalo kakor gluho in nemo, prazno, obubožano in sestradamo kakor še nikoli v zadnjih dvajsetih letih. Dnevi so že sončni in dolgi, ko človek spi manj in se hitreje zlačni, kakor v kratkih zimskih dneh. Po ulicah tavajo shujšani in garjavi otroci in iščejo česar ni: zdrave hrane. Možje odhajajo po žito celo v Posavino, da ga bo vsaj za seme.

Tržni dnevi so podobni navadnim. Mnogo trgovin je sploh zaprtih. Tisti trgovci, ki sede na čepenkih, so pa mrki in potrti. Kave in drugega čezmorskega blaga manjka že od jeseni. Hrana je pošla. Prihajajo samo stranke, ki bi rade tržile s tistim, česar ni. Novi vezir je naložil tak davek čaršiji, da je marsikdo moral vzeti denarja naposodo, da je lahko nadaljeval. Strahu je pa toliko, da si nihče niti doma med štirimi stenami ne upa potožiti.

Po hišah in trgovinah govorijo, da je šest krščanskih cesarjev udarilo proti Bonaparteju in pobralo za vojsko vse, kar je moškega. Zato ne bo oranja ne kopanja, ne sejanja na žetve, dokler ne bo «Bunaparta» premagan in strmoglavljen.

Sedaj se tudi že Judje ogibljejo francoskega konzulata. Fressinet, ki je začel likvidirati francosko agenturo v Sarajevu, sporoča, da so tamkajšnji Judje nenadoma predložili vse svoje menice in razne terjatve, tako da ne more ustreči vsem obveznostim. Iz Pariza ne odgovorijo več niti na eno vprašanje. Že tri mesece ni plače ne denarja za konzulat.

V času, ko se je v Travniku menjal vezir in so se v Evropi razvijali veliki dogodki, je pa v majhnem konzulskem svetu teklo življenje svojo naravno pot: porajala so se nova bitja, stara pa hirala in odmirala.

Gospa Daville je v zadnjem mesecu nosečnosti; prenaša jo lahko in neopazno kakor ono pred dvema letoma. Po ves dan je z delavci na vrtu. Von Paulić ji je pomagal, da je letos iz Avstrije dobila potrebnih semen, in si mnogo obeta od svojih posevkov. Ta porod je prišel nekako ob nepravšnem času, ko je njena navzočnost na vrtu najpotrebnejša.

Konec maja je dobil Daville petega otroka, sedaj fantka. Novorojenček je bil slaboten, zato so ga takoj krstili in pod imenom Auguste-François-Gérard vpisali v krstno knjigo dolske župnije.

Ob porodu gospe Daville je potekalo vse kot zadnjič: pomenki in živahne simpatije vseh travniških žensk, obiski, povpraševanja in voščila od vseh plati, prišli so tudi darovi, kljub pomanjkanju in splošni revščini. Le darila iz Konaka ni bilo, ker je vezir s svojo vojsko že odšel na Drino.

Vse se je spremenilo v zadnjih dveh letih, odnosi v svetu in razmere v deželi, toda splošno pojmovanje družinskega življenja je ostalo nespremenjeno. Vse, kar se nanaša nanj, je vezalo te ljudi čvrsto in neomajno kot svetinja, katere vrednost je občna, trajna in neodvisna od menjav in dogodkov v svetu. Kajti v razmerah, kakor so vladale tukaj, je bilo življenje vsakogar osredinjeno v njegovi družini kot najpopolnejšem liku zaprtega kroga. Toda ti krogi, čeprav strogo ločeni ,imajo nekje svoje nevidno skupno središče in počivajo z enim delom svoje teže tudi na njem. Zato nikomur ne more biti popolnoma vseeno, kaj se godi v kaki družini ,zato vsi sodelujejo v vseh družinskih dogodkih — rojstvu, svatbi, umiranju — prisrčno, nagonsko živo in iskreno.

Nekako ob istem času se je bivši tolmač avstrijskega konzulata Nicolla Rotta poslednjič, noro in brezupno bojeval s svojo usodo.

V družini von Mittererja je dolga leta služila stara kuharica, Madžarka, ki se je od debelosti in revmatizma v nogah komaj še premikala. Bila je odlična kuharica, iskreno vdana hiši, hkrati pa strašanski tiran vseh domačih. Ana Marija se je z njo prepirala in pomirjala dolgih petnajst let. Ker je zadnje čase docela omagala, so vzeli neko mlado žensko iz Dolca, da ji pomaga. Imenovala se je Lucija, bila je čista, poštena in urna. Tako lepo se je znalo prilagoditi muham stare kuharice, da se je ob njej naučila kuhe in vseh hišnih opravkov. Ko so von Mittererjevi odšli iz Travnika, so seveda vzeli s seboj svojega «hišnega zmaja», kakor je Ana Marija imenovala staro služkinjo, Lucija je pa ostala za kuharico pri von Pauliću.

Ta Lucija je imela sestro Andžo, ki je bila nesreča za družino in sramota vse dolske župnije. Že kot dekle je zašla na slabo pot, bila prekleta izpred oltarja in nagnana iz Dolca. Sedaj je imela kavarno ob cesti v Kalibunaru. Lucija je kakor vsi njeni domaci veliko trpela zaradi sestre, ki jo je močno ljubila in s katero se kljub vsemu ni nikoli popolnoma razšla. Skrivaj pred ljudmi jo je včasih obiskala, čeprav je od teh obiskov trpela huje kakor od želje po cestri; kajti Andža je trmasto vztrajala na svoji poti. Lucija jo je pa po brezuspešnih rotitvah vsakokrat objokovala kot mrliča. Toda vseh stikov le nista pretrgali.

Ko je Rotta, brezposeln in uničen, na pogled pa veljaven in zaposlen tava: po Travniku in okolici, je večkrat zašel tudi do Andžine kavarne v Kalibunaru. Počasi se je zvezal s to razuzdano žensko, ki se je, završena kot on, začela pred časom starati in vdajati pijači.

Malo pred veliko nočjo je Andža nekako uredila sestanek s svojo sestro. Med pogovorom ji je kratko in grobo svetovala, naj zastrupi avstrijskega konzula. Prinesla je tudi strupa.

Načrt je bil tak, da se je lahko izcimil samo ponoči v zloglasni kavarni pri dveh bolnih in nesrečnih bitjih, pod vplivom žganja, neznanja, sovraštva in popolne ponorelosti. Pod Rottovim vplivom je Andža jamčila sestri, da je strup take vrste, da bo konzul počasi in neopazno hiral in umrl kakor od naravne bolezni. Obljubila ji je velikansko nagrado in gosposko življenje zraven Rotte, s katerim se bo poročila in ki bo po konzulovi smrti spet dosegel visok položaj. Bila je pa tudi gotovina v cekinih. Skratka, vsi trije lahko postanejo srečni in preskrbljeni za vse življenje.

Lucija je okamenela od strahu in sramote, ko je slišala, kaj ji sestra predlaga. Pograbila je beli steklenički in ju urno skrila v žep, nato pa prijela nesrečno žensko za ramena, jo začela tresti kakor bi jo budila iz nezdravega spanja, jo rotila pri materinem grobu in vseh svetinjah, naj se zave in znebi takih misli in načrtov. Da bi jo prepričala in osramotila, ji je govorila o konzulovi dobroti; kako grešna in grozna bi bila že sama misel, da bi mu dobroto tako poplačala. Svetovala je Andži, naj takoj pretrga z Rotto ne le ta posel, temveč sploh vse stike.

Presenečena ob sestrinem odporu in nejevolji je Andža na videz odnehala od zlobnega naklepa in zahtevala od Lucije, da ji vrne stekleničici. Toda Lucija o tem še slišati ni marala. Tako sta se razšli. Lucija strta in objokana, Andža pa molčeča, s potuhnjenim in nejasnim izrazom na rdečem obrazu. Lucija je doma vso noč bedela, se mučila in premišljevala. Ko se je zdanilo, je neopazno odšla v Dolac, zaupala vse župniku fra Ivu Jankoviću, mu izročila steklenički s strupom in ga prosila, naj uredi tako, kot se mu zdi prav, samo da se prepreči nesreča in greh.

(Nadaljevanje sledi)

MEDNARODNA KOŠARKA V MILJAH

Turnir «Mesta Milje» za pokal «Cafè do Brasil»

Lanski zmagovavec turnirja «Split» je moral povabilo odkloniti

Danes in jutri, t.j. 28. in 29. t.m. bo v občinski telovadnici v Miljah IV. mednarodni košarkarski turnir «Mesta Milje» z trofejo «Cafè do Brasil», ki jo je dal za zmagovavca Brazilski inštitut za kavo v Trstu.

Na turnirju bodo sodelovala naslednja moštva:

HAUSBRANDT iz Trsta, ki tekmuje v italijanski B ligi;

REPREZENTANCA ital. vojne mornarice iz La Spezie, ki je tekmovala v italijanski A ligi;

LIBERTAS iz Milj, ki nastopa v kategoriji «Promozione» in pa

RED KNIGHT iz Vicenze, ki je moštvo evropskega prvaka ameriških vojaških enot v Evropi.

Program tekem je naslednji:

V četrtek, 28. ob 20.30 se bosta pomerili moštvi «Red Knight» in vojne mornarice, ob 21.45 pa Hausbrandt in «Libertas» iz Milj. Naslednji dan; v petek zjutraj ob 9.30 bosta nastopili premagani moštvi prvega dne v borbi za 3. mesto, ob 11. uri pa bo finalno srečanje za 1. mesto med zmagovavcema v prvih dveh srečanjih.

Lanski zmagovavec tega, sedaj že tradicionalnega, miljskega turnirja, «Košarkarski klub Split», je moral letos odkloniti povabilo zaradi obvez v okviru državnega prvenstva.

MILAN, 27. — Prijateljsko tekmo med Laziom in Bilbaom jutri na olimpijskem stadionu bo sodil Jonni iz Macerate.

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II, Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir. — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-I, telef. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14/5-375 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 100, finančno-upravni 150, osmrtnice 120 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi. — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst